

LEGEA nr. 208 din 20 iulie 2015
privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților,
precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente

Cu modificările și completările aduse de :

- Legea nr. 288 din 19 noiembrie 2015;
- **BUG nr. 47 din 31 august 2016;**

TITLUL I

Alegerea Senatului și a Camerei Deputaților

CAP. I

Dispoziții generale

ART. 1

Prezenta lege reglementează organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Senat și Camera Deputaților, precum și organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente.

ART. 2

(1) Alegerile parlamentare în România se desfășoară cu respectarea caracterului universal, egal, direct, secret și liber exprimat al votului, în condițiile prezentei legi.

(2) Cetățenii români au dreptul de vot și de a fi aleși, indiferent de rasă, sex, naționalitate, origine etnică, limbă vorbită, religie, opinie politică, avere sau origine socială, conform Constituției și legislației în vigoare.

(3) Cetățenii români cu domiciliul sau reședința în străinătate își exercită dreptul de vot în condițiile prezentei legi.

(4) Cetățenii români au drept de vot de la vârsta de 18 ani, dacă această vârstă a fost împlinită până în ziua alegerilor inclusiv.

(5) Nu au drept de vot:

- a) debilizii sau alienații mintal, puși sub interdicție;
- b) persoanele cărora li s-a interzis exercitarea dreptului de a alege, pe durata stabilită prin hotărâre judecătorească definitivă.

(6) Nu pot fi aleși:

- a) cetățenii care fac parte din categoriile prevăzute la art. 40 alin. (3) din Constituția României, republicată;
- b) persoanele care fac parte din categoriile prevăzute la alin. (5);
- c) persoanele cărora li s-a interzis exercitarea dreptului de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice, pe durata stabilită prin hotărâre judecătorească definitivă sau prin lege.

ART. 3

(1) Fiecare alegător are dreptul la un singur vot pentru alegerea Senatului și la un singur vot pentru alegerea Camerei Deputaților.

(2) Fiecare alegător își exprimă votul personal. Exercițarea votului în numele altui alegător este interzisă.

(3) Votul exercitat în cadrul alegerilor este secret.

(4) Participarea cetățenilor la alegeri se face pe baza liberului consimțământ al acestora.

ART. 4

Pentru organizarea alegerilor se constituie circumscripții electorale la nivelul celor 41 de județe, o circumscripție în municipiul București și o circumscripție pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în afara țării. Numărul total al circumscripțiilor electorale este de 43. Denumirea, numerotarea și numărul de mandate aferent circumscripțiilor electorale sunt prevăzute în anexa nr. 1, care face parte integrantă din prezenta lege.

ART. 5

(1) Senatorii și deputații se aleg prin scrutin de listă, potrivit principiului reprezentării proporționale.

(2) Norma de reprezentare pentru alegerea Camerei Deputaților este de un deputat la 73.000 de locuitori.

(3) Norma de reprezentare pentru alegerea Senatului este de un senator la 168.000 de locuitori.

(4) Numărul locuitorilor care se iau în calcul este conform populației după domiciliu, raportat de Institutul Național de Statistică la data de 1 ianuarie a anului precedent anului în care au loc alegeri la termen.

(5) Numărul de mandate pentru Senat, respectiv pentru Camera Deputaților se determină prin raportarea numărului de locuitori al fiecărei circumscripții electorale la normele de reprezentare prevăzute la alin. (2)-(4), la care se adaugă un mandat de senator, respectiv de deputat, pentru ceea ce depășește jumătatea normei de reprezentare, fără ca numărul mandatelor de senator dintr-o circumscripție electorală să fie mai mic de 2, iar cel de deputat, mai mic de 4.

(6) Numărul de mandate pentru Senat, respectiv pentru Camera Deputaților, pe fiecare circumscripție în parte, sunt prevăzute în anexa nr. 1.

(7) În cazul alegerilor parlamentare anticipate se iau în calcul datele utilizate la ultimele alegeri parlamentare la termen.

ART. 6

(1) Alegerile se desfășoară într-o singură zi, care poate fi numai duminica.

(2) Aducerea la cunoștință publică a datei alegerilor se face cu cel puțin 90 de zile înainte de ziua votării, prin publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I, a hotărârii Guvernului privind data alegerilor.

(3) Campania electorală începe cu 30 de zile înainte de ziua votării și se încheie cu 24 de ore înainte de momentul începerii votării.

CAP. II

Organismele electorale

ART. 7

(1) Pentru organizarea procesului electoral funcționează în mod permanent Autoritatea Electorală Permanentă, care emite hotărâri, decizii și instrucțiuni. În perioada organizării alegerilor se formează Biroul Electoral Central, birouri electorale de circumscripție la nivel județean, al municipiului București, oficii electorale de sector, în cazul municipiului București, și un birou electoral de circumscripție pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în afara țării, precum și birouri electorale ale secțiilor de votare.

(2) Birourile electorale sunt alcătuite numai din cetățeni cu drept de vot. Candidații în alegeri, soțul/soția, rudele și afinii acestora până la gradul al doilea inclusiv nu pot fi membri ai birourilor electorale.

(3) În îndeplinirea atribuțiilor ce le revin, membrii birourilor electorale exercită o funcție ce implică autoritatea de stat. Exercițarea corectă și imparțială a funcției de membru al biroului electoral este obligatorie. Nerespectarea acestei obligații atrage răspunderea contravențională sau penală, după caz.

(4) Prin derogare de la prevederile Legii nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, republicată, cu modificările și completările ulterioare, persoanele care ocupă funcții publice pot face parte din birourile electorale.

(5) În cazul secțiilor de votare cu mai puțin de 500 de alegători arondați, Autoritatea Electorală Permanentă poate stabili ca președintele biroului electoral al secției de votare sau locțiitorul acestuia să îndeplinească atribuțiile prevăzute de prezenta lege pentru operatorii de calculator. La secțiile de votare din străinătate, președintele secției de votare poate îndeplini și atribuțiile prevăzute de prezenta lege pentru operatorii de calculator.

ART. 8

(1) Birourile și oficiile electorale lucrează în prezența majorității membrilor lor și iau decizii cu votul majorității membrilor prezenți. Biroul Electoral Central lucrează în prezența majorității membrilor săi și adoptă decizii și hotărâri cu votul majorității membrilor prezenți.

(2) În caz de egalitate de voturi, votul președintelui este hotărâtor.

ART. 9

(1) Reprezentanții partidelor politice, ai alianțelor politice și ai alianțelor electorale, precum și ai organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale în birourile și oficiile electorale nu pot primi și nu pot exercita alte însărcinări în afara celor prevăzute de prezenta lege.

(2) Reprezentanții partidelor politice, ai alianțelor politice și ai alianțelor electorale, precum și ai organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale în birourile și oficiile electorale pot fi înlocuiți, la cererea celor care i-au propus, cu aprobarea biroului electoral ierarhic superior, până în preziua votării, iar în caz de deces, îmbolnăviri sau accidente, chiar și în ziua alegerilor.

(3) Membrii birourilor și oficiilor electorale care nu reprezintă partide politice, alianțe politice, alianțe electorale sau, după caz, organizații ale cetățenilor aparținând minorităților naționale pot fi înlocuiți, în caz de deces, îmbolnăviri sau accidente, de către cei care i-au desemnat, cu respectarea, după caz, a condițiilor prevăzute la art. 11, 13, 15 și 17.

ART. 10

Calitatea de membru al unui birou sau oficiu electoral încetează de drept în cazul în care s-a dispus trimiterea în judecată pentru săvârșirea unei infracțiuni prevăzute la art. 385-391 din Codul penal. Constatarea cazului încetării de drept a calității de membru al unui birou sau oficiu electoral se face, în termen de 48 de ore de la intervenirea cazului, de către președintele biroului electoral ierarhic superior, iar în cazul Biroului Electoral Central, de către președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție. Dispozițiile art. 9 se aplică în mod corespunzător.

ART. 11

(1) La nivel național se constituie un Birou Electoral Central, format din 5 judecători ai Înaltei Curți de Casație și Justiție, președintele și vicepreședinții Autorității Electorale Permanente și din cel mult 12 reprezentanți ai partidelor politice, alianțelor politice, alianțelor electorale, conform legii, precum și un reprezentant desemnat de grupul parlamentar al minorităților naționale din Camera Deputaților.

(2) Desemnarea celor 5 judecători se face de președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție, în ședință publică, în cea de a treia zi de la stabilirea datei alegerilor, prin tragere la sorți, dintre judecătorii în exercițiu ai Înaltei Curți de Casație și Justiție. Data, ora și locul ședinței publice de tragere la sorți se anunță în scris partidelor politice parlamentare de către președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție, cu o zi înainte de ziua desfășurării, și se aduce la cunoștință publică prin presa scrisă și audiovizuală. La organizarea și desfășurarea tragerii la sorți poate participa câte un reprezentant, desemnat ca atare, al partidelor politice parlamentare. Rezultatul tragerii la sorți se consemnează într-un proces-verbal, semnat de președintele și de prim-magistratul-asistent ai Înaltei Curți de Casație și Justiție. Procesul-verbal constituie actul de investire.

(3) În termen de 24 de ore de la investire, judecătorii desemnați aleg din rândul lor, prin vot secret, președintele Biroului Electoral Central și locțiitorul acestuia. În termen de 24 de ore de la alegerea președintelui Biroului Electoral Central, biroul se completează cu președintele și vicepreședinții Autorității Electorale Permanente, cu câte un reprezentant al partidelor politice parlamentare și organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale cu grup parlamentar propriu în ambele Camere ale Parlamentului, precum și cu reprezentantul desemnat de grupul parlamentar al minorităților naționale din Camera Deputaților, comunicați în scris de către acestea. Stabilirea listei partidelor politice și a organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale cu grup parlamentar propriu în ambele Camere ale Parlamentului și a numărului de parlamentari ai acestora se fac pe baza comunicării secretarilor generali ai celor două Camere ale Parlamentului către președintele Biroului Electoral Central. Completarea Biroului Electoral Central se consemnează într-un proces-verbal, care constituie actul de investire. În această organizare, Biroul Electoral Central îndeplinește toate atribuțiile ce îi revin potrivit prezentei legi.

(4) În termen de două zile de la rămânerea definitivă a candidaturilor, partidele politice care nu sunt reprezentate în Parlament, alianțele politice și alianțele electorale ale acestora care participă la alegeri comunică, în scris, Biroului Electoral Central numele și prenumele reprezentanților. Comunicările transmise după acest termen nu se mai iau în considerare.

(5) Desemnarea reprezentanților partidelor politice neparlamentare, alianțelor politice și alianțelor electorale dintre acestea în Biroul Electoral Central se face în ordinea descrescătoare a numărului de candidaturi rămase definitive din circumscripțiile electorale.

(6) În cazul în care, la desemnarea reprezentanților partidelor politice neparlamentare, alianțelor politice sau alianțelor electorale dintre acestea, ultimul loc de distribuit revine unor partide sau alianțe care au depus același număr de candidaturi, desemnarea reprezentanților acestora se face, prin tragere la sorți, de președintele Biroului Electoral Central, în prezența persoanelor delegate de partidele politice, alianțele politice sau alianțele electorale în cauză.

(7) Completarea Biroului Electoral Central cu reprezentanții partidelor politice neparlamentare, alianțelor politice și alianțelor electorale se face, în termen de 24 de ore de la expirarea termenului prevăzut la alin. (4), de președintele Biroului Electoral Central, în prezența membrilor biroului și a persoanelor delegate de partidele politice, alianțele politice și alianțele electorale care au comunicat reprezentanții. Procesul-verbal întocmit de președinte cu privire la modul de stabilire a reprezentanților constituie actul de atestare a calității acestora de membri în Biroul Electoral Central.

(8) Competitorii electorali care desemnează reprezentanți în Biroul Electoral Central potrivit prevederilor alin. (3) și (4) pot desemna și câte un locțiitor al acestora. Locțiitorul poate înlocui, cu aceleași drepturi și obligații, titularul respectiv, numai când acesta nu poate participa la ședințele Biroului Electoral Central.

(9) În componența prevăzută la alin. (1) Biroul Electoral Central adoptă, în termen de două zile de la constituire, un regulament de organizare și funcționare, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și este obligatoriu pentru toate birourile și oficiile electorale.

(10) Aparatul tehnic auxiliar al Biroului Electoral Central este asigurat de către Autoritatea Electorală Permanentă și Ministerul Afacerilor Interne, iar statisticienii necesari, de către Institutul Național de Statistică.

ART. 12

(1) Biroul Electoral Central are următoarele atribuții principale:

a) urmărește aplicarea unitară a dispozițiilor legale privitoare la alegeri și asigură interpretarea unitară a prevederilor acestora;

b) asigură publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I, a listei cuprinzând denumirea și semnele electorale ale partidelor politice, alianțelor politice, alianțelor electorale și organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale legal constituite, care au dreptul să participe la alegeri, și comunică lista tuturor birourilor electorale de circumscripție, imediat după constituirea acestora;

c) rezolvă întâmpinările referitoare la propria sa activitate și contestațiile cu privire la activitatea birourilor electorale de circumscripție; contestațiile se soluționează prin decizii care sunt obligatorii pentru biroul electoral în cauză, precum și pentru autoritățile și instituțiile publice la care se referă, sub sancțiunile prevăzute de prezenta lege;

d) preia listele de susținători ai listelor de candidați propuse de partidele politice, organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianțele politice, alianțele electorale, în cazul în care acestea optează să depună listele de susținători la nivel național și comunică birourilor electorale de circumscripție lista competitorilor electorali cu drept de a depune candidaturi în toate circumscripțiile electorale;

e) face publicațiile și afișările prevăzute de prezenta lege cu privire la candidaturi;

f) centralizează, pe baza comunicărilor primite de la birourile electorale de circumscripție, numărul de candidaturi definitive depuse de către partidele politice, alianțele politice, alianțele electorale și organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale; comunică situația centralizată, în termen de 24 de ore de la întocmire, comisiei speciale a Senatului și Camerei Deputaților pentru atribuirea timpilor de antenă, precum și Societății Române de Televiziune și Societății Române de Radiodifuziune;

g) stabilește, pe baza proceselor-verbale transmise de birourile electorale de circumscripție, lista partidelor politice, alianțelor politice, alianțelor electorale și a organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale care au întrunit pragul electoral, precum și lista celor care nu au întrunit pragul electoral și comunică birourilor electorale de circumscripție și dă publicității, în termen de 24 de ore de la constatare, aceste liste;

h) anulează alegerile dintr-o secție de votare sau circumscripție electorală în cazul în care constată că votarea sau stabilirea rezultatului alegerilor a avut loc prin fraudă electorală;

i) poate dispune renumărarea voturilor într-o secție de votare sau refacerea centralizării voturilor și rezultatului alegerilor dintr-o circumscripție electorală în situația în care constată, pe baza probelor administrate, că au fost comise erori ori au fost înregistrate neconcordanțe între datele înregistrate în procesele-verbale;

j) totalizează rezultatul național, pe baza proceselor-verbale primite de la birourile electorale constituite la niveluri inferioare;

k) transmite Autorității Electorale Permanente, după publicarea rezultatelor alegerilor în Monitorul Oficial al României, Partea I, materialele necesare redactării Cărții albe a alegerilor;

l) stabilește, la nivel național, numărul de mandate ce revin în fiecare circumscripție electorală fiecărui partid politic, fiecărei alianțe politice, alianțe electorale, organizații a cetățenilor aparținând unei minorități naționale, fiecărui candidat independent care participă în alegeri în condițiile prezentei legi;

m) atestă atribuirea unui mandat de deputat organizației cetățenilor aparținând minorităților naționale care a întrunit condițiile prevăzute la art. 56 și eliberează certificatul doveditor deputatului desemnat pe această bază;

n) trimite spre publicare rezultatele finale ale alegerilor către Regia Autonomă "Monitorul Oficial";

o) organizează și implementează un sistem de colectare de date și de informare periodică a opiniei publice privind prezența populației la vot;

p) îndeplinește orice alte atribuții ce îi revin potrivit prezentei legi.

(2) În cazul în care, pentru soluționarea unei contestații, sunt necesare verificări de fapt, acestea se efectuează în prezența unui judecător din Biroul Electoral Central. Asemenea verificări nu se pot face în ziua alegerilor.

(3) Cererea de anulare a alegerilor dintr-o secție de votare sau circumscripție electorală pentru fraudă electorală se poate face numai de către competitorii electorali care au participat la alegeri în circumscripția electorală respectivă. Cererea se depune la Biroul Electoral Central în termen de cel mult 48 de ore de la data încheierii votării, sub sancțiunea decăderii. Cererea trebuie temeinic motivată și însoțită de dovezile pe care se întemeiază. Lipsa probelor atrage respingerea cererii. Cererea poate fi admisă numai dacă cel care a sesizat nu este implicat în producerea fraudei și numai dacă se stabilește că aceasta a fost de natură să modifice atribuirea mandatelor. Soluționarea cererii de anulare a alegerilor de către Biroul Electoral Central se face în cel mult 3 zile de la data înregistrării acesteia. Decizia Biroului Electoral Central poate fi atacată în termen de 24 de ore de la data aducerii la cunoștință publică la Înalta Curte de Casație și Justiție, care soluționează în termen de cel mult 3 zile de la data sesizării. În termen de cel mult 10 zile de la data rămânerii definitive a admiterii cererii de anulare a alegerilor prin hotărâre judecătorească definitivă se organizează un nou scrutin, în secțiile de votare sau în circumscripția electorală unde s-a constatat fraudă electorală. Biroul de circumscripție electorală împreună cu autoritățile administrației publice locale vor asigura buna desfășurare a noului scrutin, cu aplicarea corespunzătoare a dispozițiilor prezentei legi. Până la obținerea noilor rezultate se suspendă operațiunile electorale privind numărarea voturilor și constatarea rezultatelor.

(4) Prin fraudă electorală se înțelege, în sensul prezentei legi, orice faptă incriminată de lege care are loc înaintea, în timpul sau după încheierea votării ori în timpul numărării voturilor și încheierii proceselor-verbale și care are ca rezultat denaturarea voinței alegătorilor și crearea de avantaje concretizate prin mandate în plus pentru un competitor electoral.

(5) În exercitarea atribuțiilor ce îi revin potrivit prevederilor prezentei legi, Biroul Electoral Central adoptă decizii și hotărâri. Hotărârile Biroului Electoral Central se dau pentru interpretarea unitară a legii și sunt general obligatorii. Deciziile Biroului Electoral Central se dau în aplicarea prevederilor prezentei legi, precum și în soluționarea întâmpinărilor și contestațiilor pe care este competent să le soluționeze. Deciziile Biroului Electoral Central sunt obligatorii pentru toate autoritățile, instituțiile publice, birourile electorale, precum și pentru toate organismele cu atribuții în materie electorală, de la data aducerii la cunoștință în ședință publică. Deciziile se aduc la cunoștință în ședință publică și prin orice mijloc de publicitate, iar hotărârile se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(6) Biroul Electoral Central își încetează activitatea în termen de 48 de ore de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, a rezultatului alegerilor, potrivit prevederilor prezentei legi.

ART. 13

(1) La nivelul fiecăreia dintre cele 43 de circumscripții electorale se constituie un birou electoral de circumscripție, format din 3 judecători, un reprezentant al Autorității Electorale Permanente și din cel mult 9 reprezentanți ai partidelor politice, alianțelor politice, alianțelor electorale și ai organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale care participă la alegeri, conform prezentei legi, în circumscripția electorală respectivă. Biroul electoral de circumscripție pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în afara țării are sediul în municipiul București.

(2) Desemnarea celor 3 judecători se face în ședință publică, în termen de 21 de zile de la data începerii perioadei electorale, de către președintele tribunalului, prin tragere la sorți dintre judecătorii în exercițiu ai tribunalului județean, respectiv ai Tribunalului București, pentru Circumscripția Electorală București și pentru circumscripția electorală pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în afara țării. Data ședinței se aduce la cunoștință publică, prin presă, de președintele tribunalului, cu cel puțin 48 de ore înainte. Rezultatul tragerii la sorți se consemnează într-un proces-verbal, semnat de președinte, ce constituie actul de învestire. În termen de 24 de ore de la desemnare, judecătorii, prin vot secret, aleg președintele biroului electoral de circumscripție și locțiitorul acestuia. Din acel moment, biroul astfel constituit îndeplinește toate atribuțiile ce îi revin potrivit prezentei legi, urmând a fi completat cu reprezentantul Autorității Electorale Permanente, reprezentanții partidelor politice, alianțelor politice, alianțelor electorale și ai organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, conform prezentei legi.

(3) În termen de 24 de ore de la expirarea termenului prevăzut la alin. (2), biroul electoral de circumscripție se completează cu un reprezentant al Autorității Electorale Permanente.

(4) Biroul electoral de circumscripție, constituit potrivit alin. (1)-(3), îndeplinește toate atribuțiile ce îi revin potrivit prezentei legi.

(5) În termen de 48 de ore de la data constituirii birourilor electorale de circumscripție, partidele politice și organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale care au grup parlamentar propriu în cel puțin una din Camerele Parlamentului trebuie să comunice, în scris, birourilor electorale de circumscripție numele și prenumele reprezentanților lor care vor face parte din acestea. Comunicările transmise după acest termen nu se iau în considerare.

(6) În termen de 5 zile de la data până la care se pot propune candidaturile, partidele politice, organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianțele politice și alianțele electorale care participă la alegeri, altele decât cele prevăzute la alin. (5), trebuie să comunice, în scris, birourilor electorale de circumscripție numele și prenumele reprezentanților lor care vor face parte din acestea. Comunicările transmise după acest termen nu se iau în considerare.

(7) Completarea birourilor electorale de circumscripție cu reprezentanții partidelor politice parlamentare și ai organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale care au grup parlamentar propriu în cel puțin una din Camerele Parlamentului, ale căror date privind identitatea au fost comunicate conform alin. (5), se face în termen de 24 de ore de la data expirării termenului prevăzut la alin. (5), în ordinea numărului de deputați și de senatori.

(8) Completarea birourilor electorale de circumscripție cu reprezentanții partidelor politice, organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianțelor politice și alianțelor electorale care participă la alegeri, ale căror date privind identitatea au fost comunicate conform alin. (6), se face în termen de 48 de ore de la data expirării termenului prevăzut la alin. (6), în ordinea numărului candidaturilor definitive în circumscripția electorală respectivă. În caz de egalitate a numărului de candidaturi, ordinea de completare a biroului electoral de circumscripție, până la concurența numărului maxim de membri, se stabilește prin tragere la sorți, în ședință publică.

(9) Oficiile electorale se organizează la nivelul sectoarelor municipiului București și sunt alcătuite dintr-un președinte, un locțiitor al acestuia, un reprezentant al Autorității Electorale Permanente și din cel mult 7 reprezentanți ai partidelor politice, organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianțelor politice și alianțelor electorale.

(10) Președintele oficiului electoral și locțiitorul acestuia sunt magistrați desemnați de președintele Tribunalului București cu 20 de zile înainte de data alegerilor, prin tragere la sorti, pe funcții, dintre judecătorii în exercițiu ai judecătoriei sectorului.

(11) În 24 de ore de la data desemnării magistraților, partidele politice, alianțele politice, alianțele electorale și organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale care participă la alegeri comunică în scris numele reprezentanților lor în oficiul electoral.

(12) În termen de 24 de ore de la data expirării termenului prevăzut la alin. (10), oficiile electorale se completează cu câte un reprezentant al Autorității Electorale Permanente.

(13) În termen de 24 de ore de la data expirării termenului prevăzut la alin. (11), oficiile electorale se completează cu reprezentanții partidelor politice, organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianțelor politice și alianțelor electorale, cu aplicarea corespunzătoare a prevederilor alin. (7) și (8) referitoare la stabilirea ordinii de completare a birourilor electorale de circumscripție electorală.

(14) Partidele politice, alianțele politice, alianțele electorale și organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale pot desemna câte un singur reprezentant în Biroul Electoral Central, într-un birou electoral de circumscripție sau într-un oficiu electoral.

ART. 14

(1) Birourile electorale de circumscripție au următoarele atribuții:

a) veghează la organizarea din timp a secțiilor de votare, urmăresc și asigură aplicarea unitară și respectarea dispozițiilor legale privitoare la alegeri de către toate autoritățile, instituțiile și organismele cu responsabilități în materie electorală din cadrul circumscripției;

b) înregistrează candidaturile depuse la nivelul circumscripției;

c) comunică, în termen de 24 de ore de la rămânerea definitivă a candidaturilor, Biroului Electoral Central listele de candidați, precum și candidaturile independente la nivelul circumscripției;

d) fac publicațiile și afișările prevăzute de prezenta lege cu privire la candidaturi;

e) constată rămânerea definitivă a candidaturilor;

f) rezolvă întâmpinările referitoare la propria lor activitate și contestațiile cu privire la operațiunile birourilor electorale ale secțiilor de votare sau, după caz, oficiilor electorale din cadrul circumscripției electorale în care funcționează; contestațiile se soluționează prin decizii care sunt obligatorii pentru biroul electoral în cauză, precum și pentru autoritățile și instituțiile publice la care se referă, sub sancțiunile prevăzute de prezenta lege;

g) distribuie birourilor electorale ale secțiilor de votare, prin intermediul primarilor, pe bază de proces-verbal de predare-primire, buletinele de vot, ștampila de control și ștampilele cu mențiunea "VOTAT", formularele pentru încheierea proceselor-verbale, precum și celelalte materiale necesare procesului electoral. Biroul Electoral de Circumscripție al Municipiului București distribuie aceste materiale oficiilor electorale; Biroul electoral de circumscripție pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în afara țării distribuie aceste materiale birourilor electorale ale secțiilor de votare din străinătate, cu sprijinul logistic al Ministerului Afacerilor Externe;

h) stabilesc mandatele ce revin, la nivelul circumscripției, fiecărui partid politic, fiecărei alianțe politice, alianțe electorale, organizații a cetățenilor aparținând unei minorități naționale, fiecărui candidat independent care participă în alegeri în condițiile prezentei legi, în conformitate cu prevederile art. 94;

i) eliberează candidaților declarați aleși certificatul doveditor al alegerii;

j) înaintează Biroului Electoral Central procesele-verbale cuprinzând rezultatul alegerilor la nivelul circumscripției electorale în care funcționează, precum și întâmpinările, contestațiile și procesele-verbale primite de la birourile electorale ale secțiilor de votare;

k) îndeplinesc orice alte atribuții ce le revin potrivit prezentei legi.

(2) Deciziile biroului electoral de circumscripție se aduc la cunoștință în ședință publică și prin afișare pe site-ul propriu și se comunică părților interesate.

(3) Oficiile electorale de sector au următoarele atribuții:

a) urmăresc aplicarea dispozițiilor legale privitoare la alegeri în sectoarele la nivelul cărora funcționează și veghează la organizarea din timp a secțiilor de votare;

b) rezolvă întâmpinările referitoare la propria lor activitate și contestațiile cu privire la operațiunile birourilor electorale ale secțiilor de votare de pe teritoriul sectorului la nivelul căruia funcționează;

c) distribuie birourilor electorale ale secțiilor de votare, prin intermediul primarilor, buletinele de vot, ștampila de control și ștampilele cu mențiunea "VOTAT", formularele pentru încheierea proceselor-verbale, precum și celelalte materiale necesare procesului electoral;

d) totalizează rezultatul alegerilor, conform proceselor-verbale primite de la birourile electorale ale secțiilor de votare din subordine, și transmit rezultatele către Biroul Electoral de Circumscripție al Municipiului București, căruia i se subordonează;

e) înaintează biroului electoral de circumscripție căruia i se subordonează procesele-verbale cuprinzând rezultatul alegerilor de pe raza sectorului respectiv, precum și întâmpinările, contestațiile și procesele-verbale primite de la birourile electorale ale secțiilor de votare.

(4) Deciziile oficiului electoral de sector se aduc la cunoștință în ședință publică și prin afișare pe site-ul propriu.

ART. 15

(1) Birourile electorale ale secțiilor de votare sunt alcătuite dintr-un președinte, un locțiitor al acestuia, care sunt, de regulă, magistrați sau juriști, precum și din 7 membri. Birourile electorale ale secțiilor de votare nu pot funcționa cu mai puțin de 5 membri.

(2) Președintele biroului electoral al secției de votare și locțiitorul acestuia sunt desemnați de către Autoritatea Electorală Permanentă, în ședință publică, anunțată cu 48 de ore înainte, prin tragere la sorți computerizată, organizată la nivel județean sau al municipiului București cu 15 zile înaintea datei alegerilor, pe funcții, dintre persoanele înscrise în corpul experților electorali, cu domiciliul sau reședința în județul respectiv, pe baza criteriului apropierii domiciliului sau reședinței de sediul secției de votare, precum și pe baza criteriului studiilor absolvite. Au prioritate absolvenții de studii universitare de licență în domeniul științelor juridice și apoi absolvenții de studii universitare de licență.

(3) În cazuri de forță majoră, înlocuirea președinților birourilor electorale ale secțiilor de votare sau a locțiitorilor acestora se realizează de Autoritatea Electorală Permanentă, prin tragere la sorți computerizată, dintre persoanele înscrise în corpul experților electorali, cu domiciliul sau reședința în județul respectiv, cu aplicarea corespunzătoare a alin. (2).

(4) Rezultatul tragerii la sorți se consemnează în procese-verbale semnate de reprezentanții Autorității Electorale Permanente și președinții birourilor electorale de circumscripție, care se aduc la cunoștință publică prin afișare pe site-ul Autorității Electorale Permanente, respectiv la sediile birourilor electorale de circumscripție și pe site-urile acestora, cu aplicarea corespunzătoare a art. 16 alin. (14).

(5) În cel mult două zile de la data expirării termenului prevăzut la alin. (2), partidele politice, alianțele politice, alianțele electorale și organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale care participă la alegeri comunică biroului electoral de circumscripție, respectiv oficiului electoral, în cazul municipiului București, lista reprezentanților lor în birourile electorale ale secțiilor de votare, sub forma unui tabel care cuprinde următoarele: numărul secției de votare, numele, prenumele, codul numeric personal, domiciliul sau reședința și modalitatea de contact, respectiv numărul de telefon, de fax sau adresa de e-mail. Un partid politic, o alianță politică, o alianță electorală sau o organizație a cetățenilor aparținând minorităților naționale care participă la alegeri nu poate avea, într-un birou electoral al unei secții de votare, mai mult de 3 reprezentanți.

(6) Desemnarea reprezentanților partidelor politice, alianțelor politice, alianțelor electorale și ai organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale cu care se face completarea birourilor electorale ale secțiilor de votare se face de președintele biroului electoral de circumscripție, respectiv de președintele oficiului electoral, în cazul municipiului București, în prezența reprezentanților partidelor politice în biroul electoral de circumscripție sau în oficiul electoral respectiv, în 48 de ore de la data expirării termenului prevăzut la alin. (5), cu respectarea ordinii de completare prevăzute la art. 13 alin. (7) și (8). Operațiunile de desemnare a membrilor cu care se completează biroul electoral al secției de votare se consemnează într-un proces-verbal, care constituie actul de investitură. Birourile electorale ale secțiilor de votare se consideră constituite la data completării acestora cu reprezentanții partidelor politice, alianțelor politice, alianțelor electorale și ai organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale.

(7) La solicitarea scrisă a delegaților partidelor politice, alianțelor politice, alianțelor electorale și ai organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale care au desemnat reprezentanți în birourile electorale ale secțiilor de votare, președintele biroului electoral de circumscripție sau, după caz, al oficiului electoral pune la dispoziția acestora copii certificate ale proceselor-verbale de completare a birourilor electorale ale secțiilor de votare.

(8) În două zile de la expirarea termenului de completare a birourilor electorale ale secțiilor de votare, președintele biroului electoral de circumscripție comunică primarilor, prin intermediul instituțiilor prefectului, componența birourilor electorale ale secțiilor de votare aflate în raza teritorială a localităților acestora.

ART. 16

(1) Poate fi admisă în corpul experților electorali, prin decizie a Autorității Electorale Permanente, persoana care îndeplinește următoarele condiții:

- a) are cetățenia română;
- b) cunoaște limba română, scris și vorbit;
- c) are drept de vot;
- d) are o stare de sănătate corespunzătoare îndeplinirii funcției;
- e) nu face parte dintr-un partid politic;
- f) a absolvit studii universitare de licență în domeniul științelor juridice sau în alte domenii;
- g) nu este urmărită penal, trimisă în judecată penală sau condamnată penal.

(2) În situația în care numărul absolvenților de studii universitare de licență în domeniul științelor juridice sau în alte domenii dintr-o localitate este insuficient, prin excepție de la prevederile alin. (1) lit. f), în corpul experților electorali pot fi admise și persoane care au absolvit cel puțin învățământul general obligatoriu.

(3) Admiterea în corpul experților electorali se face pe baza avizului favorabil acordat de Autoritatea Electorală Permanentă pentru activitatea anterioară ca președinte al biroului electoral al secției de votare sau de locțiitor al acestuia, precum și pe bază de examen.

(4) Autoritatea Electorală Permanentă acordă aviz favorabil persoanei care a exercitat funcția de președinte al biroului electoral al secției de votare sau de loctiitor al acestuia la cel puțin un scrutin și care:

a) îndeplinește condițiile prevăzute la alin. (1);

b) a depus în scris, la primari sau prefecți, ori la Autoritatea Electorală Permanentă, în scris sau în format electronic, până cel mai târziu cu 45 de zile înaintea datei alegerilor, o cerere scrisă, datată și semnată, conținând numele, prenumele, codul numeric personal, domiciliul, reședința, ocupația, profesia, telefonul și adresa de e-mail, însoțită de o declarație privind îndeplinirea condițiilor prevăzute la alin. (1);

c) nu a săvârșit contravenții în legătură cu alegerile sau cu un referendum;

d) nu a săvârșit erori în operațiunile de consemnare a rezultatelor votării în procesele-verbale;

e) nu a fost exclusă din corpul experților electorali;

f) nu s-a retras din corpul experților electorali.

(5) Primarii și prefecții redirecționează cererile depuse conform alin. (4) lit. b) către Autoritatea Electorală Permanentă în 48 de ore de la înregistrare, dar nu mai târziu de 40 de zile înaintea datei alegerilor.

(6) La examenul pentru admiterea în corpul experților electorali pot participa persoanele care nu au mai exercitat funcția de președinte al biroului electoral al secției de votare sau de loctiitor al acestuia, persoanele care au fost excluse din corpul experților electorali sau care s-au retras din acest corp, sub condiția ca excluderea să fi avut loc cu mai mult de 3 ani înaintea datei examenului sau retragerea să fi avut loc cu mai mult de un an înaintea datei examenului.

(7) Pot participa la examenul pentru admiterea în corpul experților electorali persoanele prevăzute la alin. (6) care declară în scris că îndeplinesc condițiile prevăzute la alin. (1) lit. a)-g) și care solicită Autorității Electorale Permanente, printr-o cerere scrisă, datată și semnată, conținând numele, prenumele, codul numeric personal, domiciliul, reședința, ocupația, profesia, telefonul și adresa de e-mail, admiterea în corpul experților electorali pe bază de examen.

(8) Metodologia de organizare a examenului de admitere în corpul experților electorali este stabilită prin hotărâre a Autorității Electorale Permanente.

(9) Excluderea din corpul experților electorali se realizează de către Autoritatea Electorală Permanentă în cazul săvârșirii de contravenții privind alegerile sau referendumurile, precum și în cazul săvârșirii de erori grave în procesul de consemnare a rezultatelor votării în procesele-verbale.

(10) La solicitarea Autorității Electorale Permanente, autoritățile publice cu atribuții în domeniul electoral au obligația de a pune la dispoziție, gratuit, spații pentru organizarea examenelor pentru admiterea în corpul experților electorali.

(11) Retragerea din corpul experților electorali se realizează pe bază de cerere formulată în scris în cel mult 5 zile de la data începerii perioadei electorale.

(12) În cazul în care un expert electoral nu poate îndeplini funcția de președinte al unui birou electoral al unei secții de votare sau funcția de loctiitor al acestuia cu ocazia unor alegeri este obligat să solicite în scris Autorității Electorale Permanente suspendarea din corpul experților electorali, pe durata acestora, cel mai târziu cu 30 de zile înaintea zilei alegerilor.

(13) Autoritatea Electorală Permanentă gestionează corpul experților electorali, care cuprinde următoarele date de identificare ale persoanelor înscrise: numele, prenumele, codul numeric personal, domiciliul, reședința, ocupația, profesia, telefonul și adresa de e-mail.

(14) Autoritatea Electorală Permanentă aduce la cunoștință publică, prin afișare pe site-ul propriu, următoarele date de identificare ale persoanelor înscrise în corpul experților electorali:

- a) numele;
- b) prenumele;
- c) inițiala tatălui;

d) domiciliul - se înscriu numai județul și localitatea sau municipiul București și sectorul, după caz.

(15) Autoritatea Electorală Permanentă transmite prefectilor informațiile prevăzute la alin. (13) privind persoanele desemnate ca președinți ai birourilor electorale ale secțiilor de votare și locuitori ai acestora.

(16) Expertul electoral nu poate participa la campania electorală.

(17) Prezentul articol se aplică în mod corespunzător persoanelor cu domiciliul sau reședința în străinătate.

ART. 17

(1) Birourile electorale ale secțiilor de votare din străinătate se constituie dintr-un președinte și cel mult 8 membri. Birourile electorale ale secțiilor de votare din străinătate nu pot funcționa cu mai puțin de 3 membri, dintre care unul este președinte.

(2) Președinții birourilor electorale ale secțiilor de votare din străinătate sunt desemnați de către Autoritatea Electorală Permanentă, cu 15 zile înaintea datei alegerilor, în ședință publică anunțată cu 48 de ore înainte, prin tragere la sorți computerizată, dintre persoanele înscrise în corpul experților electorali din străinătate.

(3) Fac parte din corpul experților electorali din străinătate personalul misiunilor diplomatice și oficiilor consulare, institutelor culturale din străinătate, precum și alți cetățeni români cu drept de vot cu domiciliul sau reședința în străinătate. Prevederile art. 16 se aplică în mod corespunzător.

(4) Desemnarea președinților birourilor electorale ale secțiilor de votare din străinătate se face pe baza criteriului apropierii domiciliului sau reședinței de sediul secției de votare, precum și pe baza criteriului studiilor absolvite. Au prioritate personalul misiunilor diplomatice și oficiilor consulare, secțiilor consulare, institutelor culturale din străinătate, juriștii și apoi absolvenții de studii universitare de licență.

(5) Membrii birourilor electorale ale secțiilor de votare din străinătate sunt stabiliți, prin tragere la sorți, la propunerea partidelor politice, alianțelor politice, alianțelor electorale și organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale care participă la alegeri, de către președintele biroului electoral de circumscripție pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în afara țării.

(6) Atunci când numărul persoanelor propuse potrivit alin. (5) este insuficient sau când acestea nu au confirmat până cu 3 zile înaintea datei votării că se vor prezenta la activitatea biroului electoral al secției de votare din străinătate, acesta poate fi completat de către președintele biroului electoral de circumscripție până cel mai târziu cu două zile înaintea datei votării, până la concurența numărului maxim de membri, cu alți reprezentanți ai partidelor politice, alianțelor politice, alianțelor electorale și organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale.

(7) Dacă după efectuarea operațiunilor prevăzute la alin. (6) numărul membrilor biroului electoral al secției de votare este mai mic decât numărul maxim prevăzut de lege, acesta poate fi completat de către președintele biroului electoral de circumscripție pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în afara țării cu alte persoane din corpul experților electorali din străinătate, inclusiv în ziua votării.

ART. 18

Birourile electorale ale secțiilor de votare au următoarele atribuții:

a) primesc de la primari, pe bază de proces-verbal, un exemplar al listelor electorale permanente, în preziua votării;

b) primesc de la primari buletinele de vot, ștampila de control și ștampilele cu mențiunea "VOTAT", formularele pentru încheierea proceselor-verbale și alte materiale necesare desfășurării procesului electoral, precum și două buletine de vot, câte unul pentru alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, anulate de către președintele biroului electoral de circumscripție, pe care le vor afișa într-un loc vizibil, în ziua premergătoare alegerilor; birourile electorale ale secțiilor de votare din străinătate primesc aceste materiale din partea biroului electoral de circumscripție pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în afara țării, pe bază de proces-verbal, cu sprijin logistic din partea Ministerului Afacerilor Externe;

c) conduc operațiunile de votare, iau toate măsurile de ordine în localul secției de votare și în jurul acestuia;

d) numără voturile și consemnează rezultatele votării;

e) rezolvă întâmpinările referitoare la propria lor activitate;

f) înaintează birourilor electorale de circumscripție sau oficiului electoral de sector procesele-verbale cuprinzând rezultatele votării, prin mijloace electronice și pe suport hârtie, buletinele de vot întrebuițate și necontestate, buletinele de vot nule și pe cele contestate, împreună cu contestațiile depuse și materialele la care acestea se referă, precum și listele electorale utilizate în cadrul secției de votare, îndosariate pe tipuri de liste; birourile electorale ale secțiilor de votare din străinătate predau aceste materiale, cu excepția buletinelor de vot întrebuițate și necontestate, biroului electoral de circumscripție pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în afara țării, pe bază de proces-verbal, cu sprijin logistic din partea Ministerului Afacerilor Externe, iar în cazul în care acesta și-a încetat activitatea, Tribunalului București;

g) predau prefectului, pe bază de proces-verbal, buletinele de vot anulate și neutilizate, ștampilele și celelalte materiale utilizate în desfășurarea votării; birourile electorale ale secțiilor de votare din străinătate predau aceste materiale, precum și buletinele de vot întrebuițate și necontestate misiunii diplomatice sau oficiului consular;

h) eliberează fiecărui reprezentant al partidelor politice, alianțelor politice, alianțelor electorale și organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale din componența biroului câte o copie de pe fiecare proces-verbal, certificată de președintele biroului electoral al secției de votare;

i) eliberează, la cererea atât a observatorilor organizațiilor neguvernamentale, cât și a reprezentanților presei acreditați pe lângă respectivele secții de votare, prin președintele secției de votare, câte o copie a fiecărui proces-verbal care consemnează rezultatul alegerilor în secția respectivă;

j) verifică, prin mijloace electronice, îndeplinirea condițiilor prevăzute de lege pentru exercitarea dreptului de vot, precum și corelațiile din procesele-verbale de consemnare a rezultatelor votării, conform procedurii stabilite prin hotărâre a Biroului Electoral Central.

ART. 19

(1) Partidele politice, alianțele politice, alianțele electorale, organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale care participă la alegeri conform prezentei legi, precum și candidații independenți pot contesta modul de formare și componența birourilor electorale, în cel mult 48 de ore de la expirarea termenului de constituire sau, după caz, de completare a acestor birouri.

(2) Contestațiile se depun la și se soluționează de către organismul electoral constituit la nivelul imediat superior celui la care funcționează biroul la care se referă contestația sau de către Înalta Curte de Casație și Justiție, în cazul în care contestația se referă la Biroul Electoral Central, în termen de cel mult două zile de la înregistrare. Decizia organismului electoral sau, după caz, hotărârea dată de Înalta Curte de Casație și Justiție este definitivă.

CAP. III

Secțiile de votare

ART. 20

(1) Autoritatea Electorală Permanentă administrează Registrul secțiilor de votare din țară, care reprezintă o bază de date centralizată privind delimitarea, numerotarea, sediile și dotarea secțiilor de votare. Registrul secțiilor de votare este public.

(2) În termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, Autoritatea Electorală Permanentă aduce la cunoștință publică Registrul secțiilor de votare din țară, pe baza evidențelor deținute de către Autoritatea Electorală Permanentă la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(3) Delimitarea secțiilor de votare din țară și stabilirea sediilor acestora se actualizează de către primari, prin dispoziție, numai cu avizul conform al Autorității Electorale Permanente.

(4) Numerotarea secțiilor de votare din țară se actualizează de către Autoritatea Electorală Permanentă la nivelul fiecărui județ, respectiv al municipiului București, începând cu localitatea reședință de județ și continuând cu cele din municipii, orașe și comune, în ordinea alfabetică a acestora. În municipiile cu subdiviziuni administrativ-teritoriale, numerotarea se face cu respectarea ordinii acestor subdiviziuni, prevăzută de lege.

(5) Până cel mai târziu cu 30 de zile înaintea datei votării, primarii aduc la cunoștință publică, cu ajutorul prefecților, delimitarea și numerotarea fiecărei secții de votare din țară, precum și sediile acestora, în condițiile stabilite de Autoritatea Electorală Permanentă, prin hotărâre.

ART. 21

(1) Secțiile de votare din țară rămân fixe, cu excepția modificărilor ce necesită actualizarea. Modificările de orice natură, inclusiv cele intervenite în structura unităților administrativ-teritoriale sau în planul urbanistic al localităților, se comunică de către primari, de îndată, Autorității Electorale Permanente.

(2) Metodologia de avizare a actualizării delimitării secțiilor de votare din țară și a stabilirii sediilor acestora, din punctul de vedere al îndeplinirii condițiilor prevăzute de prezenta lege, se stabilește prin hotărâre a Autorității Electorale Permanente.

(3) În delimitarea unei secții de votare din țară pot fi incluse, după caz, unități administrativ-teritoriale în integralitatea lor ori numai anumite localități componente ale acestora, artere întregi ori numai segmente ale acestora, imobile izolate ori grupate în diferite moduri.

(4) Includerea în delimitarea secțiilor de votare din țară a altor elemente decât cele prevăzute la alin. (3) poate fi făcută numai în cazul în care în localitatea respectivă nu au fost atribuite tip și/sau denumiri de arteră, numere administrative ori acestea au fost realizate necorespunzător.

(5) Secțiile de votare din țară trebuie să îndeplinească următoarele criterii:

- a) secțiile de votare nu pot depăși limitele unităților administrativ-teritoriale;
- b) aceeași adresă a unui alegător nu poate fi arondată la mai multe secții de votare;
- c) numărul de alegători arondați unei secții de votare nu poate depăși cifra de 2.000;
- d) numărul de alegători arondați unei secții de votare nu poate fi mai mic de 50;
- e) distanța dintre sediul secției de votare și domiciliul/reședința alegătorului să nu depășească, de regulă, 3 kilometri;
- f) aria teritorială a secției de votare trebuie să fie, de regulă, compactă.

ART. 22

(1) Dispozițiile primarilor privind actualizarea delimitării secțiilor de votare trebuie să respecte următoarele cerințe:

a) să utilizeze tipul și denumirea oficiale ale unităților administrativ-teritoriale, ale localităților componente sau ale satelor aparținătoare, ale arterelor, ale numerelor administrative, ale numerelor și/sau denumirilor blocurilor, cu respectarea nomenclatoarelor și a codificărilor utilizate de către autoritățile și instituțiile publice;

b) să utilizeze, pe cât posibil, indicativul de stare al arterelor, respectiv istoricul acestora;

c) să includă toate arterele existente, conform nomenclatorului stradal aprobat prin hotărâre a consiliului local;

d) să includă toate arterele desființate care sunt menționate în actele de identitate sau în dovezile de reședință.

(2) Delimitarea secțiilor de votare se realizează utilizând următoarele niveluri:

a) comună, oraș, municipiu;

b) sector, în cazul municipiului București;

c) localitate componentă, sat aparținător sau sat component;

d) arteră;

e) număr administrativ;

f) număr/denumire imobil;

g) număr/denumire scară;

h) număr apartament.

ART. 23

(1) Pe lângă misiunile diplomatice și oficiile consulare, secțiile consulare, dacă acestea funcționează în locații diferite și institutele culturale din străinătate se organizează secții de votare pentru alegătorii care au domiciliul sau reședința în afara țării.

(2) În afara secțiilor de votare prevăzute la alin. (1) pot fi organizate, cu acordul autorităților din țara respectivă, secții de votare și în alte locații decât cele în care își au sediul misiunile diplomatice sau oficiile consulare.

(3) În afara secțiilor de votare prevăzute la alin. (1) se organizează una sau mai multe secții de votare, pentru localitățile sau grupurile de localități în care își au domiciliul sau reședința, conform Registrului electoral, cel puțin 100 de alegători, fără ca numărul alegătorilor care vor fi arondați unei secții să poată depăși cifra de 2.000. Dacă în localitatea unde își are sediul misiunea diplomatică, oficiul consular, secția consulară sau institutul cultural figurează înscriși în Registrul electoral cu adresa de domiciliu sau reședință mai puțin de 300 de alegători, aceștia sunt arondați la secția de votare organizată conform alin. (1).

(4) În termen de cel mult 30 de zile de la data aducerii la cunoștință publică a datei alegerilor, Autoritatea Electorală Permanentă comunică Ministerului Afacerilor Externe localitățile din străinătate în care trebuie să fie înființate secții de votare, precum și numărul acestora.

(5) Activitățile de pregătire și organizare a procesului de votare în străinătate sunt asigurate de către biroul electoral de circumscripție pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în afara țării, cu sprijinul logistic al Ministerului Afacerilor Externe.

(6) În termen de 30 de zile de la data comunicării prevăzute la alin. (4), Autoritatea Electorală Permanentă stabilește, prin hotărâre, sediile secțiilor de votare, cu avizul Ministerului Afacerilor Externe.

CAP. IV

Registrul electoral și listele electorale

SECȚIUNEA 1

Registrul electoral

ART. 24

(1) Registrul electoral este un sistem informatic național de înregistrare și actualizare a datelor de identificare a cetățenilor români cu drept de vot și a informațiilor privind arondarea acestora la secțiile de votare.

(2) Registrul electoral funcționează în vederea asigurării următoarelor obiective:

- a) înregistrarea și actualizarea datelor de identificare a cetățenilor români cu drept de vot;
- b) realizarea comunicărilor prevăzute de lege privind datele de identificare a alegătorilor și arondarea acestora la secțiile de votare;
- c) arondarea cetățenilor români cu drept de vot la secțiile de votare;
- d) realizarea listelor electorale permanente;
- e) realizarea comunicărilor prevăzute de lege privind actualizarea listelor electorale permanente.

ART. 25

(1) Registrul electoral este structurat pe județe, municipii, orașe, comune, pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în țară, iar pentru cei cu domiciliul sau reședința în străinătate, pe state și localități.

(2) Fiecare alegător figurează în Registrul electoral o singură dată, fiind arondat la o singură secție de votare.

ART. 26

(1) Persoanele autorizate să efectueze operațiuni în Registrul electoral cuprinzând cetățenii români cu domiciliul sau reședința în țară sunt primarii sau persoanele desemnate de către primari, prin dispoziție, conform legii. Persoanele autorizate să efectueze operațiuni în Registrul electoral cuprinzând cetățenii români cu domiciliul sau reședința în străinătate sunt persoanele desemnate de către Autoritatea Electorală Permanentă. Ministerul Afacerilor Externe poate desemna, cu avizul Autorității Electorale Permanente, persoane autorizate să efectueze interogări în Registrul electoral cuprinzând cetățenii români cu domiciliul sau reședința în străinătate.

(2) Persoanele împuternicite prin ordin al președintelui Autorității Electorale Permanente efectuează, în Registrul electoral, operațiuni de competența Autorității Electorale Permanente.

(3) Persoanele autorizate asigură actualizarea, în Registrul electoral, a informațiilor privind cetățenii români cu drept de vot, precum și a informațiilor privind arondarea acestora la secțiile de votare.

(4) Persoanele autorizate au acces la toate datele și informațiile necesare actualizării Registrului electoral, deținute la nivelul primăriei și al serviciului public comunitar local al unității administrativ-teritoriale respective.

(5) Persoanele autorizate beneficiază de 5 clase de salarizare succesive suplimentare față de clasa deținută, fără a depăși în total numărul de clase de salarizare prevăzut la art. 10 alin. (2) din Legea-cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare.

(6) Începând cu data intrării în vigoare a prezentei legi, persoanele autorizate beneficiază de o majorare a salariului de bază avut, corespunzător celor 5 clase de salarizare succesive suplimentare multiplicat cu procentul prevăzut la art. 10 alin. (5) din Legea-cadru nr. 284/2010, cu modificările și completările ulterioare.

ART. 27

(1) Orice alegător poate solicita primarului unității administrativ-teritoriale unde își are domiciliul sau reședința, după caz, prin cerere scrisă, datată și semnată, cuprinzând numele, prenumele, codul numeric personal și adresa de domiciliu, respectiv Ministerului Afacerilor Externe, dacă are domiciliul sau reședința în străinătate, informații cu privire la propriile date cu caracter personal înscrise în Registrul electoral.

(2) Răspunsurile la cererile prevăzute la alin. (1) se comunică în termen de 15 zile de la data primirii cererii.

ART. 28

(1) Accesul unei persoane autorizate în Registrul electoral se face prin utilizarea datelor de autentificare furnizate de Autoritatea Electorală Permanentă sau prin utilizarea unei semnături electronice extinse bazate pe un certificat calificat eliberat de un furnizor de servicii de certificare acreditat, generată prin intermediul unui dispozitiv securizat de creare a semnăturii și care permite identificarea certă a persoanei autorizate.

(2) Primarii și Ministerul Afacerilor Externe transmit lista persoanelor desemnate în vederea autorizării Autorității Electorale Permanente, în termen de 45 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(3) Persoanele autorizate nu mai au drept de acces în Registrul electoral pe durata suspendării mandatului, a raporturilor de muncă ori de serviciu sau după încetarea mandatului, a raporturilor de muncă ori de serviciu, după caz.

(4) Cazurile de înlocuire a persoanelor autorizate de către primari sunt transmise Autorității Electorale Permanente în cel mult 5 zile lucrătoare de la data producerii acestora.

ART. 29

(1) Răspunderea pentru asigurarea confidențialității datelor cu caracter personal și a securității prelucrărilor în Registrul electoral revine Autorității Electorale Permanente, persoanelor autorizate și persoanelor împuternicite prevăzute la art. 26.

(2) Datele și informațiile conținute în Registrul electoral sunt destinate exclusiv proceselor electorale.

ART. 30

(1) Persoanele autorizate, conform legii, efectuează operațiuni în Registrul electoral și au acces la datele și informațiile din Registrul electoral numai pentru unitatea administrativ-teritorială sau subdiviziunea administrativ-teritorială pe raza căreia își desfășoară activitatea, cu excepțiile prevăzute de prezenta lege.

(2) Persoanele împuternicite prin ordin al președintelui Autorității Electorale Permanente asigură efectuarea comunicărilor prevăzute de prezenta lege prin intermediul Registrului electoral.

ART. 31

(1) Autoritatea Electorală Permanentă elaborează și adoptă instrucțiuni privind măsurile de securitate în legătură cu gestionarea și utilizarea Registrului electoral, care vizează:

a) controlul accesului la echipamente și la sistemul informatic, pentru a împiedica accesul persoanelor neautorizate la echipamentele de efectuare a operațiunilor în Registrul electoral;

b) controlul suportului de date pentru a împiedica citirea, copierea, modificarea sau ștergerea suportului de date în mod neautorizat;

c) controlul stocării pentru a împiedica introducerea neautorizată de date și inspectarea, modificarea sau ștergerea neautorizată a datelor;

d) controlul utilizării pentru a împiedica utilizarea sistemelor de prelucrare automată a datelor de către persoane neautorizate cu ajutorul echipamentelor de transmitere a datelor;

e) controlul accesului la date pentru a limita accesul persoanelor autorizate să utilizeze Registrul electoral, numai la datele pentru care au fost autorizate;

f) controlul introducerii de date pentru a se asigura că este posibil ulterior să se verifice și să se stabilească ce date au fost introduse în Registrul electoral, când și de către cine au fost introduse datele;

g) controlul transportului și transferului de date pentru a împiedica citirea, copierea, modificarea sau ștergerea neautorizată a datelor în timpul transmiterii acestora sau în timpul transportului de suporturi de date, prin intermediul măsurilor tehnice de securizare;

h) controlul comunicațiilor aferente Registrului electoral, astfel încât să se poată asigura verificarea și stabilirea autorităților/organismelor cărora li s-au transmis sau li se pot transmite datele cu caracter personal, folosind echipamentele de comunicații.

(2) În vederea îndeplinirii atribuțiilor privind administrarea și suportul tehnic necesar funcționării Registrului electoral, coordonarea și îndrumarea metodologică a persoanelor autorizate să opereze în Registrul electoral, precum și controlul respectării dispozițiilor legale incidente în domeniu, Autoritatea Electorală Permanentă adoptă măsuri tehnice, operative și de procedură, potrivit următoarelor principii:

a) confidențialitate - asigurarea accesului la informații numai pentru persoanele autorizate în funcție de competențe;

b) integritate - asigurarea exactității și caracterului complet al informațiilor, precum și a metodelor de prelucrare;

c) disponibilitate - asigurarea accesului la informații în termenul solicitat;

d) identificare și autentificare - asigurarea identificării și autentificării tuturor persoanelor autorizate în mod corespunzător, în funcție de competențe, înainte de orice operațiune;

e) autorizare - autorizarea participanților în vederea accesării datelor din Registrul electoral în funcție de competențe.

(3) Autoritatea Electorală Permanentă este autorizată să ia măsuri pentru prevenirea pierderii informațiilor și asigurarea recuperării acestora în cazuri fortuite sau de forță majoră.

(4) Centrul Național de Răspuns la Incidente de Securitate Cibernetică - CERT-RO realizează auditări ale securității Registrului electoral, în mod gratuit.

ART. 32

Accesul și operațiunile în Registrul electoral se realizează prin intermediul rețelei de internet.

ART. 33

(1) Datele care se înscriu în Registrul electoral pentru fiecare alegător cu domiciliul în România sunt următoarele:

a) numele și prenumele, precum și numele avut înaintea căsătoriei sau a modificării administrative a numelui;

b) data nașterii;

c) locul nașterii;

d) codul numeric personal;

e) țara în care își are reședința, dacă este cazul;

f) adresa de domiciliu;

g) adresa de reședință, în țară, precum și perioada de valabilitate a acesteia;

h) seria și numărul actului de identitate;

i) data emiterii actului de identitate;

j) data expirării actului de identitate;

k) numărul secției de votare.

(2) Datele care se înscriu în Registrul electoral pentru fiecare alegător care și-a stabilit domiciliul în străinătate sunt următoarele:

a) numele și prenumele, precum și numele avut înaintea căsătoriei sau a modificării administrative a numelui;

b) data nașterii;

- c) locul nașterii;
- d) codul numeric personal;
- e) adresa de domiciliu;
- f) numărul pașaportului;
- g) data eliberării pașaportului;
- h) data expirării pașaportului.

(3) În plus față de datele menționate la alin. (2), pentru fiecare alegător care și-a stabilit domiciliul în străinătate și care locuiește temporar în România se înscriu următoarele date:

- a) adresa de reședință din România;
- b) seria și numărul cărții de identitate provizorii;
- c) data emiterii cărții de identitate provizorii;
- d) data expirării cărții de identitate provizorii.

(4) În plus față de datele menționate la alin. (1), pentru fiecare alegător cu domiciliul în România care și-a stabilit reședința în străinătate se pot înscrie adresa de reședință din străinătate, opțiunea pentru votul prin corespondență și codul poștal al adresei de reședință din străinătate.

(5) În plus față de datele menționate la alin. (1), pentru fiecare alegător cu domiciliul în străinătate care și-a stabilit reședința în altă țară se pot înscrie adresa de reședință din străinătate, opțiunea pentru votul prin corespondență și codul poștal al adresei de domiciliu sau al adresei de reședință din străinătate.

ART. 34

În plus față de datele prevăzute la art. 33, în Registrul electoral se poate înscrie și adresa de e-mail furnizată de către alegători. Aceste informații vor fi vizualizate și utilizate exclusiv de către Autoritatea Electorală Permanentă.

ART. 35

(1) Înscrierea în Registrul electoral a cetățenilor români care au împlinit sau împlinesc vârsta de 18 ani până în ziua alegerilor inclusiv se face, din oficiu, de către Autoritatea Electorală Permanentă, pe baza comunicării Direcției pentru Evidența Persoanelor și Administrarea Bazelor de Date.

(2) După dobândirea cetățeniei române, persoanele care au 18 ani împliniți sunt înscrise în Registrul electoral, din oficiu, de către Autoritatea Electorală Permanentă, pe baza comunicării Direcției pentru Evidența Persoanelor și Administrarea Bazelor de Date.

ART. 36

Radierea din Registrul electoral a unui alegător se face în caz de deces, de pierdere a cetățeniei române, de interzicere a exercitării dreptului de a alege sau de punere sub interdicție.

ART. 37

(1) Radierea alegătorilor cu domiciliul în România din Registrul electoral în caz de deces se face din oficiu, pe baza actelor sau comunicărilor oficiale, ori la cererea persoanei interesate, pe baza certificatului de deces, numai de către persoanele autorizate.

(2) Radierea din oficiu a alegătorilor decedați cu domiciliul în România se face de către persoanele autorizate din unitatea administrativ-teritorială în a cărei rază teritorială s-a întocmit actul de deces, inclusiv pentru alegătorii care nu au domiciliul în unitatea administrativ-teritorială respectivă, în termen de 48 de ore de la data emiterii actului de deces.

(3) Radierea din oficiu a alegătorilor decedați cu domiciliul în România se poate realiza și pe baza comunicării Autorității Electorale Permanente efectuate prin intermediul Registrului electoral.

(4) Orice persoană interesată poate solicita primarului unității administrativ-teritoriale în a cărei rază teritorială alegătorul decedat cu domiciliul în România a avut ultimul domiciliu radierea acestuia din Registrul electoral, pe baza unei cereri scrise, datate și semnate, însoțite de certificatul de deces în copie, depuse personal sau prin poștă. Radierea se realizează în termen de cel mult 5 zile lucrătoare de la data înregistrării cererii.

(5) Orice persoană interesată poate adresa primarului o sesizare scrisă, datată și semnată, privind cazul în care în listele electorale permanente se regăsește un alegător decedat cu ultimul domiciliu în unitatea administrativ-teritorială respectivă. Cererea va cuprinde numele, prenumele și codul numeric personal al persoanei decedate sau alte date relevante privind identitatea persoanei decedate.

(6) În cazul prevăzut la alin. (5), primarul, prin aparatul de specialitate al acestuia, are obligația de a verifica informațiile existente în registrul de stare civilă, precum și în celelalte evidențe gestionate. Radierea se realizează, dacă este cazul, în termen de cel mult 10 zile lucrătoare de la data înregistrării sesizării.

(7) Radierea alegătorului cu domiciliul în străinătate din Registrul electoral în caz de deces se face, din oficiu, pe baza actelor sau comunicărilor oficiale sau la cererea persoanei interesate, pe baza certificatului de deces, în copie, de către persoanele autorizate sau Autoritatea Electorală Permanentă, după caz. Prevederile alin. (2)-(6) se aplică în mod corespunzător.

ART. 38

La pierderea cetățeniei române, persoanele care au 18 ani împliniți sunt radiate din Registrul electoral, din oficiu, de către Autoritatea Electorală Permanentă, pe baza comunicării Autorității Naționale pentru Cetățenie.

ART. 39

(1) În cazul interzicerii exercitării dreptului de a alege, alegătorii sunt radiati din Registrul electoral pe durata pedepsei, din oficiu, de persoana autorizată din unitatea administrativ-teritorială de domiciliu, în termen de 24 de ore de la data comunicării de către instanța judecătorească a copiei de pe dispozitivul hotărârii, transmisă conform art. 562 din Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, cu modificările și completările ulterioare, și art. 29 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 253/2013 privind executarea pedepselor, a măsurilor educative și a altor măsuri neprivative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal.

(2) În cazul punerii sub interdicție, alegătorii sunt radiati din Registrul electoral din oficiu de persoana autorizată din unitatea administrativ-teritorială de domiciliu pe baza comunicării prin intermediul Registrului electoral, efectuate de către persoana autorizată din unitatea administrativ-teritorială unde nașterea celui pus sub interdicție judecătorească este înregistrată, în termen de 24 de ore de la data comunicării de către instanța judecătorească a copiei legalizate a hotărârii, transmise conform art. 941 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată.

(3) Radierea din Registrul electoral a alegătorilor cărora li s-a interzis exercitarea dreptului de a alege sau care au fost puși sub interdicție se poate realiza de persoana autorizată din unitatea administrativ-teritorială de domiciliu și pe baza comunicării acestor cazuri de către Autoritatea Electorală Permanentă prin intermediul Registrului electoral.

(4) La expirarea duratei pedepsei privind interzicerea exercitării dreptului de a alege, alegătorii sunt reînscriși, în mod automat, în Registrul electoral.

(5) Radierea alegătorului cu domiciliul în străinătate din Registrul electoral, în cazul interzicerii exercitării dreptului de a alege sau al punerii sub interdicție, se face de persoana autorizată din unitatea administrativ-teritorială unde acesta și-a avut ultimul domiciliu. Prevederile alin. (1)-(4) se aplică în mod corespunzător.

ART. 40

(1) Pentru clarificarea unor situații punctuale privind anumite persoane înscrise în Registrul electoral, aflate în unul dintre cazurile prevăzute la art. 37, respectiv art. 39, primarul se poate adresa serviciului public comunitar local de evidență a persoanelor care deservește unitatea administrativ-teritorială pe raza căreia domiciliază persoana în cauză, în vederea obținerii informațiilor necesare actualizării Registrului electoral.

(2) În situația prevăzută la alin. (1), serviciul public comunitar local de evidență a persoanelor are obligația de a răspunde cererii primarului în cel mult 5 zile lucrătoare de la data înregistrării acesteia.

ART. 41

(1) Modificările în Registrul electoral referitoare la schimbarea domiciliului în România se efectuează din oficiu, potrivit actelor normative în vigoare care reglementează activitatea de evidență a persoanelor.

(2) Actualizarea în Registrul electoral a datelor privind domiciliul se realizează de către persoanele autorizate, în termen de cel mult 24 de ore la data comunicării prin intermediul Registrului electoral a modificărilor privind domiciliul de către Autoritatea Electorală Permanentă.

(3) Actualizarea în Registrul electoral a datelor privind schimbarea numelui se realizează de către persoanele autorizate, în termen de cel mult 24 de ore de la data comunicării în Registrul electoral de către Autoritatea Electorală Permanentă a modificărilor privind numele alegătorilor.

ART. 42

(1) Până cel mai târziu cu 45 de zile înaintea datei alegerilor, alegătorul înscris în Registrul electoral cu adresa de domiciliu poate să adreseze primarului unității administrativ-teritoriale de reședință, prin poștă sau personal, o cerere scrisă, datată și semnată, cuprinzând numele, prenumele și adresa de domiciliu, pentru înscrierea sa cu adresa de reședință în Registrul electoral pentru scrutinul respectiv, însoțită de o copie a actului de identitate și o copie a dovezii de reședință.

(2) Începând cu data de 1 aprilie a anului în care au loc alegeri parlamentare la termen și până la data expirării a 48 de ore de la data începerii perioadei electorale, alegătorii cu domiciliul în țară și cu reședința în străinătate, precum și cei cu domiciliul în străinătate se pot înscrie în Registrul electoral cu adresa din străinătate pentru scrutinul respectiv în baza unei cereri scrise, datate și semnate, cuprinzând numele, prenumele, codul numeric personal, însoțită de o copie a actului de identitate și o copie a documentului care dovedește reședința, eliberat de autoritățile străine, sau a pașaportului, cu menționarea statului de domiciliu, transmise prin poștă, inclusiv prin poșta electronică, ori depuse la misiunea diplomatică sau oficiul consular.

(3) Fiecare alegător înscris în Registrul electoral cu domiciliul sau reședința în străinătate este arondat unei singure secții de votare.

(4) Modelele cererilor prevăzute la alin. (1) și (2) sunt stabilite prin hotărâre a Autorității Electorale Permanente.

(5) Alegătorii înscriși în Registrul electoral cu domiciliul în țară și cu reședința în străinătate, precum și cei cu domiciliul în străinătate votează numai la secția de votare unde au fost arondați, cu excepțiile prevăzute de prezenta lege.

(6) Alegătorii prevăzuți la alin. (5), care și-au schimbat domiciliul sau reședința în străinătate după împlinirea termenului prevăzut la alin. (2), votează numai la secțiile de votare organizate pe lângă misiunile diplomatice, oficiile consulare, secțiile consulare și institutele culturale din străinătate ale României.

ART. 43

Documentele prevăzute la art. 42 alin. (2) se transmit Autorității Electorale Permanente de către misiunile diplomatice sau oficiile consulare, după caz, în termen de 24 de ore de la primire, cu aplicarea în mod corespunzător a procedurii prevăzute la art. 93 alin. (11).

ART. 44

(1) Operațiunile de actualizare a Registrului electoral prevăzute la art. 42 alin. (1) se efectuează de către persoanele autorizate, în termen de cel mult 10 zile lucrătoare de la data înregistrării solicitării.

(2) Operațiunile de actualizare a Registrului electoral prevăzute la art. 42 alin. (2) se efectuează de către persoanele împuternicite, prin ordin al președintelui Autorității Electorale Permanente, în termen de cel mult 10 zile lucrătoare de la data înregistrării solicitării.

ART. 45

(1) Arondarea alegătorilor la secțiile de votare din țară se realizează în mod automat, prin intermediul Registrului electoral, pe baza mențiunilor privind domiciliul sau reședința din actul de identitate sau din documentele care dovedesc reședința, conform prezentei legi.

(2) În cazul în care mențiunile privind domiciliul sau reședința din actul de identitate nu permit arondarea automată a alegătorilor cu domiciliul sau reședința în țară, persoana autorizată asigură arondarea manuală a acestora în baza informațiilor deținute la nivelul primăriei, cu respectarea criteriilor prevăzute de prezenta lege.

(3) Pentru aplicarea alin. (2) pot fi utilizate orice surse oficiale de date privind identitatea alegătorilor și teritoriul unității administrativ-teritoriale, gestionate la nivelul primăriei.

(4) În cazul în care informațiile prevăzute la alin. (2) sunt insuficiente pentru arondarea manuală a alegătorilor, aceștia vor fi arondați alfabetic la secțiile de votare, cu respectarea criteriilor prevăzute de prezenta lege.

(5) În cazul în care arondarea alegătorilor cu domiciliul sau reședința în țară nu este posibilă potrivit alin. (1)-(4), aceștia urmează a fi repartizați la prima secție de votare a localității respective.

(6) Arondarea alegătorilor la secțiile de votare organizate în străinătate se face de către persoanele împuternicite prin ordin al președintelui Autorității Electorale Permanente, pe baza datelor și informațiilor furnizate de către alegători conform art. 42 alin. (2).

ART. 46

(1) Direcția pentru Evidența Persoanelor și Administrarea Bazelor de Date din cadrul Ministerului Afacerilor Interne comunică Autorității Electorale Permanente, conform formatului și termenelor stabilite prin protocol, datele prevăzute la art. 33 alin. (1) lit. a)-j) și alin. (3), cazurile de interzicere a exercitării drepturilor electorale și cazurile de punere sub interdicție, actualizări intervenite în datele personale ale cetățenilor români cu drept de vot și informații privind persoanele decedate, respectiv cele cu mențiuni de deces, înregistrate în Registrul național de evidență a persoanelor.

(2) Direcția Generală de Pașapoarte din cadrul Ministerului Afacerilor Interne comunică Autorității Electorale Permanente, conform formatului și termenelor stabilite prin protocol, datele prevăzute la art. 33 alin. (2).

(3) Autoritatea Națională pentru Cetățenie comunică Autorității Electorale Permanente, conform formatului și termenelor stabilite prin protocol, situația nominală a persoanelor care și-au pierdut cetățenia română, precum și a persoanelor care au vârsta de peste 18 ani și au dobândit cetățenia română.

ART. 47

(1) Alegătorii au dreptul să verifice înscrierea în Registrul electoral. Întâmpinările împotriva omisiunilor, a înscrierilor greșite și a oricăror erori din Registrul electoral se depun la birourile județene sau la filialele Autorității Electorale Permanente, aceasta fiind obligată să se pronunțe, prin decizie, în cel mult 3 zile de la data înregistrării.

(2) Contestațiile împotriva deciziilor date conform alin. (1) se soluționează, în cel mult 3 zile de la data înregistrării, de către judecătoria în a cărei rază teritorială domiciliază alegătorul, prin hotărâre definitivă.

(3) Contestațiile împotriva deciziilor privind alegătorii cu domiciliul în străinătate, date conform alin. (1), se soluționează, în cel mult 3 zile de la data înregistrării, de către Judecătoria Sectorului 1 al Municipiului București, prin hotărâre definitivă.

SECȚIUNEA a 2-a

Listele electorale

ART. 48

Listele electorale cuprind cetățenii cu drept de vot înscriși în Registrul electoral. Acestea sunt permanente și suplimentare.

ART. 49

(1) Listele electorale permanente din țară se întocmesc și se tipăresc de către primari, pe secții de votare, pe baza datelor și informațiilor cuprinse în Registrul electoral.

(2) Alegătorii români care au făcut cereri prevăzute la art. 42 alin. (2) sunt înscriși în listele electorale permanente din străinătate.

(3) Listele electorale permanente din străinătate se întocmesc și se tipăresc de către Autoritatea Electorală Permanentă și se transmit biroului electoral pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în afara țării, în termen de 5 zile de la data expirării termenului prevăzut la art. 23 alin. (6).

(4) Până cel mai târziu cu 10 zile înaintea datei alegerilor, dar nu mai târziu de 24 de ore de la solicitare, primarii sunt obligați să pună la dispoziția partidelor politice, alianțelor politice, alianțelor electorale și organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale care participă la alegeri, la cererea și pe cheltuiala acestora, un extras din Registrul electoral, cuprinzând alegătorii din respectiva unitate administrativ-teritorială, respectiv numele, prenumele, data nașterii și domiciliul, precum și secția de votare la care au fost arondați, pe suport electronic sau hârtie.

(5) Listele electorale permanente cuprinzând alegătorii cu domiciliul sau reședința în România se tipăresc de către primari, în două exemplare, până cel mai târziu cu 3 zile înaintea datei alegerilor, și cuprind: numele și prenumele alegătorului, codul numeric personal, domiciliul sau reședința, după caz, seria și numărul actului de identitate, numărul circumscripției electorale, numărul secției de votare și o rubrică destinată semnăturii alegătorului. Listele electorale permanente cuprinzând alegătorii cu domiciliul sau reședința în România se semnează de primar și de secretarul unității administrativ-teritoriale. Un exemplar se păstrează de către secretarul unității administrativ-teritoriale, iar un exemplar se predă birourilor electorale ale secțiilor de votare.

(6) Listele electorale permanente din străinătate cuprind: numele și prenumele alegătorului, codul numeric personal, domiciliul sau reședința din străinătate, după caz, seria și numărul actului de identitate, numărul circumscripției electorale, numărul secției de votare și o rubrică destinată semnăturii alegătorului. Listele electorale permanente din străinătate se semnează de către împuterniciții președintelui Autorității Electorale Permanente.

ART. 50

(1) Autoritatea Electorală Permanentă comunică Biroului Electoral Central, în cel mult 24 de ore de la data constituirii acestuia, numărul alegătorilor înscriși în Registrul electoral și numărul minim întreg nerotunjit de semnături necesar pentru susținerea candidaturilor la nivel național, precum și în fiecare circumscripție electorală.

(2) În termen de 24 de ore de la data constituirii birourilor electorale de circumscripție, Biroul Electoral Central comunică acestora informațiile prevăzute la alin. (1).

(3) Toate comunicările se aduc de îndată la cunoștință publică, prin publicare pe site-ul Biroului Electoral Central sau pe site-urile birourilor electorale de circumscripție, după caz.

ART. 51

(1) Listele electorale suplimentare se întocmesc în cazurile prevăzute de prezenta lege și vor cuprinde elementele prevăzute la art. 49 alin. (5) sau (6), după caz. Listele electorale suplimentare se semnează de președintele biroului electoral al secției de votare unde au fost întocmite.

(2) În listele electorale suplimentare utilizate în secțiile de votare din țară vor fi trecute, de către președintele biroului electoral al secției de votare, următoarele persoane:

a) persoanele care se prezintă la vot și fac dovada că au domiciliul sau reședința pe raza secției de votare respective, însă au fost omise din lista electorală permanentă;

b) persoanele care se prezintă la vot și fac dovada că au reședința pe raza secției de votare respective, însă nu au făcut cereri de înscriere în Registrul electoral cu adresa de reședință;

c) persoanele care în ziua votării se află în altă unitate administrativ-teritorială decât cea unde își au domiciliul sau reședința și care fac dovada că au domiciliul sau reședința pe raza circumscripției electorale în care se află secția de votare respectivă;

d) membrii birourilor electorale ale secțiilor de votare și operatorii de calculator, dacă au domiciliul sau reședința pe raza circumscripției electorale în care se află secția de votare respectivă;

e) persoanele însărcinate cu menținerea ordinii sau cu verificarea dispozitivului de menținere a ordinii, dacă au domiciliul sau reședința pe raza circumscripției electorale în care se află secția de votare respectivă;

f) candidații, dacă aceștia candidează în circumscripția electorală respectivă.

(3) În listele electorale suplimentare utilizate în secțiile de votare din străinătate vor fi trecute, de către președintele biroului electoral al secției de votare, următoarele persoane:

a) persoanele care se prezintă la vot la secțiile de votare organizate pe lângă misiunile diplomatice, oficiile consulare, secțiile consulare și institutele culturale din străinătate ale României și fac dovada că au domiciliul sau reședința în străinătate și care nu figurează în listele electorale permanente ale secțiilor de votare din străinătate;

b) personalul misiunilor diplomatice și al oficiilor consulare, secțiilor consulare și institutelor culturale din străinătate;

c) membrii birourilor electorale ale secțiilor de votare și operatorii de calculator din străinătate, dacă au domiciliul sau reședința în străinătate;

d) candidații, dacă aceștia candidează în circumscripția electorală externă.

(4) Întâmpinările formulate cu privire la listele electorale suplimentare se soluționează de către biroul electoral al secției de votare, prin decizie.

(5) În cadrul secțiilor de votare organizate pe lângă misiunile diplomatice, oficiile consulare, secțiile consulare sau institutele culturale din străinătate se utilizează numai liste electorale suplimentare, cu excepția situațiilor în care la aceste secții de votare sunt arondați alegători conform art. 23 alin. (3).

(6) În cadrul secțiilor de votare din străinătate organizate în afara misiunilor diplomatice și a oficiilor consulare, secțiilor consulare și institutelor culturale din străinătate ale României își pot exercita dreptul de vot numai alegătorii înscriși în listele electorale permanente și membrii biroului electoral al secției de votare, precum și operatorii de calculator, prevăzuți de prezenta lege.

CAP. V

Candidaturile

ART. 52

(1) Listele de candidați și candidaturile independente pentru Senat și Camera Deputaților se depun la birourile electorale de circumscripție, până cel mai târziu cu 45 de zile înaintea datei alegerilor.

(1[^]1) Listele de candidați și candidaturile independente pentru Senat și Camera Deputaților în circumscripția electorală pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în afara țării se depun la biroul electoral pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în afara țării, până cel mai târziu cu 60 de zile înaintea datei alegerilor.

(1[^]2) Listele de candidați propuse de către organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale pentru toate circumscripțiile electorale, conform art. 54 alin. (4), se depun la Biroul Electoral Central, până cel mai târziu cu 60 de zile înaintea datei alegerilor.

(2) Listele de candidați pentru alegerea senatorilor și deputaților trebuie întocmite astfel încât să asigure reprezentarea ambelor sexe, cu excepția listelor care conțin un singur candidat.

(3) Numărul de candidați de pe fiecare listă poate fi mai mare decât numărul mandatelor rezultate din norma de reprezentare cu doi până la un sfert din aceste mandate; fracțiunile se întregesc la cifra 1, indiferent de mărimea acestora.

(4) În aceeași circumscripție electorală, un partid politic, o alianță politică sau o alianță electorală poate propune, pentru fiecare dintre Camerele Parlamentului, numai o singură listă de candidați. Partidele politice din alianțele politice sau alianțele electorale pot participa la alegeri numai pe listele alianței. Un partid nu poate face parte decât dintr-o singură alianță politică sau alianță electorală.

(5) Nu se admit candidaturi independente pe listele de candidați depuse de partidele politice, alianțele politice sau alianțele electorale. Nu se admit nici liste de candidați independenți.

(6) O persoană poate candida fie pentru un mandat de deputat, fie pentru un mandat de senator și numai într-o singură circumscripție electorală.

(7) Candidaturile pe mai multe liste de candidați sau atât pe liste, cât și ca independent sunt nule de drept. Nulitatea se constată prin hotărâre a biroului electoral al circumscripției electorale sau, după caz, a Biroului Electoral Central.

(8) Propunerile de candidați se fac în 4 exemplare, de către partidele politice, alianțele politice, alianțele electorale, organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale care participă la alegeri, sub semnătura conducerii acestora sau a persoanelor desemnate pentru a le semna, iar în cazul candidaților independenți, pe baza declarației de acceptare a candidaturii semnate de aceștia.

(9) În cazul alianțelor politice și al alianțelor electorale, propunerile de candidați vor fi semnate de conducerea fiecărui partid din alianță.

(10) Propunerile de candidați trebuie să cuprindă circumscripția electorală, numele, prenumele, codul numeric personal, domiciliul, locul și data nașterii, ocupația, profesia, precum și Camera Parlamentului pentru care aceștia candidează, iar în cazul alianțelor politice sau electorale, partidul care i-a propus.

(11) Propunerile de candidați vor fi însoțite de declarațiile de acceptare a candidaturii, semnate și datate de candidați, precum și de declarația de avere și declarația de interese ale fiecărui candidat.

(12) Declarația de acceptare a candidaturii va cuprinde circumscripția electorală în care candidează, numele, prenumele, codul numeric personal, partidul politic sau alianța care l-a propus, profesia, ocupația și apartenența politică a candidatului, consimțământul expres al acestuia de a candida pentru funcția respectivă, precum și precizarea că întrunește condițiile prevăzute de lege pentru a candida.

(13) Toți candidații născuți înainte de data de 1 ianuarie 1976 vor da o declarație pe propria răspundere, potrivit legii penale, privind apartenența sau neapartenența la securitate ca poliție politică.

(14) Nu pot candida persoanele care, la data depunerii candidaturii, nu îndeplinesc condițiile prevăzute de lege pentru a fi alese.

ART. 53

(1) În vederea înregistrării candidaturilor, fiecare partid politic, alianță politică, alianță electorală sau organizație a cetățenilor aparținând minorităților naționale depune la biroul electoral de circumscripție 4 dosare, cuprinzând următoarele:

a) două exemplare originale și două copii ale listei candidaților pentru respectiva circumscripție, cuprinzând datele prevăzute la art. 52 alin. (8)-(10);

b) copiile actelor de identitate ale candidaților;

c) două exemplare originale și două copii ale declarațiilor de acceptare a candidaturii, prevăzute la art. 52 alin. (11) și (12);

d) două exemplare originale și două copii ale declarațiilor de avere și de interese ale candidaților, conform modelelor prevăzute în anexa la Legea nr. 115/1996 pentru declararea și controlul averii demnitarilor, magistraților, a unor persoane cu funcții de conducere și de control și a funcționarilor publici, cu modificările și completările ulterioare;

e) două exemplare originale și două copii ale declarațiilor candidaților născuți înainte de 1 ianuarie 1976 de apartenență sau neapartenență la securitate ca poliție politică, ce se vor redacta conform modelului prevăzut în anexa la Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, cu modificările ulterioare.

(2) Dosarele de candidatură prevăzute la alin. (1) vor fi însoțite de un exemplar original al listei susținătorilor și o copie a acesteia sau de dovada depunerii acestor liste la Biroul Electoral Central.

ART. 54

(1) Partidele politice, alianțele politice, alianțele electorale și organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale, care depun la Biroul Electoral Central o listă de susținători cuprinzând cel puțin 1% din numărul total al alegătorilor înscriși în Registrul electoral la nivel național, pot depune liste de candidați în toate circumscripțiile electorale. În acest caz, prevederile art. 53 alin. (2) privind numărul exemplarelor originale și al copiilor listei susținătorilor se aplică în mod corespunzător.

(2) Partidele politice, alianțele politice, alianțele electorale și organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale, care optează să depună listele de susținători la birourile electorale de circumscripție, pot depune liste de candidați numai dacă acestea sunt susținute de minimum 1% din numărul total al alegătorilor înscriși în Registrul electoral cu adresa de domiciliu sau reședință în circumscripția respectivă, fără ca numărul acestora să fie mai mic de 1.000 de alegători.

(3) Candidații independenți trebuie să fie susținuți de minimum 1% din numărul total al alegătorilor înscriși în Registrul electoral cu adresa de domiciliu sau reședință în circumscripția respectivă, fără ca numărul acestora să fie mai mic de 1.000 de alegători.

(4) Prin excepție de la art. 52 alin. (6), organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale prevăzute la art. 56 depun la Biroul Electoral Central aceeași listă de candidați, în toate circumscripțiile electorale, cu aplicarea corespunzătoare a art. 53 alin. (1), fără necesitatea altei susțineri decât cea prevăzută la art. 56.

(5) Lista susținătorilor trebuie să cuprindă data alegerilor, denumirea partidului politic, alianței politice, alianței electorale sau a organizației cetățenilor aparținând minorităților naționale ori numele și prenumele candidatului independent, după caz, numele și prenumele susținătorului, codul numeric personal, data nașterii susținătorului, adresa susținătorului, denumirea, seria și numărul actului de identitate al susținătorului, precum și semnătura acestuia. În listă se vor menționa, de asemenea, numele, prenumele și codul numeric personal al persoanei care a întocmit-o. Persoana care a întocmit lista este obligată să depună o declarație pe propria răspundere prin care să ateste veridicitatea semnăturilor susținătorilor.

(6) Lista susținătorilor constituie un act public, cu toate consecințele prevăzute de lege. Modelul listei susținătorilor este prevăzut în anexa nr. 2 care face parte integrantă din prezenta lege.

(7) Susținătorii pot fi numai cetățeni cu drept de vot și cu domiciliul sau reședința în circumscripția electorală pentru care se propun candidați. Un alegător poate susține mai multe liste de candidați sau candidați independenți.

ART. 55

(1) În vederea înregistrării propunerii de candidatură, fiecare candidat independent depune personal, la biroul electoral de circumscripție, 4 dosare, cuprinzând următoarele:

a) două exemplare originale și două copii ale cererii de înregistrare a candidaturii sub semnătură proprie, cuprinzând datele prevăzute la art. 52 alin. (10), cu indicarea funcției pentru care candidează;

b) documentele prevăzute la art. 53 alin. (1) lit. b)-e).

(2) Dosarele de candidatură prevăzute la alin. (1) vor fi însoțite de un exemplar original al listei susținătorilor și o copie a acesteia.

ART. 56

(1) Organizațiile cetățenilor aparținând unei minorități naționale, legal constituite, care nu au obținut în alegeri cel puțin un mandat de deputat sau de senator au dreptul, potrivit art. 62 alin. (2) din Constituția României, republicată, la un mandat de deputat, dacă au obținut, pe întreaga țară, un număr de voturi egal cu cel puțin 5% din numărul mediu de voturi valabil exprimate pe țară pentru alegerea unui deputat. Numărul mediu de voturi valabil exprimate pe țară pentru alegerea unui deputat reprezintă partea întreagă, nerotunjită, a raportului dintre numărul de voturi valabil exprimate obținute la nivel național de toate partidele politice, alianțele politice, alianțele electorale sau organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale care au întrunit condiția de prag electoral, voturile valabil exprimate obținute de candidații independenți care au primit mandate și numărul total de mandate pentru Camera Deputaților potrivit anexei nr. 1.

(2) Pot depune candidaturi organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale reprezentate în Parlament.

(3) Prin minoritate națională se înțelege acea etnie reprezentată în Consiliul Minorităților Naționale.

(4) Pot depune candidaturi și alte organizații ale cetățenilor aparținând minorităților naționale, legal constituite, care sunt de utilitate publică și care prezintă Biroului Electoral Central, în termen de 30 de zile de la data stabilirii zilei alegerilor, o listă de membri cuprinzând un număr de cel puțin 15% din numărul total al cetățenilor care, la ultimul recensământ, s-au declarat ca aparținând minorității respective.

(5) Dacă numărul membrilor necesari pentru îndeplinirea condițiilor prevăzute la alin. (4) este mai mare de 20.000 de persoane, lista membrilor trebuie să cuprindă cel puțin 20.000 de persoane domiciliate în cel puțin 15 din județele țării și în municipiul București, dar nu mai puțin de 300 de persoane pentru fiecare dintre aceste județe și pentru municipiul București.

(6) Lista membrilor se întocmește pe localități și pe județe și trebuie să cuprindă: denumirea organizației, numele și prenumele membrilor, codul numeric personal, data nașterii, domiciliul, denumirea, seria și numărul actului de identitate, semnăturile acestora, precum și numele și prenumele persoanei care a întocmit-o. Persoana care a întocmit lista este obligată să depună și o declarație pe propria răspundere prin care să ateste veridicitatea semnăturii membrilor, precum și faptul că lista a fost întocmită în vederea participării la alegerile parlamentare din anul respectiv.

(7) În sensul prezentei legi, organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, prevăzute la alin. (1)-(4), le este aplicabil același regim juridic ca și partidelor politice doar în perioada electorală.

(8) Prevederile alin. (1) nu se aplică organizației cetățenilor aparținând minorităților naționale care a participat la alegeri într-o alianță electorală.

(9) Mandatul de deputat atribuit potrivit alin. (1) se acordă peste numărul total de deputați rezultat din norma de reprezentare.

(10) Organizațiile prevăzute la alin. (1)-(4) pot participa la alegeri și pot depune candidaturi numai sub denumirea și cu semnul electoral ale respectivei organizații.

ART. 57

(1) Partidele politice, alianțele politice și organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale se pot asocia între ele numai la nivel național, pe bază de protocol, constituind o alianță electorală, în scopul participării la alegerea Senatului și a Camerei Deputaților. Un partid politic, o alianță politică sau o organizație a cetățenilor aparținând minorităților naționale nu poate face parte decât dintr-o singură alianță electorală. Alianța electorală care a participat la alegerile anterioare sub o denumire o poate păstra numai dacă nu și-a schimbat componența inițială. De asemenea, denumirea respectivă nu poate fi utilizată de o altă alianță.

(2) Protocolul de constituire a alianței electorale se depune la Biroul Electoral Central, în termen de 5 zile de la data înființării acestuia.

(3) Biroul Electoral Central se pronunță în ședință publică asupra admiterii sau respingerii protocolului de constituire a alianței electorale, în termen de 24 de ore de la data depunerii acestuia.

(4) Decizia Biroului Electoral Central de admitere a protocolului de constituire a alianței electorale poate fi contestată de orice persoană fizică sau juridică interesată la Înalta Curte de Casație și Justiție, în termen de 24 de ore de la data pronunțării.

(5) Decizia Biroului Electoral Central de respingere a protocolului de constituire a alianței electorale poate fi contestată de semnatarii protocolului la Înalta Curte de Casație și Justiție, în termen de 24 de ore de la data pronunțării.

(6) Înalta Curte de Casație și Justiție se pronunță asupra contestațiilor prevăzute la alin. (4) și (5), în termen de 24 de ore de la data înregistrării contestației, prin hotărâre definitivă.

(7) Celelalte prevederi ale prezentei legi referitoare la alianțele politice se aplică în mod corespunzător și alianțelor electorale.

ART. 58

(1) Biroul electoral de circumscripție examinează respectarea condițiilor legale privind exercitarea dreptului de a fi ales, respectarea condițiilor de fond și de formă ale listei susținătorilor, înregistrând candidaturile care îndeplinesc aceste condiții sau respingând înregistrarea celor care nu îndeplinesc condițiile legale.

(2) Exemplarele originale ale propunerilor de candidatură se păstrează la biroul electoral de circumscripție, iar celelalte două, certificate de biroul electoral de circumscripție prin semnătura președintelui acestuia, cu menționarea datei și orei, a numărului de înregistrare și prin aplicarea ștampilei, se restituie depunătorului. Unul dintre exemplarele restituite depunătorului se înregistrează de către acesta, în termen de 48 de ore de la restituire, la tribunalul în a cărui rază teritorială se află circumscripția electorală. Pentru circumscripția electorală pentru românii cu domiciliul sau reședința în afara țării înregistrarea se face la Tribunalul București.

(3) În termen de 24 de ore de la înregistrarea fiecărei candidaturi, unul dintre exemplarele propunerii de candidatură se afișează de către biroul electoral de circumscripție la sediul acestuia într-un loc vizibil.

(4) Candidații pot renunța la candidatură, până la data-limită de depunere a candidaturilor. În acest scop, persoana în cauză va da o declarație pe propria răspundere, pe care o va depune la biroul electoral de circumscripție.

(5) Competitorii electorali pot retrage propunerea de candidaturi și pot depune o altă astfel de propunere până la data-limită de depunere a candidaturilor. Retragerea candidaturilor se face printr-o cerere semnată de aceleași persoane care semnează propunerea de candidatură.

(6) În cazul unei renunțări la candidatură după data-limită de depunere a candidaturilor, competitorii electorali nu vor avea posibilitatea înlocuirii candidatului. În cazul decesului unui candidat după data-limită de depunere a candidaturilor, competitorii electorali nu vor avea posibilitatea înlocuirii acestuia.

(7) Dacă decesul s-a produs înainte de data tipăririi buletinelor de vot, respectivul candidat nu va mai fi înscris pe buletinul de vot. În cazul în care decesul s-a produs după data tipăririi buletinelor de vot, votarea se face pe buletinele de vot astfel tipărite, iar candidatului decedat nu i se atribuie mandat.

ART. 59

(1) Admiterea candidaturilor de către biroul electoral de circumscripție sau de către Biroul Electoral Central, după caz, se face, în termen de 48 de ore de la data depunerii, prin decizie, și poate fi contestată de către cetățenii cu drept de vot, partidele politice, alianțele politice, alianțele electorale și organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale, în termen de cel mult 48 de ore de la data afișării deciziei de acceptare.

(2) Respingerea candidaturilor de către biroul electoral de circumscripție sau de către Biroul Electoral Central, după caz, se face în termen de 48 de ore de la data depunerii, prin decizie, și poate fi contestată de către candidat ori de către competitorii electorali care au propus candidatura respectivă, în termen de 48 de ore de la data afișării deciziei de respingere.

(3) Biroul Electoral Central și birourile electorale de circumscripție întocmesc procese-verbale din care rezultă data și ora afișării deciziei de admitere sau, după caz, de respingere a candidaturii.

(4) Candidaturile în mai multe circumscripții electorale sau atât pentru funcția de senator, cât și pentru cea de deputat, cu excepția celor prevăzute la art. 54 alin. (4), sunt nule de drept. Nulitatea se constată prin decizie a Biroului Electoral Central.

(5) Contestațiile vor cuprinde numele și prenumele, adresa și calitatea contestatarului, numele și prenumele persoanei a cărei candidatură a fost admisă sau respinsă, expunerea temeiurilor contestației, data și semnătura contestatarului și indicarea, dacă este cazul, a persoanei desemnate să îl reprezinte.

(6) Contestația și cererea de apel se depun la instanța competentă, sub sancțiunea nulității.

(7) Contestațiile privind deciziile de admitere sau respingere a candidaturilor adoptate de către birourile electorale de circumscripție se soluționează în termen de 48 de ore de la înregistrare, de către tribunalul în a cărui rază teritorială se află circumscripția electorală. Contestațiile privind deciziile de admitere sau respingere a candidaturilor de către Biroul Electoral Central ori de către biroul electoral de circumscripție pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în afara României se soluționează de către Tribunalul București. Hotărârea dată se afișează, în mod vizibil, la sediul instanței care a emis-o.

(8) Împotriva hotărârii date în contestație se poate face apel în termen de 48 de ore de la pronunțare, la instanța ierarhic superioară. Apelul se soluționează în termen de 48 de ore de la înregistrare.

(9) Hotărârea pronunțată în apel este definitivă.

ART. 60

(1) La data expirării termenelor de depunere a candidaturilor, la care se adaugă termenele prevăzute la art. 59 alin. (1), (2), (7) și (8), după caz, birourile electorale de circumscripție și Biroul Electoral Central încheie câte un proces-verbal prin care constată rămânerea definitivă a candidaturilor.

(2) Biroul Electoral Central comunică tuturor birourilor electorale de circumscripție candidaturile la nivel național ale organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, în cel mult 24 de ore de la data constatării rămânerei definitive a acestora.

(3) În cel mult 24 de ore de la data expirării termenului prevăzut la alin. (2), biroul electoral de circumscripție dispune prefectului întocmirea machetelor buletinelor de vot.

(4) Birourile electorale de circumscripție afișează la sediul lor candidaturile definitive, cu precizarea numelui și prenumelui, localității de domiciliu, apartenenței politice, profesiei și ocupației candidatului. Candidaturile definitive pot fi făcute publice prin presă și prin orice mijloace de informare în masă, cheltuielile fiind suportate de cei interesați.

CAP. VI

Buletinele de vot și ștampilele de vot

ART. 61

(1) Modelul, dimensiunile și condițiile de tipărire ale buletinelor de vot se stabilesc prin hotărâre a Autorității Electorale Permanente.

(2) Ordinea în care se tipăresc listele de candidați și candidaturile independente pe buletinul de vot se stabilește de biroul electoral de circumscripție, prin trageri succesive la sorți: întâi pentru partidele politice parlamentare, alianțele politice sau electorale ce cuprind cel puțin un partid politic parlamentar și organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale cu grup parlamentar propriu în ambele Camere ale Parlamentului, apoi pentru partidele politice neparlamentare și alianțele politice ori electorale dintre acestea, apoi pentru organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale. Candidații independenți se vor înscrie pe buletinul de vot, în partea finală a acestuia, în ordinea înregistrării candidaturilor.

(3) Tragerea la sorți se face de către președintele biroului electoral de circumscripție, în termen de 3 zile de la data rămânerei definitive a candidaturilor, în prezența câte unui reprezentant al tuturor competitorilor electorali din respectiva circumscripție. Data, locul și ora tragerii la sorți vor fi afișate la sediul biroului electoral de circumscripție, cu 24 de ore înainte. Absența unui reprezentant al unui competitor electoral nu determină nulitatea tragerii la sorți. Contestațiile privind rezultatul tragerii la sorți pentru stabilirea ordinii pe buletinele de vot se formulează și se depun pe loc și se soluționează de îndată de către biroul electoral de circumscripție. Decizia este definitivă.

(4) Pe buletinul de vot se vor imprima patrulete, paralel între ele, în număr suficient pentru a cuprinde toate listele de candidați și candidaturile independente, în afară de ultima pagină, pe care se aplică ștampila de control. Patruletele se numerotează de la stânga la dreapta. Paginile se numerotează.

(5) În unghiul din partea stângă sus a patruleterului se va imprima denumirea integrală a partidului politic, alianței politice, alianței electorale, a organizației cetățenilor aparținând minorității naționale sau, după caz, sintagma "candidat independent", iar în unghiul din partea dreaptă sus se tipărește, după caz, semnul electoral.

(6) În patruleterele fiecărui buletin de vot se imprimă listele de candidați. Candidații se identifică pe listă prin prenume, nume și, în cazul alianțelor, prin apartenența politică și se trec în ordinea stabilită de partidul politic, alianța politică, alianța electorală sau organizația cetățenilor aparținând minorităților naționale care a depus lista.

ART. 62

(1) Semnele electorale se stabilesc și se depun la Biroul Electoral Central de către fiecare partid politic, alianță politică, alianță electorală sau organizație a cetățenilor aparținând minorităților naționale care participă la alegeri în condițiile prezentei legi, cu cel puțin 40 de zile înainte de ziua alegerilor.

(2) Semnele electorale trebuie să se deosebească clar de cele anterior înregistrate, fiind interzisă utilizarea aceluiași simboluri grafice, oricare ar fi figura geometrică în care sunt încadrate. Partidele politice, organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale și alianțele politice pot întrebuința, ca semn electoral, semnul permanent cu care s-au înregistrat juridic.

(3) Semnele electorale nu pot reproduce sau combina simbolurile naționale ale statului român, ale altor state, ale organismelor internaționale ori ale cultelor religioase. Fac excepție partidele politice care sunt membre ale unor organizații politice internaționale, acestea putând utiliza semnul organizației respective ca atare sau într-o combinație specifică.

(4) Semnul electoral folosit de un partid politic, o alianță politică, alianță electorală, organizație a cetățenilor aparținând unei minorități naționale, înregistrate legal începând din anul 1990, îi aparține de drept dacă l-a folosit primul, respectiv prima și nu poate fi însușit ori utilizat de alt partid politic, altă alianță politică, alianță electorală ori organizație a cetățenilor aparținând unei minorități naționale înregistrate ulterior, decât cu consimțământul celor cărora le-a aparținut, respectiv al partidelor care au alcătuit alianța politică ori alianța electorală inițială.

(5) În cazul în care același semn electoral este solicitat de mai multe partide politice, alianțe politice, alianțe electorale, organizații ale cetățenilor aparținând minorităților naționale care participă la alegeri în condițiile prezentei legi, atribuirea se va face în beneficiul partidului politic, alianței politice, alianței electorale sau organizației cetățenilor aparținând minorității naționale care a înregistrat primul, respectiv prima respectivul semn.

(6) Înregistrarea sau respingerea înregistrării semnelor electorale se face de către Biroul Electoral Central, prin decizie, în cel mult 5 zile de la data depunerii acestora.

(7) Contestațiile privind înregistrarea semnelor electorale se depun în termen de 3 zile de la data expirării termenului prevăzut la alin. (6) și se soluționează de către Tribunalul București în cel mult 3 zile de la data înregistrării contestației. Hotărârea Tribunalului București este definitivă și se comunică în cel mult 24 de ore părților și Biroului Electoral Central.

(8) Semnele electorale nu pot fi contrare legii.

(9) Biroul Electoral Central asigură aducerea la cunoștință publică a semnelor electorale a doua zi după data expirării termenului prevăzut la ultima teză a alin. (7), prin publicarea pe pagina proprie de internet și în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(10) Până la data rămânerii definitive a candidaturilor, Biroul Electoral Central va comunica prefectilor semnele electorale, în vederea imprimării lor pe buletinele de vot.

(11) Candidații independenți nu pot folosi semne electorale.

(12) Alianța politică ori alianța electorală care a participat la alegerile anterioare sub o denumire o poate păstra numai dacă nu și-a schimbat componența inițială sau dacă niciunul dintre partidele politice care au părăsit alianța nu înaintează Biroului Electoral Central o adresă în care precizează că nu este de acord ca denumirea respectivă să fie păstrată de către alianța respectivă în noua sa formă. De asemenea, denumirea respectivă nu poate fi utilizată de o altă alianță politică sau alianță electorală.

ART. 63

(1) Pentru fiecare circumscripție electorală, buletinele de vot se vor imprima cu litere de aceeași mărime și aceleași caractere și cu aceeași cerneală în atâtea exemplare câți alegători sunt înscrși în Registrul electoral cu un supliment de 10%. Pentru secțiile de votare organizate pe lângă misiunile diplomatice, oficiile consulare, secțiile consulare și institutele culturale din străinătate, numărul de buletine de vot este stabilit de către Autoritatea Electorală Permanentă, după consultarea Ministerului Afacerilor Externe.

(2) Pe ștampilele de vot se va inscripționa cuvântul "VOTAT", scris cu majuscule.

(3) Imprimarea buletinelor de vot se asigură de către prefecti, cu avizul Autorității Electorale Permanente. Imprimarea buletinelor de vot pentru secțiile de votare din străinătate se realizează prin intermediul prefectului municipiului București. Prefecții răspund ca toate buletinele de vot necesare să fie imprimate cu cel puțin 15 zile înainte de data alegerilor. Confecționarea ștampilelor birourilor electorale se realizează prin grija prefectilor, iar ștampa Biroului Electoral Central și ștampilele cu mențiunea "VOTAT" se confecționează de către Ministerul Afacerilor Interne. Ștampilele cu mențiunea "VOTAT" se distribuie birourilor electorale prin intermediul prefectilor, respectiv al Ministerului Afacerilor Externe pentru secțiile de votare din străinătate. Ștampilele cu mențiunea "VOTAT" se confecționează cu cel puțin 10 zile înainte de data alegerilor.

(4) În termen de 48 de ore de la data expirării termenului prevăzut la art. 60 alin. (3), prefectul transmite Autorității Electorale Permanente macheta fiecărui tip de buletin de vot, din circumscripția electorală respectivă, în vederea avizării conforme a acestora. Dacă macheta buletinului de vot nu respectă modelul stabilit potrivit legii, Autoritatea Electorală Permanentă va solicita prefectului modificarea acesteia. Avizul de conformitate se emite în cel mult 24 de ore de la data solicitării.

(5) Președintele biroului electoral de circumscripție afișează copia machetei fiecărui tip de buletin de vot la sediul biroului electoral de circumscripție, timp de 48 de ore de la data comunicării de către prefect. Dacă numele candidaților, semnul electoral sau denumirea partidelor politice, a alianțelor politice ori a alianțelor electorale sunt incorect imprimate sau nu sunt vizibile, competitorii electorali pot solicita biroului electoral de circumscripție modificarea machetei și tipărirea corectă a buletinelor de vot de către prefect. După acest termen, nicio contestație nu va mai fi admisă.

(6) Buletinele de vot se predau președintelui biroului electoral de circumscripție, care le va distribui, prin intermediul primarilor, președinților birourilor electorale ale secțiilor de votare, cu cel puțin două zile înainte de data alegerilor. Predarea și distribuirea buletinelor se fac în pachete sigilate, pe bază de proces-verbal.

(7) Câte două exemplare din buletinele de vot, vizate și anulate de președintele biroului electoral de circumscripție, se vor afișa, cu o zi înainte de alegeri, la sediul fiecărei secții de votare.

(8) La cererea scrisă a partidului politic, alianței politice, alianței electorale, organizației cetățenilor aparținând minorității naționale care participă la alegeri conform prezentei legi sau a candidaților independenți, biroul electoral de circumscripție va elibera, pentru fiecare, câte două buletine de vot, vizate și anulate.

CAP. VII

Campania electorală

ART. 64

Campania electorală începe cu 30 de zile înainte de data desfășurării alegerilor și se încheie în ziua de sâmbătă care precedă data alegerilor, la ora 7,00.

ART. 65

(1) În campania electorală candidații, partidele politice, alianțele politice, alianțele electorale sau organizații ale cetățenilor aparținând minorităților naționale care participă la alegeri, precum și cetățenii au dreptul să își exprime opiniile în mod liber și fără nicio discriminare, prin mitinguri, adunări, utilizarea televiziunii, radioului, presei și a celorlalte mijloace de informare în masă.

(2) În timpul campaniei electorale se asigură candidaților, în mod nediscriminatoriu, spații corespunzătoare pentru a se întâlni cu alegătorii. Spațiile pot fi amplasate la sediul primăriei, în școli, case de cultură, cămine culturale și cinematografe și se asigură pe bază de înțelegere cu privire la cheltuielile de întreținere.

(3) Mijloacele folosite în campania electorală nu pot contraveni legii.

(4) Este interzisă organizarea acțiunilor de campanie electorală în unitățile militare, precum și în spațiile din școli în perioada de desfășurare a cursurilor.

(5) În campania electorală se interzice folosirea mesajelor sau sloganurilor cu caracter discriminatoriu ori a mesajelor de incitare la ură și intoleranță. În sensul prezentei legi, prin discurs care instigă la ură și la discriminare se înțelege atât discursul, cât și mesajele de propagandă electorală care incită, promovează ori justifică ura rasială, xenofobia, antisemitismul, alte forme de ură bazate pe intoleranță sau orice altă formă de discriminare prevăzută la art. 2 din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată.

(6) În campania electorală sunt interzise orice forme, mijloace, acte sau acțiuni de defăimare și învrăjbiere religioasă ori etnică, precum și ofensa publică adusă simbolurilor religioase.

ART. 66

(1) Campania electorală, prin serviciile de programe audiovizuale, publice și private, trebuie să servească următoarele interese generale:

a) ale electoratului, de a primi informații corecte, astfel încât să poată vota în cunoștință de cauză;

b) ale partidelor politice, alianțelor politice, alianțelor electorale, organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale și candidaților, de a se face cunoscuți și de a-și prezenta platformele, programele politice și ofertele electorale;

c) ale radiodifuziunilor, de a-și exercita drepturile și responsabilitățile care decurg din profesiunea de jurnalist.

(2) Radiodifuzorii publici și privați sunt obligați să asigure, în cadrul serviciilor de programe audiovizuale, desfășurarea unei campanii electorale echitabile, echilibrate și corecte pentru toate partidele politice, alianțele politice, alianțele electorale, organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale, precum și pentru toți candidații.

ART. 67

(1) În timpul campaniei electorale, informațiile privind sistemul electoral, tehnica votării, calendarul campaniei electorale, programele politice, opiniile și mesajele cu conținut electoral trebuie să fie prezentate exclusiv în următoarele tipuri de emisiuni:

a) emisiuni informative - în care pot fi difuzate informații privind sistemul electoral, tehnica votării și activitățile de campanie ale candidaților; în acest scop durata programată a emisiunii informative poate fi mărită cu cel mult 15 minute;

b) emisiuni electorale - în care candidații își pot prezenta programele politice și activitățile de campanie electorală;

c) dezbateri electorale - în care candidații, jurnaliștii, analiștii și alți invitați pun în discuție programele electorale și temele de interes public.

(2) În cadrul emisiunilor informative prevăzute la alin. (1) lit. a) este interzisă difuzarea unor informații privind sistemul electoral și tehnica votării care nu corespund realității.

(3) Emisiunile informative prevăzute la alin. (1) lit. a) difuzate de către posturile de televiziune pot fi traduse în limbajul mimico-gestual.

(4) Posturile private de radio și de televiziune, inclusiv de televiziune prin cablu, pot organiza, în cadrul propriei grile de programe, emisiuni de tipul celor prevăzute la alin. (1).

(5) Emisiunile prevăzute la alin. (1) nu pot fi considerate publicitate electorală.

(6) Spoturile publicitare de 20-30 de secunde care îndeamnă electoratul să voteze un candidat sau o listă de candidați pot fi difuzate numai în interiorul emisiunilor prevăzute la alin. (1) lit. b) și c).

(7) Este interzisă cumpărarea de spații de emisie în vederea difuzării de clipuri sau de emisiuni electorale.

ART. 68

(1) Accesul partidelor politice parlamentare, alianțelor politice și alianțelor electorale ale acestora la serviciile publice de radiodifuziune și de televiziune, inclusiv la cele ale studiourilor teritoriale ale acestora, este gratuit. La serviciile publice naționale de radiodifuziune și de televiziune au acces gratuit partidele politice neparlamentare, alianțele politice și alianțele electorale care depun liste complete de candidați în cel puțin 23 de circumscripții electorale. Timpii de antenă se acordă după rămânerea definitivă a candidaturilor, trebuie să fie proporționali cu numărul listelor complete de candidați depuse și se calculează de Societatea Română de Televiziune și de Societatea Română de Radiodifuziune în termen de 24 de ore de la primirea comunicării datelor transmise de Biroul Electoral Central.

(2) Organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale au acces la serviciile publice teritoriale și naționale de radiodifuziune și de televiziune, dacă participă la alegeri cu liste de candidați în circumscripțiile electorale din județe și în mod proporțional cu ponderea lor în totalul populației județului, respectiv a României.

(3) Până la calcularea timpilor de antenă, conform alin. (1) și (2), partidele politice parlamentare, alianțele acestora și organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale reprezentate în Parlament primesc timp de antenă proporțional cu ponderea lor parlamentară.

(4) Accesul partidelor politice, alianțelor politice, alianțelor electorale, precum și al candidaților independenți și al organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale la posturile private de radiodifuziune și de televiziune, inclusiv de televiziune prin cablu, se face în aceleași condiții tarifare pentru toți competitorii electorali, numai în cadrul emisiunilor care au caracter electoral, potrivit art. 67.

(5) Este interzisă contractarea de timp de antenă în scopuri publicitare, pentru și în favoarea participanților la campania electorală, sau cedarea timpilor de antenă candidaților de către societățile comerciale cu capital public sau privat, instituțiile publice, organizațiile neguvernamentale sau persoanele fizice.

(6) Partidele politice, alianțele politice și alianțele electorale, candidații independenți, precum și organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale au obligația să solicite, cel mai târziu cu 40 de zile înainte de data alegerilor, conducerii posturilor de radiodifuziune și de televiziune publice și private sau, după caz, studiourilor teritoriale ale acestora acordarea timpilor de antenă. Solicitățile făcute după acest termen nu se iau în considerare.

(7) Timpul de antenă la radiodifuziunile și televiziunile publice și private, inclusiv la cele prin cablu, se acordă partidelor politice, alianțelor politice și alianțelor electorale sau organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale care participă la alegeri în fiecare din zilele de luni, marți, miercuri, joi și vineri. Fiecare candidat independent are dreptul la timp de antenă, la studiourile teritoriale, de cel mult 5 minute, însumate pe întreaga durată a desfășurării campaniei electorale.

(8) Emisiunile transmise în cadrul timpului de emisie acordat fiecărui partid politic, fiecărei alianțe politice și alianțe electorale, candidaților independenți și ai organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale se realizează în direct sau se înregistrează în proporțiile stabilite de aceștia.

(9) În cadrul emisiunilor care au caracter electoral este interzisă combinarea de culori, semne grafice sau sunete într-o succesiune care să evoce simbolurile naționale ale României sau ale altui stat.

ART. 69

(1) În perioada campaniei electorale, candidații și reprezentanții partidelor politice aflate în competiție au acces la posturile publice și private de radiodifuziune și de televiziune numai la emisiunile și dezbaterile electorale, în condițiile art. 66-68.

(2) În perioada campaniei electorale, candidații și reprezentanții partidelor politice aflate în competiție nu pot fi producători, realizatori sau moderatori ai emisiunilor realizate de radiodifuzorii publici și privați.

ART. 70

(1) Radiodifuzorii publici și privați au obligația de a asigura, prin măsuri tehnice și redacționale, reflectarea campaniei electorale în mod echitabil, echilibrat și imparțial.

(2) Emisiunile informative se supun obligației de obiectivitate, echitate și de informare corectă a publicului.

(3) Candidații care au deja funcții publice pot apărea în emisiunile informative strict în probleme legate de exercitarea funcției lor.

(4) În cazul în care în emisiunile informative se prezintă fapte sau evenimente speciale de interes public, pe lângă punctul de vedere al autorităților trebuie prezentat și un punct de vedere opus.

ART. 71

(1) Emisiunile și dezbaterile electorale trebuie să asigure tuturor candidaților condiții egale în ceea ce privește libertatea de exprimare, pluralismul opiniilor și echidistanța.

(2) În cadrul emisiunilor electorale, candidații au următoarele obligații:

a) să nu pună în pericol ordinea constituțională, ordinea publică, siguranța persoanelor și a bunurilor;

b) să nu facă afirmații care pot aduce atingere demnității umane sau moralei publice;

c) să probeze eventualele acuzații cu incidentă penală sau morală aduse unui alt candidat;

d) să nu incite la ură sau discriminare pe considerente de rasă, religie, naționalitate, sex, orientare sexuală ori etnie.

ART. 72

Realizatorii și moderatorii emisiunilor și dezbaterilor electorale au următoarele obligații:

a) să fie imparțiali;

b) să asigure echilibrul necesar desfășurării emisiunii, oferind fiecărui candidat participant la discuții posibilitatea de prezentare a opiniilor sale;

c) să formuleze clar întrebările, fără a fi tendențioase sau părtinitoare;

d) să asigure menținerea dezbaterii în sfera de interes a campaniei electorale și a tematicii stabilite;

e) să intervină atunci când, prin comportamente sau exprimări, invitații încalcă dispozițiile art. 65 alin. (5) și (6) și art. 71; în cazul în care invitații nu se conformează solicitărilor, moderatorul poate decide întreruperea microfoanelor acestora sau oprirea emisiunii, după caz.

ART. 73

Cu 48 de ore înainte de ziua votării sunt interzise:

- a) prezentarea de sondaje de opinie sau difuzarea de spoturi de publicitate electorală;
- b) invitarea sau prezentarea candidaților în programe, cu excepția situațiilor prevăzute la art. 74 alin. (4);
- c) comentarii privind campania electorală.

ART. 74

(1) Candidații și partidele politice sau organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale care participă la alegeri, ale căror drepturi ori interese legitime au fost lezate prin prezentarea în cadrul unui program electoral a unor fapte neadevărate, beneficiază de drept la replică.

(2) Candidații și partidele politice sau organizații ale minorităților naționale care participă la alegeri, ale căror drepturi ori interese legitime au fost lezate prin prezentarea în cadrul unui program electoral a unor informații inexacte, beneficiază de drept la rectificare.

(3) Radiodifuzorii au următoarele obligații privind dreptul la replică și rectificare:

a) să decidă acordarea sau neacordarea dreptului solicitat în cel mult 24 de ore de la primirea unei solicitări formulate în scris; în situația în care solicitarea se referă la o emisiune difuzată în ultima zi de campanie electorală, decizia trebuie luată în cel mult 12 ore de la primirea solicitării;

b) să comunice solicitantului, în termenele prevăzute la lit. a), telefonic și/sau în scris, decizia luată; în cazul neacordării dreptului solicitat, motivele trebuie să fie comunicate solicitantului și Consiliului Național al Audiovizualului;

c) să difuzeze, în cazul în care decide acordarea dreptului solicitat, rectificarea sau replica, în cel mult 48 de ore de la primirea solicitării; în situația în care emisiunea care face obiectul sesizării a fost difuzată în ultima zi de campanie electorală, rectificarea sau replica se difuzează în preziua votării;

d) să difuzeze, în cazul în care Consiliul Național al Audiovizualului dă câștig de cauză solicitantului, replica sau rectificarea în termenul și în condițiile comunicate radiodifuzorului.

(4) În preziua votării, radiodifuzorii trebuie să prevadă în program, imediat după emisiunea informativă de seară, un spațiu de emisie pentru difuzarea rectificărilor și a replicilor ca urmare a sesizărilor care se referă la emisiunile difuzate în ultima zi de campanie.

ART. 75

(1) Radiodifuzorii trebuie să asigure înregistrarea emisiunilor destinate campaniei electorale în condițiile stabilite de Consiliul Național al Audiovizualului.

(2) Înregistrările emisiunilor destinate campaniei electorale trebuie să fie ținute la dispoziția Consiliului Național al Audiovizualului, pe durata campaniei electorale și timp de 30 de zile după comunicarea oficială a rezultatelor.

ART. 76

(1) Nerespectarea de către radiodifuzori a dispozițiilor art. 65 alin. (5) și (6), art. 66-75, art. 77 și art. 78 alin. (2) atrage aplicarea sancțiunilor prevăzute de Legea audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Faptele se constată și sancțiunile se aplică de către Consiliul Național al Audiovizualului, potrivit Legii nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare.

ART. 77

(1) În perioada electorală, în cazul prezentării de sondaje de opinie cu conținut electoral, acestea trebuie însoțite de următoarele informații:

- a) denumirea instituției care a realizat sondajul;
- b) data sau intervalul de timp în care a fost efectuat sondajul și metodologia utilizată;
- c) dimensiunea eșantionului și marja maximă de eroare;
- d) cine a solicitat și cine a plătit efectuarea sondajului.

(2) Televotul sau anchetele făcute pe stradă în rândul electoratului nu trebuie să fie prezentate ca reprezentative pentru opinia publică sau pentru un anumit grup social ori etnic.

(3) Cu 48 de ore înainte de ziua votării este interzisă prezentarea de sondaje de opinie, televoturi sau anchete făcute pe stradă.

ART. 78

(1) Pot efectua sondaje de opinie la ieșirea de la urne instituttele de sondare a opiniei publice sau societățile comerciale ori organizațiile neguvernamentale care au în obiectul de activitate realizarea de sondaje de opinie și care sunt acreditate de Biroul Electoral Central, prin decizie, în acest sens. Operatorii de sondaj ai acestora au acces, în baza acreditării instituției pentru care lucrează, în zona de protecție a secției de votare prevăzută la art. 84 alin. (12), fără a avea acces în interiorul secției de votare.

(2) În ziua votării este interzisă prezentarea sondajelor realizate la ieșirea de la urne, înainte de ora 21,00, ora României.

ART. 79

(1) Primarii sunt obligați ca până la începerea campaniei electorale să stabilească prin dispoziție locuri speciale pentru afișaj electoral și să asigure amplasarea de panouri electorale în cadrul acestora, ținând seama de numărul partidelor politice, organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianțelor politice și alianțelor electorale care declară că depun liste de candidați, precum și de candidații independenți. Aceste locuri trebuie să fie situate în zone frecventate de cetățeni, fără stânjenirea circulației pe drumurile publice și a celorlalte activități din localitățile respective.

(2) Primarii sunt obligați să monteze cel puțin un panou electoral și în fiecare sat aparținător sau localitate componentă din unitatea administrativ-teritorială respectivă.

(3) Utilizarea locurilor de afișaj electoral este permisă partidelor politice, alianțelor politice și alianțelor electorale sau organizațiilor minorităților naționale care participă la alegeri și candidaților independenți.

(4) Este interzisă utilizarea de către un partid politic, o alianță politică, alianță electorală sau organizație a cetățenilor aparținând minorităților naționale care participă la alegeri ori de către un candidat independent a locurilor speciale de afișaj electoral, astfel încât să împiedice folosirea acestora de către un alt partid politic, o altă alianță politică, alianță electorală sau organizație a cetățenilor aparținând minorităților naționale care participă la alegeri ori un alt candidat independent. Pe un panou electoral fiecare partid politic, alianță politică, alianță electorală sau organizației a cetățenilor aparținând minorităților naționale care participă la alegeri ori candidat independent poate aplica numai două afișe electorale.

(5) Un afiș electoral amplasat în locurile prevăzute la alin. (1) nu poate depăși dimensiunile de 500 mm o latură și 350 mm cealaltă latură, iar cel prin care se convoacă o reuniune electorală, 400 mm o latură și 250 mm cealaltă latură.

(6) În alte locuri decât cele stabilite conform alin. (1), afișajul electoral este interzis.

(7) Sunt interzise afișele electorale care combină culorile într-o succesiune care reproduce drapelul României sau al altui stat.

(8) Primarul, cu sprijinul poliției locale sau cu sprijinul efectivelor Ministerului Afacerilor Interne, în localitățile unde poliția locală nu este constituită, este obligat să asigure integritatea panourilor și a afișelor electorale amplasate în locuri autorizate.

ART. 80

(1) Birourile electorale de circumscripție veghează la corecta desfășurare a campaniei electorale în circumscripția în care funcționează.

(2) Birourile electorale de circumscripție soluționează plângerile ce le sunt adresate cu privire la împiedicarea unui partid politic, unei organizații a cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianțe politice, alianțe electorale ori a unui candidat independent de a-și desfășura campania electorală în condițiile prevăzute de lege, precum și plângerile privind încălcarea prevederilor art. 64, 65 și 79.

(3) Dacă biroul electoral de circumscripție consideră, cu ocazia soluționării plângerii, că este necesară luarea unor măsuri administrative sau aplicarea unor sancțiuni contravenționale ori penale, sesizează autoritățile competente.

(4) Împotriva hotărârilor pronunțate de birourile electorale în materia campaniei electorale se poate face contestație în termen de 48 de ore de la data afișării, care se depune la biroul electoral ierarhic superior. Hotărârea este definitivă.

(5) Soluționarea plângerilor și a contestațiilor se face în termen de 3 zile de la înregistrarea lor, iar hotărârile date se publică în presă și se afișează în mod vizibil la sediul biroului electoral care le-a emis.

(6) Partidele politice, organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianțele politice, alianțele electorale, candidații independenți sau primarii, după caz, au obligația de a duce la îndeplinire hotărârile birourilor electorale, în materia campaniei electorale, în termen de cel mult 48 de ore de la data rămânerii definitive a acestora.

CAP. VIII

Votarea

ART. 81

(1) Fiecare secție de votare trebuie să posede un număr suficient de urne etichetate corespunzător pentru alegerea Senatului, respectiv a Camerei Deputaților, urnă specială, cabine, ștampile cu mențiunea "VOTAT", având în vedere numărul alegătorilor înscriși în Registrul electoral și respectarea duratei votării prevăzute de lege. Buletinul de vot introdus în cealaltă urnă decât cea corespunzătoare tipului de alegere este luat în calcul dacă votul este valabil exprimat.

(2) Cabinele și urnele trebuie așezate numai în încăperea în care se află localul de vot. Cabinele, urnele, ștampilele și celelalte materiale necesare biroului electoral al secției de votare se asigură de către primarii comunelor, orașelor, municipiilor și ai subdiviziunilor administrativ-teritoriale ale municipiilor, împreună cu prefectii.

(3) În preziua votării primarii predau președinților birourilor electorale ale secțiilor de votare materialele necesare votării. După preluarea buletinelor de vot, a ștampilelor, a listelor electorale permanente și a celorlalte tipizate necesare votării, președintele biroului electoral al secției de votare, împreună cu locțiitorul acestuia asigură, cu sprijinul logistic al primarului, transportul acestora, sub paza personalului structurilor Ministerului Afacerilor Interne, în localul de vot.

(4) Materialele prevăzute la alin. (3) se predau președintelui biroului electoral al secției de votare pe bază de borderou de predare-primire, cuprinzând felul și numărul de exemplare.

(5) Președintele biroului electoral al secției de votare și ceilalți membri ai biroului electoral al secției de votare trebuie să fie prezenți la sediul secției de votare, în ajunul zilei alegerilor, la ora 18,00, fiind obligați să verifice materialele prevăzute la alin. (3). Președintele biroului electoral al secției de votare dispune măsurile necesare pentru asigurarea ordinii și corectitudinii operațiunilor de votare, precum și îndepărtarea materialelor de propagandă electorală de orice tip din și de pe clădirea sediului secției de votare.

(6) Președintele va dispune fixarea posturilor de pază în jurul localului de vot.

(7) La plecare, președintele biroului electoral al secției de votare sigilează toate căile de intrare în localul de vot cu benzi de hârtie, pe care le semnează după ce aplică în prealabil ștampila de control. Este interzisă părăsirea localului de vot cu ștampila de control, ștampilele cu mențiunea "VOTAT", buletine de vot sau liste electorale.

ART. 82

(1) În ziua alegerilor, activitatea biroului electoral al secției de votare începe la ora 6,00. Președintele biroului electoral al secției de votare, în prezența celorlalți membri și, după caz, a persoanelor acreditate, verifică urnele, listele electorale, buletinele de vot și ștampilele, consemnând, în procesul-verbal prevăzut la art. 93, numărul persoanelor înscrise în listele electorale permanente, numărul pachetelor de buletine de vot, separat pentru Senat și Camera Deputaților, precum și numărul ștampilelor cu mențiunea "VOTAT". După încheierea acestei operații închide și sigilează urnele, aplicând ștampila de control a secției de votare.

(2) Pe măsură ce deschide pachetele sigilate, președintele este obligat să asigure aplicarea ștampilei de control pe ultima pagină a fiecărui buletin de vot din acestea.

(3) Votarea începe la ora 7,00 și are loc până la ora 21,00.

ART. 83

(1) Cetățenii români cu domiciliul sau reședința în România care în ziua votării se află în țară își pot exercita dreptul de vot la secțiile de votare organizate în România în baza unuia dintre următoarele acte de identitate, valabile în ziua votării:

- a) cartea de identitate;
- b) cartea electronică de identitate;
- c) cartea de identitate provizorie;
- d) buletinul de identitate;
- e) pașaportul diplomatic;
- f) pașaportul diplomatic electronic;
- g) pașaportul de serviciu;
- h) pașaportul de serviciu electronic;
- i) carnetul de serviciu militar, în cazul elevilor din școlile militare.

(2) Cetățenii români cu domiciliul în România, dar care au fost înscrși în Registrul electoral cu adresa de reședință în străinătate, își pot exercita dreptul de vot la secțiile de votare organizate în străinătate în baza unuia dintre următoarele acte de identitate, valabile în ziua votării, însoțite de un document oficial emis de statul străin privind stabilirea reședinței:

- a) cartea de identitate;
- b) cartea electronică de identitate;
- c) cartea de identitate provizorie;
- d) buletinul de identitate;
- e) pașaportul diplomatic;
- f) pașaportul diplomatic electronic;
- g) pașaportul de serviciu;
- h) pașaportul de serviciu electronic;
- i) pașaportul simplu;
- j) pașaportul simplu electronic;
- k) pașaportul simplu temporar.

(3) Cetățenii români cu domiciliul în străinătate își pot exercita dreptul de vot la secțiile de votare organizate în străinătate, conform prezentei legi, în baza unuia dintre următoarele acte de identitate, valabile în ziua votării:

- a) pașaportul simplu, cu menționarea țării de domiciliu;
- b) pașaportul simplu temporar, cu menționarea țării de domiciliu;
- c) pașaportul simplu electronic, cu menționarea țării de domiciliu.

(4) Prin reședință în străinătate se înțelege adresa din străinătate la care persoana fizică declară că are locuința secundară, alta decât cea de domiciliu, și unde posedă un drept legal de ședere mai mare de 90 de zile. Documentele care atestă reședința în străinătate se stabilesc de către ministrul afacerilor externe, prin ordin.

(5) Militarii, polițiștii și personalul civil român din instituțiile sistemului de apărare, ordine publică și siguranță națională trimiși în misiune în teatre de operațiuni din străinătate își exercită dreptul de vot la orice secție de votare constituită în țara în care își desfășoară misiunea. Aceștia vor fi înscrși în lista electorală suplimentară de către președintele biroului electoral al secției de votare și vor vota în baza pașaportului de serviciu.

ART. 84

(1) Alegătorii votează numai la secția de votare la care este arondată strada sau localitatea unde își au domiciliul ori reședința, conform prezentei legi. În cazul în care, în ziua votării, alegătorii se află în altă unitate administrativ-teritorială din cadrul aceleiași circumscripției electorale, aceștia pot vota la orice secție de votare din cadrul circumscripției electorale unde își au domiciliul sau reședința.

(2) Accesul alegătorilor în sala de votare are loc în serii corespunzătoare numărului cabinelor. Fiecare alegător prezintă actul de identitate și, după caz, documentul care dovedește reședința operatorului de calculator al biroului electoral al secției de votare, care înscrie codul numeric personal al alegătorului în Sistemul informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal.

(3) În cazul în care alegătorul nu figurează în lista electorală permanentă existentă în secția de votare respectivă, Sistemul informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal semnalează dacă:

- a) persoana care s-a prezentat la vot a împlinit vârsta de 18 ani până în ziua votării inclusiv;
- b) persoana care s-a prezentat la vot și-a pierdut drepturile electorale;
- c) persoana care s-a prezentat la vot este arondată la altă secție de votare;
- d) persoana care s-a prezentat la vot este omisă din lista electorală permanentă, are domiciliul sau reședința în raza teritorială a secției de votare respective și dacă a formulat o solicitare de a fi înscrisă în Registrul electoral cu adresa de reședință;
- e) persoana care s-a prezentat la vot și-a mai exercitat dreptul de vot la același scrutin.

(4) În baza rezultatelor generate de Sistemul informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal, a comunicărilor efectuate prin intermediul acestuia și a verificării actului de identitate, președintele biroului electoral al secției de votare:

a) oprește de la votare persoana care nu a împlinit vârsta de 18 ani până în ziua votării, persoana care și-a pierdut drepturile electorale și persoana care a optat să voteze prin corespondență;

b) îndrumă alegătorul să voteze la secția de votare la care este arondat, în cazul în care este arondat la altă secție de votare;

c) îndrumă alegătorul să voteze la secția de votare unde a fost arondat conform reședinței, în cazul în care acesta a fost înscris în Registrul electoral cu adresa de reședință;

d) înscrie în lista electorală suplimentară persoana care s-a prezentat la vot, este omisă din lista electorală permanentă, are domiciliul sau reședința în raza teritorială a secției de votare respective; în cazul în care persoana omisă este înscrisă în lista electorală permanentă existentă la altă secție de votare, președintele biroului electoral al acelei secții de votare va fi notificat de către sistemul informatic în acest sens și va radia persoana respectivă din lista electorală permanentă; după ce alegătorul semnează în lista electorală suplimentară îi încredințează buletinele de vot și ștampila cu mențiunea "VOTAT";

e) înscrie în lista electorală suplimentară persoana care s-a prezentat la vot, are domiciliul sau reședința în altă unitate administrativ-teritorială din cadrul aceleiași circumscripții electorale; în cazul în care persoana este înscrisă în lista electorală permanentă existentă la altă secție de votare, președintele biroului electoral al acelei secții de votare va fi notificat de către sistemul informatic în acest sens și va radia persoana respectivă din lista electorală permanentă; după ce alegătorul semnează în lista electorală suplimentară îi încredințează buletinele de vot și ștampila cu mențiunea "VOTAT";

f) permite alegătorului care îndeplinește condițiile prevăzute de lege și este înscris în lista electorală permanentă să voteze; în acest sens, după ce alegătorul semnează în lista electorală permanentă îi încredințează buletinele de vot și ștampila cu mențiunea "VOTAT".

(5) În situația în care alegătorul, din motive bine întemeiate, constatate de către președintele biroului electoral al secției de votare, nu poate semna în lista electorală permanentă, președintele face o mențiune în lista electorală, confirmată prin semnătura sa și a unui alt membru al biroului electoral.

(6) Alegătorii votează separat, în cabine închise, aplicând ștampila cu mențiunea "VOTAT" în patruleterul care cuprinde lista de candidați sau numele candidatului pe care îl votează.

(7) Ștampila cu mențiunea "VOTAT" trebuie să fie rotundă și astfel dimensionată încât să fie mai mică decât patruleterul în care se aplică.

(8) După ce au votat, alegătorii îndoiesc buletinele de vot astfel ca pagina albă care poartă ștampila de control să rămână în afară și le introduc în urnă, având grijă să nu se deschidă. Îndoirea greșită a buletinului de vot nu atrage nulitatea votului, dacă secretul votului este asigurat.

(9) În cazul în care buletinul de vot se deschide în așa fel încât secretul votului nu mai este asigurat, acesta se anulează și se dă alegătorului, numai o singură dată, un nou buletin de vot, făcându-se mențiune despre aceasta în procesul-verbal al operațiunilor de votare.

(10) Ștampila cu mențiunea "VOTAT", încredințată pentru votare, se restituie președintelui, care o aplică pe actul de identitate, menționând și data scrutinului. În cazul alegătorilor care votează pe baza cărții de identitate, pe versoul acesteia se aplică un timbru autocolant cu mențiunea "VOTAT" și data scrutinului.

(11) Președintele poate lua măsuri ca staționarea unui alegător în cabina de votare să nu se prelungească nejustificat.

(12) Președintele biroului electoral al secției de votare este obligat să ia măsurile necesare pentru ca alegerile să decurgă în bune condiții. Atribuțiile acestuia, în această privință, se întind și în afara localului de vot, în sediul secției de votare, în curtea acestuia, în intrările în curte, în jurul sediului secției de votare, precum și pe străzi și în piețe publice până la o distanță de 50 m.

(13) Pentru menținerea ordinii, președintele biroului electoral al secției de votare va avea la dispoziție mijloacele de ordine necesare, asigurate de primar și de prefect, împreună cu reprezentanții Ministerului Afacerilor Interne.

(14) În afară de membrii biroului electoral al secției de votare, de candidați și de delegații și de observatorii acreditați, nicio altă persoană nu poate staționa în locurile publice din zona de votare sau în localul de vot mai mult decât timpul necesar pentru votare.

(15) Pe durata votării se interzice membrilor birourilor electorale și persoanelor acreditate să poarte ecusoane, insigne sau alte însemne de propagandă electorală.

(16) Operatorii de calculator au statut de personal tehnic auxiliar.

ART. 85

(1) Candidații și membrii birourilor electorale ale secțiilor de votare au dreptul să conteste identitatea persoanei care se prezintă la vot. În acest caz, identitatea se stabilește de președintele biroului electoral al secției de votare prin orice mijloace legale.

(2) În cazul în care contestația este întemeiată, președintele biroului electoral al secției de votare va opri de la votare pe alegătorul contestat, va consemna faptul într-un proces-verbal și va sesiza această situație autorităților competente.

(3) Președintele biroului electoral al secției de votare poate suspenda votarea pentru motive temeinice.

(4) Durata totală a suspendărilor nu poate depăși o oră. Suspendarea este anunțată prin afișare la ușa localului secției de votare imediat ce s-a produs evenimentul care a declanșat suspendarea.

(5) În timpul suspendării, urnele de votare, ștampilele, buletinele de vot și celelalte documente și materiale ale biroului electoral al secției de votare vor rămâne sub pază permanentă. În timpul suspendării nu pot părăsi sala de votare mai mult de jumătate din numărul membrilor biroului electoral al secției de votare în același timp.

(6) Candidații și persoanele acreditate care asistă la votare în condițiile prezentei legi nu pot fi obligate să părăsească sala de votare în acest timp.

(7) Prezența oricărei persoane în cabinetele de vot, în afara celei care votează, este interzisă.

(8) Alegătorul care, din motive temeinice, constatate de președintele biroului electoral al secției de votare, nu poate să voteze singur are dreptul să cheme în cabina de votare un însoțitor ales de el, pentru a-l ajuta. Acesta nu poate fi din rândul observatorilor sau membrilor biroului electoral al secției de votare.

(9) Președintele biroului electoral al secției de votare sau, în lipsa acestuia, loțiitorul este obligat să primească și să înregistreze orice sesizare scrisă cu privire la nereguli produse în timpul procesului de votare, înaintată de membri ai biroului electoral al secției de votare, candidați, observatori acreditați, reprezentanți acreditați ai presei scrise, radioului și televiziunii, români și străini, ori alegători prezenți în secția de votare pentru exercitarea dreptului de vot. În cazul în care i se înaintează sesizarea în dublu exemplar, președintele biroului electoral al secției de votare, respectiv loțiitorul acestuia va menționa pe copia care rămâne la persoana care înaintează sesizarea faptul că a luat cunoștință de sesizarea respectivă și numărul sub care aceasta este înregistrată.

(10) Pentru cetățenii cu drept de vot din circumscripția electorală respectivă care nu se pot deplasa la sediul secției de votare din cauză de boală sau invaliditate, președintele biroului electoral al secției de votare poate aproba, la cererea scrisă a acestora, însoțită de copii ale actelor din care rezultă starea de sănătate ori de invaliditate, înregistrată la cea mai apropiată secție de votare de locul în care se află în ziua votării, ca o echipă formată din cel puțin 2 membri ai biroului electoral să se deplaseze cu o urnă specială și cu materialul necesar votării - ștampilă cu mențiunea "VOTAT" și buletine de vot - la locul unde se află alegătorul, pentru a se efectua votarea. În raza unei secții de votare se utilizează o singură urnă specială. Urna specială poate fi transportată numai de membrii biroului electoral al secției de votare, sub paza personalului structurilor Ministerului Afacerilor Interne. În cazul cetățenilor care nu se pot deplasa la sediul secției de votare, cererile scrise se pot transmite prin intermediul altor persoane sau prin intermediul personalului de specialitate din unitățile medicale unde se află internați, după caz.

(11) În cazurile prevăzute la alin. (10), votarea se face numai pe baza unui extras întocmit personal de către președintele biroului electoral de pe lista electorală permanentă sau suplimentară existentă la secția respectivă. Extrasul se semnează de către președinte și se ștampilează, iar persoanele cuprinse în aceste extrase trebuie să fie radiate din celelalte liste electorale existente la secție.

(12) În modalitatea prevăzută la alin. (10) și (11) pot vota numai persoanele care domiciliază pe raza teritorială a circumscripției electorale din țară.

(13) Codurile numerice personale ale alegătorilor care au formulat cereri potrivit alin. (10) sunt preînregistrate în Sistemul informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal, urmând a fi înregistrate definitiv la întoarcerea în localul de vot a echipei prevăzute la alin. (10) pe baza semnăturilor în extrasul prevăzut la alin. (11).

(14) Înainte ca echipa de membri ai biroului electoral al secției de votare să se deplaseze cu o urnă de vot specială la persoanele care nu pot vota la secția de votare potrivit legii, președintele biroului electoral al secției de votare solicită operatorului să verifice dacă persoanele respective și-au mai exercitat dreptul de vot în aceeași zi.

ART. 86

Pentru secțiile de votare din străinătate, dispozițiile prezentului capitol se aplică, după caz, cu luarea în considerare a condițiilor specifice privind organizarea secțiilor de votare în străinătate.

ART. 87

(1) Disfuncționalitatea Sistemului informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal nu poate determina suspendarea sau întreruperea votării. În această situație, prin excepție de la prevederile art. 84 alin. (2), alegătorii prezintă actul de identitate operatorului de calculator sau membrului biroului electoral al secției de votare desemnat de președintele acestuia, care consemnează pe suport electronic ori hârtie, după caz, codurile numerice personale ale alegătorilor și ora la care s-au prezentat la vot. Prevederile art. 84 alin. (4)-(10) se aplică în mod corespunzător.

(2) Durata disfuncționalității Sistemului informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal se consemnează de către președintele biroului electoral al secției de votare într-un proces-verbal. Atât apariția, cât și încetarea disfuncționalității Sistemului informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal sunt notificate telefonic biroului electoral ierarhic superior de către președintele biroului electoral al secției de votare.

(3) Metodologia de aplicare a prevederilor alin. (1) și (2) este stabilită prin hotărâre a Autorității Electorale Permanente.

ART. 88

(1) La ora 21,00, președintele biroului electoral al secției de votare declară votarea încheiată și dispune închiderea localului secției de vot.

(2) Persoanelor care la ora 21,00 se află în sala unde se votează li se permite să își exercite dreptul de vot.

(3) La ora 21,00, urna specială trebuie să se afle în localul secției de vot.

CAP. IX

Observarea alegerilor

ART. 89

(1) La toate operațiunile efectuate de birourile electorale ale secțiilor de votare pot asista, în afara membrilor acestora, a operatorilor de calculator și a personalului de pază, candidații, persoanele acreditate în condițiile prezentei legi, reprezentanții Autorității Electorale Permanente, membrii birourilor electorale de circumscripție, ai oficiilor electorale și ai Biroului Electoral Central.

(2) În sensul prezentei legi, prin persoane acreditate se înțelege următoarele:

a) observatori interni, desemnați de către asociații sau fundații, care desfășoară activități de apărare a democrației și a drepturilor omului, acreditate de către Autoritatea Electorală Permanentă;

b) reprezentanți ai instituțiilor mass-media românești, acreditate de către Autoritatea Electorală Permanentă;

c) observatori internaționali, desemnați de către organizații străine sau internaționale pentru observarea alegerilor ori invitați de către autoritățile române, acreditați de către Autoritatea Electorală Permanentă;

d) reprezentanți ai instituțiilor mass-media străine, acreditați de către Autoritatea Electorală Permanentă;

e) delegați ai partidelor politice, alianțelor politice, alianțelor electorale și ai organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, acreditați de către birourile electorale de circumscripție, conform legii.

(3) Până cel mai târziu cu 15 zile înaintea datei alegerilor, asociația sau fundația care dorește să își desemneze observatori interni trebuie să depună o cerere la Autoritatea Electorală Permanentă prin care solicită acreditarea la scrutinul respectiv. Cererea trebuie să fie însoțită de documente din care rezultă că asociația sau fundația desfășoară activități de apărare a democrației și a drepturilor omului și este legal constituită cu cel puțin 6 luni înaintea datei alegerilor.

(4) Până cel mai târziu cu 15 zile înaintea datei alegerilor, instituția mass-media care dorește să își desemneze reprezentanți trebuie să depună o cerere la Autoritatea Electorală Permanentă prin care solicită acreditarea la scrutinul respectiv. Cererea trebuie să fie însoțită de documente din care rezultă că instituția desfășoară activități în domeniul mass-media.

(5) Pe baza documentului de acreditare emis de către Autoritatea Electorală Permanentă, asociația, fundația sau instituția mass-media poate desemna ca observatori interni sau reprezentanți, după caz, numai persoane care nu au apartenență politică.

(6) Acreditarea observatorilor internaționali și a reprezentanților instituțiilor mass-media străine care solicită acest lucru se face de către Autoritatea Electorală Permanentă.

(7) Contestația privind acreditarea sau respingerea solicitării de acreditare se soluționează de către Curtea de Apel București, în termen de două zile de la data înregistrării. Hotărârea dată este definitivă.

(8) Acreditarea emisă de Autoritatea Electorală Permanentă asociațiilor, fundațiilor și instituțiilor mass-media românești dă dreptul acestora de a desemna observatori interni și reprezentanți interni pe lângă toate birourile electorale ale secțiilor de votare.

(9) Observatorii interni și reprezentanții instituțiilor mass-media românești pot asista la operațiunile birourilor electorale ale secțiilor de votare numai pe baza ecusoanelor emise de către asociația, fundația sau instituția mass-media românească acreditată de către Autoritatea Electorală Permanentă, însoțite de actul de identitate.

(10) Procedura de acreditare, modelele documentelor de acreditare și ale ecusoanelor sunt stabilite prin hotărâre a Autorității Electorale Permanente.

(11) Acreditarea delegaților partidelor politice se face de către birourile electorale de circumscripție, conform procedurii stabilite prin decizie a Biroului Electoral Central, la cererea scrisă a conducătorilor organizațiilor județene ale partidelor politice, ale alianțelor politice și ale alianțelor electorale sau ale organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, care nu au reprezentanți în birourile electorale ale secțiilor de votare, făcută cu cel puțin 5 zile înaintea datei alegerilor.

(12) Observatorii internaționali și reprezentanții instituțiilor mass-media străine pot asista la operațiunile birourilor electorale ale secțiilor de votare numai pe baza documentului de acreditare emis de către Autoritatea Electorală Permanentă, care este valabil și în copie, însoțit de actul de identitate.

(13) Delegații acreditați ai partidelor politice pot asista la operațiunile birourilor electorale ale secțiilor de votare numai pe baza documentului de acreditare emis de către biroul electoral de circumscripție, care este valabil și în copie, însoțit de actul de identitate.

ART. 90

(1) Persoanele acreditate pot asista la operațiunile electorale în ziua votării, începând cu ora 6,00 și terminând cu momentul încheierii și semnării de către membrii biroului electoral al secției de votare a procesului-verbal de constatare a rezultatelor votării în secția respectivă.

(2) Persoanele acreditate nu pot interveni în niciun mod în organizarea și desfășurarea alegerilor, având numai dreptul de a sesiza în scris președintele biroului electoral în cazul constatării unei neregularități. Orice act de propagandă electorală, precum și încălcarea în orice mod a prevederilor prezentei legi atrag aplicarea sancțiunilor legale, suspendarea acreditării de către biroul electoral care a constatat abaterea, iar în ziua votării, îndepărtarea imediată a persoanei respective din secția de votare.

(3) La biroul electoral al secției de votare, persoanele acreditate pot staționa numai în spațiul stabilit în acest sens în sala de votare de către președintele biroului electoral al secției de votare.

CAP. X

Numărarea voturilor și constatarea rezultatelor

ART. 91

La toate operațiunile ce țin de numărarea voturilor participă membrii birourilor electorale ale secțiilor de votare și pot asista candidații, persoanele acreditate în condițiile prezentei legi, reprezentanții Autorității Electorale Permanente, membrii birourilor electorale de circumscripție, ai oficiilor electorale și ai Biroului Electoral Central.

ART. 92

(1) După închiderea localului secției de vot, președintele, în prezența membrilor biroului electoral și a persoanelor acreditate, verifică starea sigiliilor de pe urnele de votare, sigilează fanta urnelor de votare și introduce ștampilele cu mențiunea "VOTAT" într-un plic care se sigilează prin aplicarea ștampilei de control a secției de votare. Dispariția uneia sau a mai multor ștampile se consemnează în procesul-verbal prevăzut la art. 93.

(2) După efectuarea operațiunii prevăzute la alin. (1) președintele biroului electoral al secției de votare anulează buletinele de vot rămase neîntrebuițate și consemnează distinct, în procesele-verbale pentru fiecare tip de alegere, numărul buletinelor de vot anulate. În cazul în care există pachete intacte cu buletine de vot, mențiunea "ANULAT" se înscrie o singură dată pe pachetul respectiv și se aplică o singură dată ștampila de control.

(3) Se numără toți alegătorii din listele electorale permanente și suplimentare care au participat la vot și se consemnează numărul lor în rubricile corespunzătoare din procesele-verbale. Se îndosariază listele electorale suplimentare în ordinea întocmirii lor.

(4) Pentru fiecare tip de alegere se adună buletinele de vot utilizate așa cum rezultă din listele de alegător cu buletinele de vot neutilizate și anulate. Suma acestora, care trebuie să corespundă cu numărul de buletine primite în cadrul secției de votare, se consemnează în procesul-verbal. În cazul în care suma lor este alta decât numărul de buletine de vot primite, se precizează în procesul-verbal motivul pentru care apare eroarea, luându-se în considerare și întâmpinările și contestațiile adresate biroului electoral al secției de votare.

(5) În cazul în care suma nu se verifică, membrii biroului electoral al secției de votare pot avea opinii separate. Acestea se consemnează în procesul-verbal.

(6) După aceste operațiuni se procedează la deschiderea urnelor. Deschiderea urnelor se face în mod succesiv. Următoarea urnă se deschide numai după ce se efectuează numărătoarea buletinelor de vot și se consemnează rezultatele în procesul-verbal de la urna anterioară.

(7) Președintele va citi, cu voce tare, la deschiderea fiecărui buletin, denumirea competitorului electoral votat și va arăta buletinul de vot celor prezenți.

(8) Pe formularul tipizat elaborat de Autoritatea Electorală Permanentă, unul dintre membrii biroului electoral, asistat de cel puțin încă un membru al acestuia, consemnează opțiunea ce rezultă prin citirea fiecărui buletin de vot.

(9) Fiecare buletin de vot citit și consemnat în formular este așezat de către președinte, ajutat de ceilalți membri ai biroului electoral, într-un pachet separat pentru fiecare competitor electoral.

(10) Pentru buletinele de vot nule, voturi albe, precum și pentru cele contestate se fac pachete separate.

(11) Sunt nule buletinele de vot care nu poartă ștampila de control a biroului electoral al secției de votare, buletinele de vot având alt model decât cel legal aprobat sau la care ștampila este aplicată pe mai multe patrulete ori în afara acestora. Aceste buletine de vot nu intră în calculul voturilor valabil exprimate.

(12) În cazul în care există buletine de vot pentru care există opinii diferite privind valabilitatea votului, acesta va fi atribuit unui candidat sau va fi considerat nul, în funcție de părerea majorității membrilor biroului electoral al secției de votare.

(13) Sunt voturi albe buletinele care nu au aplicată ștampila "VOTAT". Aceste buletine nu intră în calculul voturilor valabil exprimate.

ART. 93

(1) Rezultatul se consemnează în câte un tabel separat și se încheie, în două exemplare originale, câte un proces-verbal.

(2) Procesul-verbal cuprinde:

a) numărul total al alegătorilor prevăzut în listele electorale existente în secția de votare, cu respectarea formulei:

pct. a = pct. a1 + pct. a2;

a1) numărul total al alegătorilor potrivit listei electorale permanente, cu respectarea formulei:

pct. a1 ≥ pct. b1;

a2) numărul total al alegătorilor potrivit listei electorale suplimentare, cu respectarea formulei:

pct. a2 ≥ pct. b2;

b) numărul total al alegătorilor care s-au prezentat la urne, înscriși în listele electorale existente în secția de votare, cu respectarea formulei:

pct. b = pct. b1 + pct. b2;

b1) numărul total al alegătorilor care s-au prezentat la urne, înscriși în lista electorală permanentă;

b2) numărul total al alegătorilor care s-au prezentat la urne, înscriși în lista electorală suplimentară;

c) numărul buletinelor de vot primite, cu respectarea formulei:

pct. c ≥ pct. d + pct. e + pct. f + pct. g;

d) numărul buletinelor de vot neîntrebuițate și anulate;

e) numărul total al voturilor valabil exprimate, cu respectarea formulei:

pct. e ≤ [pct. b - (pct. f + pct. g)]; pct. e = suma voturilor valabil exprimate la pct. h;

f) numărul voturilor nule;

g) numărul voturilor albe;

h) numărul voturilor valabil exprimate obținute de fiecare competitor electoral;

i) numărul voturilor contestate;

j) expunerea pe scurt a întâmpinărilor, contestațiilor și a modului de soluționare a lor, precum și a contestațiilor înaintate biroului electoral de circumscripție;

k) starea sigiliilor de pe urne la încheierea votării.

(3) Procesele-verbale se semnează de președinte, de loțiitorul acestuia, precum și de membrii biroului electoral al secției de votare și vor purta ștampila de control a acesteia.

(4) Lipsa semnăturilor unor membri ai biroului electoral al secției de votare nu influențează asupra valabilității procesului-verbal. Președintele va menționa motivele care au împiedicat semnarea.

(5) Fiecare membru al biroului electoral al secției de votare are dreptul de a obține o copie a procesului-verbal, semnată de către președintele secției de votare sau de către loțiitorul acestuia, după caz, și de către ceilalți membri ai biroului.

(6) În timpul operațiunilor de votare și de deschidere a urnelor se pot face întâmpinări și contestații cu privire la aceste operațiuni. Acestea se soluționează pe loc de către președintele biroului electoral al secției de votare.

(7) Contestațiile se prezintă președintelui biroului electoral al secției de votare. Ele se formulează în scris în două exemplare, din care unul, semnat și ștampilat de președinte, rămâne la contestator.

(8) Președintele biroului electoral al secției de votare hotărăște, de îndată, asupra contestațiilor a căror rezolvare nu suferă întârziere.

(9) Separat pentru Senat și Camera Deputaților se întocmește câte un dosar care cuprinde: procesul-verbal, în două exemplare originale, contestațiile privitoare la operațiunile electorale ale biroului electoral al secției de votare, buletinele de vot nule și cele contestate, buletinele de vot întrebuințate și necontestate, formularele tipizate care au fost folosite la calculul rezultatelor, precum și listele electorale utilizate în cadrul secției de votare, îndosariate pe tipuri de liste. Dosarele, sigilate și ștampilate, însoțite de listele electorale utilizate la secția de votare respectivă, se înaintează biroului electoral de circumscripție, respectiv oficiului electoral, în cel mult 24 de ore de la încheierea votării, de către președintele biroului electoral al secției de votare, cu pază militară și însoțit, la cerere, de reprezentanții partidelor politice, alianțelor politice, alianțelor electorale, organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale din biroul electoral al secției de votare, candidații sau persoanele acreditate conform prezentei legi.

(10) Președinții birourilor electorale ale secțiilor de votare vor preda dosarele întocmite conform prevederilor alin. (9) la:

a) sediile birourilor electorale de circumscripție, în cazul secțiilor de votare organizate pe teritoriul județelor;

b) sediul oficiului electoral de sector pe raza căruia și-au desfășurat activitatea, în cazul secțiilor de votare organizate în municipiul București;

c) sediul misiunilor diplomatice și al oficiilor consulare ale României din țara în care au fost organizate.

(11) Procesele-verbale întocmite de birourile electorale ale secțiilor de votare organizate în străinătate, semnate de către președinte și de către membrii prezenți, însoțite de contestații, vor fi transmise prin mijloace electronice la biroul electoral al circumscripției electorale pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în afara țării, de către președintele biroului electoral. Exactitatea datelor din aceste procese-verbale va fi confirmată telefonic președintelui sau loțiitorului biroului electoral de circumscripție, care va contrasemna și va ștampila documentele primite, de către președintele biroului electoral al secției de votare din străinătate. Procesele-verbale contrasemnate vor intra în centralizarea rezultatelor votării.

(12) Birourile electorale ale secțiilor de votare organizate în străinătate întocmesc, separat pentru Senat și Camera Deputaților, câte un dosar care cuprinde: procesul-verbal, în două exemplare originale, contestațiile privitoare la operațiunile electorale ale biroului electoral al secției de votare, buletinele de vot nule și cele contestate, formularele tipizate care au fost folosite la calculul rezultatelor, precum și listele electorale utilizate în cadrul secției de votare, îndosariate pe tipuri de liste. Dosarele, sigilate și ștampilate, însoțite de listele electorale utilizate la secția de votare respectivă, se înaintează, cu sprijin logistic din partea Ministerului Afacerilor Externe, pe bază de proces-verbal, biroului electoral de circumscripție pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în afara țării, iar în cazul în care acesta și-a încetat activitatea, Tribunalului București. Buletinele de vot întrebuințate și cele necontestate, buletinele de vot anulate și neutilizate, ștampilele și celelalte materiale necesare votării sunt predate, pe bază de proces-verbal, misiunii diplomatice sau oficiului consular.

ART. 94

(1) După primirea dosarelor prevăzute la art. 93, biroul electoral de circumscripție încheie, separat pentru Senat și pentru Camera Deputaților, câte un proces-verbal cuprinzând totalizarea voturilor valabil exprimate pentru fiecare partid politic, alianță politică, alianță electorală și candidat independent, pe care îl înaintează în termen de 24 de ore la Biroul Electoral Central.

(2) După primirea proceselor-verbale încheiate de către birourile electorale ale circumscripțiilor, potrivit alin. (1), Biroul Electoral Central stabilește partidele politice, alianțele politice, alianțele electorale și organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale care îndeplinesc pragul electoral, separat pentru Senat și pentru Camera Deputaților. Pragul electoral reprezintă numărul minim necesar de voturi valabil exprimate pentru reprezentarea parlamentară, calculat după cum urmează:

a) 5% din totalul voturilor valabil exprimate la nivel național sau 20% din totalul voturilor valabil exprimate în cel puțin 4 circumscripții electorale pentru toți competitorii electorali;

b) în cazul alianțelor politice și alianțelor electorale, la pragul de 5% prevăzut la lit. a) se adaugă, pentru al doilea membru al alianței, 3% din voturile valabil exprimate pe întreaga țară și, pentru fiecare membru al alianței, începând cu al treilea, câte un singur procent din voturile valabil exprimate în toate circumscripțiile electorale, fără a se putea depăși 10% din aceste voturi.

(3) Pragul electoral este egal cu numărul întreg, fără zecimale, nerotunjit, rezultat din înmulțirea punctelor procentuale stabilite conform alin. (2) lit. a).

(4) După primirea de la Biroul Electoral Central a constatării cu privire la partidele politice, alianțele politice, alianțele electorale și organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale care întrunesc și care nu întrunesc pragul electoral, biroul electoral de circumscripție procedează la atribuirea mandatelor de deputat, respectiv de senator. La lucrările efectuate de biroul electoral de circumscripție au dreptul să asiste candidații și persoanele acreditate.

(5) Atribuirea de mandate se face avându-se în vedere numai partidele politice, alianțele politice, alianțele electorale și organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale care au întrunit pragul electoral prevăzut la alin. (2), în mod distinct pentru Senat și pentru Camera Deputaților, precum și candidații independenți care au obținut un număr de voturi cel puțin egal cu coeficientul electoral al circumscripției în care au candidat.

(6) Repartizarea și atribuirea mandatelor de deputat și de senator se fac în două etape: la nivelul fiecărei circumscripții electorale și la nivel național:

a) la nivelul circumscripției electorale, biroul electoral stabilește, separat pentru Senat și pentru Camera Deputaților, coeficientul electoral al circumscripției, prin împărțirea numărului total de voturi valabil exprimate pentru toate listele de candidați ale partidelor politice, alianțelor politice, alianțelor electorale și ale organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale ce întrunesc condiția prevăzută la alin. (2) și pentru candidații independenți la numărul de deputați, respectiv de senatori, ce urmează să fie aleși în acea circumscripție; coeficientul electoral este numărul întreg, fără zecimale, nerotunjit, rezultat din această împărțire;

b) fiecărei liste *i* se repartizează atâtea mandate de câte ori coeficientul electoral al circumscripției electorale se include în voturile valabil exprimate pentru acea listă;

c) atribuirea mandatelor se face de biroul electoral de circumscripție, în ordinea înscrierii candidaților pe listă;

d) pentru candidații independenți se atribuie fiecăruia câte un mandat, dacă a obținut un număr de voturi valabil exprimate cel puțin egal cu coeficientul electoral pentru deputați sau pentru senatori, după caz; candidații independenți participă la repartizarea mandatelor numai în prima etapă, cea de la nivelul circumscripției; un candidat independent nu poate primi decât un singur mandat;

e) voturile rămase, adică cele neutilizate sau inferioare coeficientului electoral, obținute de listele de candidați ale partidelor politice, alianțelor politice, alianțelor electorale și organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale ce întrunesc condiția prevăzută la alin. (2), precum și mandatele ce nu au putut fi atribuite de biroul electoral de circumscripție se comunică de acesta Biroului Electoral Central, pentru a fi repartizate centralizat.

(7) Biroul Electoral Central însumează, separat pentru Senat și pentru Camera Deputaților, voturile neutilizate și pe cele inferioare coeficientului electoral de circumscripție din toate circumscripțiile electorale, pentru fiecare partid politic, alianță politică, alianță electorală sau organizație a cetățenilor aparținând minorităților naționale care întrunește condiția prevăzută la alin. (2); numărul voturilor astfel obținute de fiecare partid politic, alianță politică și alianță electorală se împarte la 1, 2, 3, 4 etc., făcându-se atâtea operații de împărțire câte mandate nu au putut fi atribuite la nivelul circumscripțiilor electorale; valoarea zecimală a câtului obținut din aceste împărțiri se va trunchia după a 15-a zecimală, fără rotunjire; câturile rezultate din împărțire, indiferent de lista din care provin, se clasifică în ordine descrescătoare, până la concurența numărului de mandate neatribuite; cel mai mic dintre aceste câturi constituie coeficientul electoral național, pentru senatori și, separat, pentru deputați; fiecărui partid politic, fiecărei alianțe politice sau alianțe electorale *i* se repartizează atâtea mandate de deputați sau, după caz, de senatori, de câte ori coeficientul electoral național se cuprinde în numărul total al voturilor valabil exprimate pentru partidul politic, alianța politică sau alianța electorală respectivă, rezultat din însumarea națională a voturilor neutilizate și a celor inferioare coeficientului electoral de circumscripție.

(8) Desfășurarea mandatelor repartizate pe circumscripții electorale se face de Biroul Electoral Central, după cum urmează:

a) pentru fiecare partid politic, alianță politică, alianță electorală sau organizație a cetățenilor aparținând minorităților naționale, cărora le-au revenit mandate potrivit alin. (7), se împarte numărul voturilor neutilizate și al celor inferioare coeficientului electoral de circumscripție, din fiecare circumscripție electorală, la numărul total al voturilor valabil exprimate pentru acel partid politic, acea alianță politică sau alianță electorală avut în vedere la repartizarea mandatelor naționale; rezultatul astfel obținut pentru fiecare circumscripție se înmulțește cu numărul de mandate convenite partidului, alianței politice, alianței electorale sau organizației cetățenilor aparținând minorităților naționale; datele obținute se ordonează descrescător la nivelul țării și, separat, descrescător în cadrul fiecărei circumscripții; în circumscripțiile în care două sau mai multe partide politice, alianțe politice, alianțe electorale, organizații ale cetățenilor aparținând minorităților naționale, în urma calculelor făcute, nu pot fi departajate în vederea determinării repartitorului circumscripției respective, departajarea pentru ordonarea descrescătoare se va face având în vedere întâi numărul voturilor rămase neutilizate în respectiva circumscripție, apoi numărul de voturi valabil exprimate în cadrul circumscripției, apoi numărul voturilor valabil exprimate la nivel național, iar, în final, dacă niciunul din criteriile anterioare nu duce la departajare, prin tragere la sorți, organizată de Biroul Electoral Central; pentru fiecare circumscripție se iau în calcul primele partide politice, alianțe politice, alianțe electorale sau organizații ale cetățenilor aparținând minorităților naționale, în limita mandatelor ce au rămas de repartizat în circumscripția respectivă; ultimul număr din această operațiune reprezintă repartitorul acelei circumscripții; în continuare, se procedează la repartizarea mandatelor pe circumscripții în ordinea partidelor politice, alianțelor politice, alianțelor electorale, precum și a circumscripțiilor din lista ordonată pe țară, astfel: primul număr din lista ordonată la nivel național se împarte la repartitorul circumscripției de la care provine, rezultând numărul de mandate ce îi revin în circumscripția respectivă; în continuare se procedează identic cu numerele următoare din lista ordonată la nivel național; în situația în care s-a epuizat numărul de mandate convenite unui partid politic, unei alianțe politice, unei alianțe electorale sau unei organizații a cetățenilor aparținând minorităților naționale ori dintr-o circumscripție electorală, operațiunea se continuă fără acestea; dacă numărul din lista ordonată la nivel național este mai mic decât repartitorul de circumscripție, se acordă un mandat;

b) în cazul în care nu este posibilă acordarea mandatelor în ordinea ce rezultă din aplicarea prevederilor lit. a), Biroul Electoral Central are în vedere circumscripția electorală în care partidul politic, alianța politică, alianța electorală sau organizația cetățenilor aparținând minorităților naționale are cel mai mare număr de candidați sau un candidat, cărora nu li s-au atribuit mandate, iar dacă și astfel au rămas mandate neindividualizate pe circumscripții, circumscripția electorală în care partidul politic, alianța politică, alianța electorală sau organizația cetățenilor aparținând minorităților naționale are cele mai multe voturi neutilizate ori cele mai multe voturi inferioare coeficientului electoral de circumscripție;

c) dacă după aplicarea prevederilor lit. a) și b) au mai rămas mandate nedesfășurate pe circumscripții, Biroul Electoral Central le stabilește pe baza acordului partidelor politice, alianțelor politice sau alianțelor electorale cărora li se cuvin aceste mandate, potrivit alin. (4), iar în lipsa unui acord, prin tragere la sorți, în termen de 24 de ore de la încheierea operațiunilor anterioare.

(9) Mandatele desfășurate pe listele de candidați, potrivit alin. (8), se atribuie candidaților de biroul electoral de circumscripție, în ordinea înscrierii acestora pe listă.

(10) Biroul electoral de circumscripție eliberează certificatul doveditor al alegerii senatorilor și deputaților cărora li s-au atribuit mandate, în termen de 24 de ore de la încheierea fiecărei operațiuni de atribuire.

(11) În cazul în care organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale optează pentru depunerea aceleiași liste de candidați în toate circumscripțiile electorale, mandatul de deputat revine, în ordinea înscrierii, candidatului aflat pe lista organizației minorității naționale respective.

(12) Mandatul prevăzut la alin. (11) este atribuit la nivel național de către Biroul Electoral Central pentru fiecare minoritate națională în parte, conform art. 56, organizației minorității respective care a câștigat cele mai multe voturi valabil exprimate la nivel național.

(13) Candidații înscriși în liste care nu au fost aleși sunt declarați supleanți ai listelor respective. În caz de vacanță a mandatelor de senatori sau de deputați aleși pe liste de candidați, supleanții ocupă locurile devenite vacante, în ordinea în care sunt înscriși în liste, dacă, până la data validării mandatului pentru ocuparea locului vacant, partidele politice sau organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale din partea cărora au candidat supleanții confirmă în scris, sub semnătura conducerii partidelor politice sau a organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, că supleanții fac parte din partidul politic respectiv ori din organizația cetățenilor aparținând minorităților naționale.

ART. 95

(1) Biroul electoral de circumscripție încheie, separat, câte un proces-verbal pentru Senat și pentru Camera Deputaților privind toate operațiunile electorale, centralizarea voturilor, constatarea rezultatului alegerilor și atribuirea mandatelor.

(2) Procesul-verbal cuprinde:

a) numărul total al alegătorilor prevăzuți în listele electorale din circumscripția electorală, cu respectarea formulei:

$$\text{pct. a} = \text{pct. a1} + \text{pct. a2}$$

a1) numărul total al alegătorilor potrivit listelor electorale permanente, cu respectarea formulei:

$$\text{pct. a1} \geq \text{pct. b1};$$

a2) numărul total al alegătorilor potrivit listelor electorale suplimentare, cu respectarea formulei:

$$\text{pct. a2} \geq \text{pct. b2};$$

b) numărul total al alegătorilor care s-au prezentat la urne, înscriși în listele electorale din circumscripția electorală, cu respectarea formulei:

$$\text{pct. b} = \text{pct. b1} + \text{pct. b2}$$

b1) numărul total al alegătorilor care s-au prezentat la urne, înscriși în listele electorale permanente;

b2) numărul total al alegătorilor care s-au prezentat la urne, înscriși în listele electorale suplimentare;

c) numărul buletinelor de vot primite, cu respectarea formulei:

$$\text{pct. c} \geq \text{pct. d} + \text{pct. e} + \text{pct. f} + \text{pct. g};$$

d) numărul buletinelor de vot neîntrebuițate și anulate;

e) numărul total al voturilor valabil exprimate, cu respectarea formulei:

$$\text{pct. e} \leq [\text{pct. b} - (\text{pct. f} + \text{pct. g})]; \text{ pct. e} = \text{suma voturilor valabil exprimate la pct. h};$$

f) numărul voturilor nule;

g) numărul voturilor albe;

h) numărul voturilor valabil exprimate obținute de fiecare listă de candidați și candidat independent;

i) modul de atribuire a mandatelor, potrivit art. 94, prenumele și numele candidaților aleși, precum și, după caz, partidul politic, alianța politică sau alianța electorală care i-a propus;

j) mandatele ce nu au putut fi atribuite la nivelul circumscripției electorale, precum și voturile valabil exprimate ce urmează a fi însumate, potrivit art. 94, pe întreaga țară;

k) expunerea, pe scurt, a întâmpinărilor, contestațiilor și hotărârilor luate de biroul electoral de circumscripție.

(2¹) Procesele-verbale întocmite de biroul electoral de circumscripție pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în afara țării cuprind, pe lângă elementele prevăzute la alin. (2), următoarele date:

- a) numărul total al alegătorilor, potrivit listelor electorale pentru votul prin corespondență;
- b) numărul total al alegătorilor care au votat prin corespondență, înscriși în listele electorale pentru votul prin corespondență;
- c) numărul plicurilor exterioare expediate;
- d) numărul plicurilor exterioare sau interioare anulate.

(3) Procesul-verbal, împreună cu întâmpinările, contestațiile și procesele-verbale primite de la birourile electorale ale secțiilor de votare și de la oficiile electorale, după caz, formând un dosar, încheiat, sigilat, ștampilat și semnat de membrii biroului electoral, se înaintează, sub paza personalului structurilor Ministerului Afacerilor Interne, la Biroul Electoral Central, în termen de cel mult 48 de ore de la primirea comunicării Biroului Electoral Central referitoare la desfășurarea, pe circumscripții electorale, a mandatelor repartizate centralizat la nivel național.

(4) Buletinele de vot întrebuințate trebuie păstrate în deplină siguranță, ambalate, sigilate și etichetate, pe fiecare secție de votare, la birourile electorale de circumscripție și la sediile misiunilor diplomatice, respectiv ale oficiilor consulare, până la data publicării rezultatelor alegerilor în Monitorul Oficial al României, Partea I.

ART. 96

(1) Biroul Electoral Central rezolvă întâmpinările și contestațiile depuse, după care încheie câte un proces-verbal separat pentru Senat și pentru Camera Deputaților, cuprinzând, pe întreaga țară:

- a) numărul total al alegătorilor înscriși în listele electorale, din care:
  - numărul total al alegătorilor înscriși în listele electorale permanente;
  - numărul total al alegătorilor înscriși în listele electorale suplimentare;
  - numărul total al alegătorilor înscriși în listele electorale pentru votul prin corespondență;
- b) numărul total al alegătorilor care au votat, înscriși în listele electorale, din care:
  - numărul total al alegătorilor înscriși în listele electorale permanente;
  - numărul total al alegătorilor înscriși în listele electorale suplimentare;
  - numărul total al alegătorilor înscriși în listele electorale pentru votul prin corespondență;
- c) numărul total al voturilor valabil exprimate;
- d) numărul voturilor nule;
- e) numărul voturilor valabil exprimate, obținute de fiecare listă de candidați sau de fiecare candidat independent;
- f) numărul buletinelor de vot primite de secțiile de votare și numărul plicurilor exterioare expediate către alegători;
- g) numărul buletinelor de vot neîntrebuințate și anulate, precum și numărul plicurilor exterioare sau interioare anulate;
- h) constatarea cu privire la modul de aplicare de către birourile electorale de circumscripție a prevederilor art. 94;
- i) repartizarea pe țară a mandatelor potrivit art. 94 și desfășurarea acestora pe circumscripții electorale potrivit aceluiași articol;

j) organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale care, deși au participat la alegeri, nu au obținut niciun mandat de senator sau de deputat; totalizarea voturilor valabil exprimate pentru listele fiecăreia dintre aceste organizații și constatarea organizațiilor cărora li se cuvine câte un mandat de deputat; numele și prenumele primului candidat de pe lista organizației îndreptățite la un mandat de deputat, care a întrunit cel mai mare număr de voturi; în cazul în care listele organizației au obținut un număr egal de voturi, desemnarea se face prin tragere la sorți;

k) modul de soluționare a contestațiilor și întâmpinărilor primite.

(2) Procesele-verbale se semnează de către președinte, de locțiitorul acestuia și de ceilalți membri ai Biroului Electoral Central în prezența cărora au fost întocmite și se înaintează Senatului și Camerei Deputaților, în vederea validării alegerilor, împreună cu dosarele întocmite de birourile electorale de circumscripție. Lipsa semnăturii unor membri ai birourilor nu are influență asupra valabilității procesului-verbal și a alegerilor. Președintele menționează motivele care au împiedicat semnarea.

ART. 97

Biroul Electoral Central publică rezultatele alegerilor în Monitorul Oficial al României, Partea I, în termen util, pentru respectarea prevederilor art. 63 alin. (3) din Constituția României, republicată.

CAP. XI

Contravenții și sancțiuni

ART. 98

Constituie contravenții, dacă nu sunt săvârșite în astfel de condiții încât să constituie potrivit legii penale infracțiuni, următoarele fapte:

a) încălcarea prevederilor art. 49 alin. (2); înscrierea, cu bună știință, a unui alegător în mai multe liste electorale permanente, înscrierea în listele electorale a unor persoane fictive ori care nu au drept de vot, efectuarea de înregistrări sau radieri în Registrul electoral, cu încălcarea legislației în vigoare;

b) neefectuarea înregistrărilor ori a radierilor în Registrul electoral la termenele stabilite potrivit prezentei legi;

c) efectuarea de operațiuni în Registrul electoral sau în listele electorale permanente de către persoane neautorizate;

d) încălcarea dispozițiilor referitoare la afișarea propunerilor de candidaturi;

e) refuzul de a pune la dispoziția agenților constatatori prevăzuți la art. 99 documentele și actele necesare efectuării controlului;

f) neluarea de către organizatori a măsurilor necesare desfășurării normale a adunărilor electorale, precum și distribuirea și consumarea de băuturi alcoolice în timpul acestor adunări;

g) distrugerea, deteriorarea, murdărirea, acoperirea prin scriere sau în orice mod a listelor electorale, a platformelor-program afișate sau a oricăror altor afișe ori anunțuri de propagandă electorală tipărite;

h) nerespectarea dispozițiilor art. 49 alin. (4); nerespectarea dispozițiilor art. 79;

i) acceptarea de către un cetățean a candidaturii în mai multe circumscripții electorale sau atât pentru Senat, cât și pentru Camera Deputaților, cu excepția candidaturilor propuse de organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale;

j) nerespectarea deciziilor și hotărârilor birourilor și oficiilor electorale; nerespectarea hotărârilor, deciziilor și instrucțiunilor Autorității Electorale Permanente;

k) nerespectarea dispozițiilor legale privind actualizarea delimitării secțiilor de votare;

l) nerespectarea dispozițiilor art. 65 alin. (2)-(6), art. 66-75, art. 77 și 78 de către alte persoane decât radiodifuzori;

m) tipărirea fără drept de buletine de vot, cu excepția specimenului anulat pus la dispoziția competitorilor electorali;

n) refuzul de a permite accesul în secția de votare al candidaților, al persoanelor acreditate, al membrilor birourilor și oficiilor electorale și al reprezentanților Autorității Electorale Permanente să asiste la desfășurarea operațiunilor electorale;

o) refuzul de a se primi și înregistra o sesizare, întâmpinare, contestație sau plângere scrisă înaintată în conformitate cu prevederile prezentei legi;

p) refuzul de a se conforma dispozițiilor președintelui biroului electoral al secției de votare cu privire la asigurarea ordinii în localul de vot și în împrejurimi;

q) înmânarea buletinului de vot unui alegător care nu prezintă actul de identitate ori care refuză să semneze în lista electorală în care este înscris pentru primirea buletinului de vot și a ștampilei de votare;

r) neaplicarea pe actul de identitate a ștampilei cu mențiunea "VOTAT" sau a timbrului autocolant, precum și reținerea actului de identitate, fără motive întemeiate, de către membrii biroului electoral al secției de votare;

s) întocmirea proceselor-verbale cu încălcarea dispozițiilor prezentei legi;

t) încălcarea prevederilor art. 16; continuarea propagandei electorale după încheierea acesteia, precum și sfătuirea, în ziua votării, a alegătorilor la sediul secțiilor de votare să voteze sau să nu voteze un anumit partid politic, o anumită alianță politică, alianță electorală, organizație a cetățenilor aparținând unei minorități naționale ori un candidat independent;

u) purtarea, pe durata votării, de către membrii birourilor electorale ale secțiilor de votare sau de către persoanele acreditate de ecusoane, insigne sau alte însemne de propagandă electorală;

v) încălcarea de către membrii birourilor electorale a obligației de a participa la activitatea acestor birouri;

w) refuzul președintelui biroului electoral sau al locțiitorului acestuia de a elibera o copie certificată de pe procesul-verbal persoanelor îndreptățite potrivit prevederilor prezentei legi;

x) încălcarea de către asociații, fundații și instituții mass-media românești a condițiilor prevăzute de lege pentru desemnarea observatorilor interni și a reprezentanților instituțiilor mass-media;

y) încălcarea de către persoanele acreditate a prevederilor art. 90;

z) încălcarea prevederilor art. 88, 92 și 93.

ART. 99

(1) Contravențiile prevăzute la art. 98 lit. b)-e), g)-i), k), l), n)-p), r), s), u)-w), x) și y), se sancționează cu amendă de la 1.500 lei la 4.500 lei, cele de la lit. a), f), j), m), q), t) și z), cu amendă de la 4.500 lei la 10.000 lei.

(2) Constatarea contravențiilor prevăzute la art. 98 și aplicarea sancțiunilor prevăzute la alin. (1) se fac de către:

a) ofițerii și agenții de poliție din cadrul Poliției Române și ofițerii și subofițerii din cadrul Jandarmeriei Române, pentru faptele prevăzute la art. 98 lit. a), d), f), g), a doua teză a lit. h), lit. l), m), n), p), q), r), t), u), x), y), precum și pentru fapta prevăzută la art. 98 lit. j), în cazul în care aceasta este săvârșită de către persoane fizice sau de către persoane juridice de drept privat;

b) biroul electoral ierarhic superior, pentru faptele prevăzute la art. 98 lit. j), o), s), v), w) și z) săvârșite de birourile electorale;

c) Biroul Electoral Central, pentru faptele prevăzute la art. 98 lit. d) și i);

d) împuterniciții președintelui Autorității Electorale Permanente, pentru faptele prevăzute la art. 98 lit. a), b), c), e), prima teză a lit. h), lit. k), pentru fapta prevăzută la art. 98 lit. j) în cazul în care aceasta este săvârșită de partide politice, alianțe politice, organizații ale cetățenilor aparținând minorităților naționale, autorități ale administrației publice centrale sau locale.

(3) Contravenientul poate achita, pe loc sau în termen de cel mult 48 de ore de la data încheierii procesului-verbal ori, după caz, de la data comunicării acestuia, jumătate din minimul amenzii prevăzute la alin. (1), agentul constatatator făcând mențiune despre această posibilitate în procesul-verbal.

(4) Contravențiile prevăzute la art. 98 le sunt aplicabile dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare.

TITLUL II

Organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente

CAP. I

Misiunea, organizarea și aparatul de specialitate al Autorității Electorale Permanente

ART. 100

(1) Autoritatea Electorală Permanentă este o instituție administrativă autonomă cu personalitate juridică și cu competență generală în materie electorală, care are misiunea de a asigura organizarea și desfășurarea alegerilor și a referendumurilor, precum și finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale, cu respectarea Constituției, a legii și a standardelor internaționale și europene în materie.

(2) Autoritatea Electorală Permanentă își desfășoară activitatea cu respectarea principiilor independenței, imparțialității, legalității, transparenței, eficienței, profesionalismului, responsabilității, sustenabilității, predictibilității și legitimității.

ART. 101

(1) Autoritatea Electorală Permanentă este condusă de un președinte, cu rang de ministru, ajutat de 2 vicepreședinți cu rang de secretar de stat.

(2) Președintele este numit prin hotărâre adoptată în ședință comună a Senatului și Camerei Deputaților, la propunerea grupurilor parlamentare, dintre personalitățile cu pregătire și experiență în domeniul juridic sau administrativ. Este numit președinte candidatul care întrunește majoritatea voturilor deputaților și senatorilor.

(3) Președintele este ajutat de 2 vicepreședinți cu rang de secretar de stat, unul numit de Președintele României, iar celălalt de prim-ministru.

(4) Președintele și vicepreședinții nu pot fi membri ai unui partid politic.

(5) Mandatul președintelui și mandatele vicepreședinților Autorității Electorale Permanente sunt de câte 8 ani și pot fi reînnoite o singură dată.

(6) Mandatul președintelui sau vicepreședinților încetează în următoarele situații:

- a) expirarea mandatului;
- b) demisie;
- c) revocare;
- d) deces.

(7) Președintele și vicepreședinții pot fi revocați din funcție, pentru motive temeinice, de către autoritățile care i-au numit.

(8) Autoritatea Electorală Permanentă, cu avizul Ministerului Finanțelor Publice, își aprobă proiectul de buget propriu, înainte dezbaterii bugetului de stat, și îl înaintează Guvernului în vederea includerii lui în bugetul de stat. Includerea cheltuielilor de capital în bugetul propriu se face cu consultarea Guvernului.

(9) Președintele Autorității Electorale Permanente este ordonator principal de credite. În îndeplinirea atribuțiilor ce îi revin, președintele emite ordine.

(10) Președintele Autorității Electorale Permanente beneficiază de o indemnizație egală cu indemnizația stabilită pentru președintele Curții de Conturi, în condițiile legii. Vicepreședinții Autorității Electorale Permanente beneficiază de o indemnizație egală cu indemnizația stabilită pentru vicepreședinții Curții de Conturi, în condițiile legii.

(11) Autoritatea Electorală Permanentă are un secretar general. Secretarul general este numit de prim-ministru pe bază de concurs, în condițiile legii.

(12) În lipsa președintelui, atribuțiile acestuia sunt îndeplinite de unul dintre vicepreședinți, stabilit prin ordin.

ART. 102

(1) Autoritatea Electorală Permanentă are un aparat propriu de specialitate.

(2) Organizarea și funcționarea aparatului propriu al Autorității Electorale Permanente, numărul de posturi, statutul personalului, atribuțiile acestuia și structura organizatorică se stabilesc prin regulamentul de organizare și funcționare, aprobat prin hotărâre a birourilor permanente ale celor două Camere ale Parlamentului, la propunerea Autorității Electorale Permanente. Personalul Autorității Electorale Permanente are același statut cu personalul din aparatul celor două Camere ale Parlamentului. Cabinetele demnitarilor sunt organizate în baza prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 32/1998 privind organizarea cabinetului demnitarului din administrația publică centrală, aprobată cu modificări prin Legea nr. 760/2001, cu modificările și completările ulterioare, pentru ministru și, respectiv, pentru secretar de stat. La organizarea și funcționarea aparatului propriu nu se aplică prevederile art. XVI din titlul III al cărții a II-a din Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. III din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 229/2008 privind măsuri pentru reducerea unor cheltuieli la nivelul administrației publice, aprobată prin Legea nr. 144/2009.

(3) Autoritatea Electorală Permanentă poate avea filiale și birouri în fiecare județ și municipiul București. Înființarea, organizarea și funcționarea filialelor și a birourilor, numărul de posturi, precum și atribuțiile acestora se stabilesc prin regulamentul de organizare și funcționare a Autorității Electorale Permanente.

(4) Salarizarea personalului din aparatul de specialitate al Autorității Electorale Permanente se face la nivelul prevăzut de lege pentru personalul din aparatul celor două Camere ale Parlamentului.

(5) Întreg personalul beneficiază de sporuri sau alte adaosuri salariale stabilite potrivit legii, calculate la salariul de bază lunar brut sau la indemnizația de încadrare corespunzătoare funcției în care sunt încadrați. Prin personalul Autorității Electorale Permanente se înțelege personalul salarizat și indemnizat, numit în condițiile legii.

(6) Prevederile Legii nr. 7/2006 privind statutul funcționarului public parlamentar, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se aplică în mod corespunzător personalului din aparatul de specialitate al Autorității Electorale Permanente.

(7) Președintele Autorității Electorale Permanente numește, promovează, eliberează sau destituie din funcție personalul din aparatul de specialitate al Autorității Electorale Permanente, conform legii.

(8) Personalul aparatului de specialitate al Autorității Electorale Permanente cu statut de înalt funcționar public parlamentar este numit, eliberat sau destituit din funcție cu avizul birourilor permanente reunite ale celor două Camere ale Parlamentului. Persoanele care ocupă funcții de demnitate publică și cele care ocupă funcții publice corespunzătoare categoriei înalților funcționari publici, care nu au domiciliu și nici locuință proprietate personală în municipiul București, beneficiază de diurnă de deplasare, stabilită prin regulamentul de organizare și funcționare a Autorității Electorale Permanente.

(9) Personalul aparatului de specialitate al Autorității Electorale Permanente cu statut de funcționar public parlamentar nu poate face parte din partide politice sau formațiuni politice.

CAP. II

Atribuțiile Autorității Electorale Permanente

ART. 103

(1) Autoritatea Electorală Permanentă exercită următoarele atribuții principale:

a) elaborează propuneri privitoare la asigurarea logisticii necesare desfășurării alegerilor, pe care le transmite spre însușire Guvernului și autorităților administrației publice locale, și urmărește modul de îndeplinire a propunerilor;

b) urmărește modul de delimitare a secțiilor de votare, de stabilire a localurilor secțiilor de vot și a sediilor birourilor electorale;

c) urmărește realizarea din timp a dotărilor specifice secțiilor de votare: urne și cabine tipizate, ștampile, tușiere, recipiente pentru transportul buletinelor de vot și altele asemenea; controlează modul de păstrare a acestora între perioadele electorale;

d) urmărește modul de asigurare a fondurilor necesare realizării eșalonate, din timp, a logisticii necesare desfășurării procesului electoral;

e) monitorizează securitatea secțiilor de votare, a buletinelor de vot și a celorlalte documente și materiale specifice perioadei electorale;

f) monitorizează întocmirea și tipărirea listelor electorale permanente; monitorizează și controlează actualizarea Registrului electoral;

g) administrează Registrul electoral și Registrul secțiilor de votare;

h) controlează și monitorizează îndeplinirea sarcinilor care revin autorităților publice și altor organisme în pregătirea și organizarea proceselor electorale;

i) asigură, în limita competențelor sale, aplicarea unitară a dispozițiilor legale referitoare la organizarea alegerilor și a referendumurilor;

j) elaborează studii și propuneri vizând îmbunătățirea sistemului electoral, pe care le dă publicității și le prezintă autorităților publice, partidelor politice, precum și organizațiilor neguvernamentale interesate;

k) prezintă Parlamentului, în maximum 3 luni de la încheierea alegerilor pentru Senat și Camera Deputaților, pentru Președintele României, pentru Parlamentul European și pentru autoritățile administrației publice locale sau a unui referendum național, un raport asupra organizării și desfășurării alegerilor, respectiv a referendumului, cuprinzând referiri la participarea la scrutin, modul de desfășurare a acestuia, abaterile și neajunsurile, inclusiv de ordin legislativ, constatate și rezultatul consultării; raportul se dă publicității sub forma unei cărți albe;

l) implementează programe de informare și educare a alegătorilor asupra sistemului electoral românesc și asupra respectării deontologiei electorale și asigură popularizarea acestora;

m) organizează programe specifice de instruire și formare profesională în materie electorală pentru personalul autorităților și instituțiilor, cu atribuții în organizarea și desfășurarea alegerilor, precum și pentru persoanele care pot deveni membri ai birourilor electorale și operatori de calculator în secțiile de votare;

n) elaborează programe și stabilește proceduri unitare privind exercitarea dreptului de vot de către persoanele cu dizabilități și asigură popularizarea acestora;

o) elaborează proiectul bugetului propriu, care se aprobă prin legea bugetului de stat;

p) întocmește lista cu personalul de specialitate atestat de Institutul Național de Statistică, care participă la centralizarea, prelucrarea datelor și constatarea rezultatelor alegerilor;

q) coordonează sistemul informațional electoral național;

r) achiziționează, în condițiile legii, aplicațiile și/sau serviciile informatice utilizate de Biroul Electoral Central pentru centralizarea rezultatelor votării;

s) elaborează și supune Guvernului spre aprobare, împreună cu Ministerul Afacerilor Interne, data alegerilor și calendarul acțiunilor din cuprinsul perioadei electorale;

ș) elaborează și supune Guvernului spre aprobare, împreună cu Ministerul Afacerilor Interne, proiectele de hotărâri specifice bunei organizări și desfășurării a alegerilor;

t) elaborează proiecte de acte normative pentru îmbunătățirea și perfecționarea sistemului electoral românesc, pe care le supune Guvernului spre analiză și exercitare a dreptului de inițiativă legislativă;

ț) prezintă Guvernului spre aprobare, împreună cu Ministerul Finanțelor Publice și Ministerul Afacerilor Interne, proiectul hotărârii Guvernului privind aprobarea cheltuielilor necesare pentru organizarea și desfășurarea alegerilor;

u) certifică spre neschimbare, cu 10 zile înainte de data alegerilor, aplicațiile informatice utilizate de Biroul Electoral Central pentru centralizarea rezultatelor votării și le pune la dispoziția partidelor politice și organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale înscrise în competiția electorală, la cererea scrisă a acestora;

v) face propuneri Guvernului pentru stabilirea datei de organizare și desfășurare a alegerilor parțiale pentru autoritățile administrației publice locale și sprijină organizarea acestora;

w) veghează la respectarea legii privind organizarea și desfășurarea referendumurilor locale;

x) asigură aplicarea legislației privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale;

y) organizează conferințe, seminare și congrese naționale și internaționale în domeniul său de activitate;

z) asigură transparența cheltuielilor efectuate pentru organizarea și desfășurarea alegerilor și referendumurilor.

(2) Autoritatea Electorală Permanentă prezintă Parlamentului anual un raport asupra activității sale, conform legii.

(3) Autoritatea Electorală Permanentă îndeplinește orice alte atribuții prevăzute de lege.

ART. 104

(1) În îndeplinirea atribuțiilor sale, Autoritatea Electorală Permanentă adoptă decizii, hotărâri și instrucțiuni, care se semnează de președinte și se contrasemnează de vicepreședinți.

(2) Hotărârile și instrucțiunile Autorității Electorale Permanente care au caracter normativ se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(3) Hotărârile și instrucțiunile Autorității Electorale Permanente care nu au caracter normativ, precum și deciziile Autorității Electorale Permanente se comunică persoanelor interesate și se aduc la cunoștință publică prin afișare pe site-ul propriu.

CAP. III

Organizarea și funcționarea Centrului "Expert electoral"

ART. 105

(1) În subordinea Autorității Electorale Permanente se înființează Centrul "Expert electoral", cu personalitate juridică, care are următoarele obiective:

a) sprijinirea fundamentării și a punerii în aplicare a strategiilor Autorității Electorale Permanente;

b) creșterea nivelului de cunoștințe și abilități ale persoanelor implicate în pregătirea, organizarea și desfășurarea proceselor electorale;

c) îmbunătățirea accesului la instrumentele juridice internaționale și regionale în domeniul electoral, la legislația electorală națională, la jurisprudența și doctrina din acest domeniu;

d) informarea și educarea alegătorilor și a competitorilor electorali în spiritul principiilor și standardelor internaționale în domeniul electoral;

e) dezvoltarea integrității electorale.

(2) Centrul "Expert electoral" este condus de un director, numit în funcție de președintele Autorității Electorale Permanente, pe bază de concurs, în condițiile legii.

(3) Regulamentul de organizare și funcționare a Centrului "Expert electoral" și numărul de posturi se aprobă prin hotărâre a birourilor permanente ale celor două Camere ale Parlamentului, la propunerea președintelui Autorității Electorale Permanente.

(4) Personalul Centrului "Expert electoral" este asimilat din punctul de vedere al statutului și al salarizării cu personalul Autorității Electorale Permanente.

(5) Personalul Autorității Electorale Permanente poate desfășura activități cu plata cu ora în cadrul Centrului "Expert electoral", în condițiile stabilite prin regulamentul de organizare și funcționare al acestuia.

ART. 106

(1) Centrul "Expert electoral" îndeplinește următoarele atribuții:

a) elaborează analize, studii și rapoarte de cercetare în domeniul electoral, la solicitarea Autorității Electorale Permanente; Parlamentul, Guvernul și Președintele României pot solicita Autorității Electorale Permanente elaborarea de analize, studii și rapoarte de cercetare în domeniul electoral de către Centrul "Expert electoral";

b) prestează servicii de consultanță în domeniul electoral, pe bază de contracte încheiate cu persoane fizice sau juridice;

c) organizează și realizează programe de formare, specializare, educare sau instruire în domeniul electoral;

d) elaborează, editează, tipărește și difuzează în țară și în străinătate publicații în domeniul electoral;

e) organizează sesiuni, conferințe și manifestări științifice în domeniul electoral.

(2) În vederea efectuării atribuțiilor prevăzute la alin. (1), Centrul "Expert electoral" poate încheia, în condițiile legii, parteneriate, acorduri de cooperare și contracte cu alte instituții publice ori private și/sau cu specialiști din țară și din străinătate.

ART. 107

(1) Finanțarea cheltuielilor de funcționare și de capital ale Centrului "Expert electoral" se asigură din alocații de la bugetul de stat și din venituri proprii.

(2) Finanțarea cheltuielilor de personal ale Centrului "Expert electoral" se asigură din alocații de la bugetul de stat.

(3) Acordarea alocațiilor bugetare prevăzute la alin. (1) și (2) se face prin bugetul Autorității Electorale Permanente.

- (4) Veniturile proprii ale Centrului "Expert electoral" se constituie din:
- a) donații și sponsorizări, în condițiile legii;
  - b) venituri obținute din contracte de consultanță și cercetare;
  - c) taxe de participare la activitățile de instruire, formare, specializare și educare;
  - d) vânzarea produselor editoriale;
  - e) taxe de participare la sesiuni, conferințe și manifestări științifice;
  - f) alte activități asimilate, efectuate pe bază de contracte sau în parteneriat public-privat ori cu alte instituții publice;
  - g) finanțări nerambursabile.
- (5) Cheltuielile privind activitățile prevăzute la art. 106 alin. (1) lit. b)-e) se finanțează din veniturile proprii ale Centrului "Expert electoral".

TITLUL III

Dispoziții tranzitorii și finale

ART. 108

- (1) Cheltuielile pentru efectuarea operațiunilor electorale se suportă de la bugetul de stat.
- (2) Sediul și dotarea Biroului Electoral Central și ale biroului electoral al circumscripției electorale pentru românii cu domiciliul sau reședința în afara țării se asigură de către Guvern, ale birourilor electorale de circumscripție, de către prefecți și de președinții consiliilor județene, respectiv de către primarul general al municipiului București, iar ale oficiilor electorale, precum și ale birourilor electorale ale secțiilor de votare, de către primar, împreună cu prefectii.
- (3) Actele întocmite în exercitarea drepturilor electorale prevăzute în prezentul titlu sunt scutite de taxa de timbru.

ART. 109

- (1) Guvernul asigură, pentru sprijinirea activității birourilor electorale, statisticienii necesari, Autoritatea Electorală Permanentă, împreună cu Ministerul Afacerilor Interne, personalul tehnic auxiliar necesar, iar Autoritatea Electorală Permanentă, împreună cu Ministerul Afacerilor Externe, asigură personalul auxiliar la biroul electoral al circumscripției pentru românii cu domiciliul sau reședința în afara țării.
- (2) Pe perioada cât funcționează birourile și oficiile electorale, membrii acestora, statisticienii, personalul tehnic auxiliar și operatorii de calculator se consideră detașați și primesc o indemnizație stabilită prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Autorității Electorale Permanente. Președinții birourilor electorale, locțiitorii acestora și membrii primesc indemnizația de la data încheierii proceselor-verbale de investire.
- (3) Pentru indemnizațiile prevăzute la alin. (2) se reține, se datorează și se virează numai impozitul pe venit, potrivit legii.

ART. 110

- (1) Autoritatea Electorală Permanentă, cu sprijinul Serviciului de Telecomunicații Speciale și al Institutului Național de Statistică, asigură implementarea și gestionarea Sistemului informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal, pe baza datelor și informațiilor din Registrul electoral și Registrul secțiilor de votare.
- (2) Normele metodologice privind funcționarea Sistemului informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal, selecția și desemnarea operatorilor de calculator ai birourilor electorale ale secțiilor de votare se aprobă prin hotărâre a Autorității Electorale Permanente.

(3) Pentru implementarea și funcționarea pe durata alegerilor a Sistemului informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal se va utiliza, de regulă, infrastructura informatică deținută de autoritățile administrației publice centrale și locale, precum și de unitățile de învățământ, sub coordonarea Serviciului de Telecomunicații Speciale.

(4) Serviciul de Telecomunicații Speciale asigură serviciile de telefonie specială și de comunicații de voce și date, necesare birourilor și oficiilor electorale, precum și funcționarea Sistemului informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal. Sumele necesare pentru acoperirea acestor cheltuieli se asigură din bugetul de stat.

ART. 111

Sumele necesare pentru acoperirea cheltuielilor generate de activitățile Ministerului Afacerilor Interne din domeniul ordinii și siguranței publice pentru buna organizare și desfășurare a alegerilor, respectiv sumele necesare pentru acoperirea cheltuielilor cu tipărirea proceselor-verbale pentru centralizarea rezultatului votării la nivel național, se asigură din bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Afacerilor Interne, respectiv prin bugetul Secretariatului General al Guvernului, pentru Institutul Național de Statistică.

ART. 112

(1) Sumele necesare acoperirii cheltuielilor efectuate de către instituțiile prefectului pentru confecționarea ștampilelor birourilor electorale de circumscripție și a ștampilelor de control ale secțiilor de votare, imprimarea buletinelor de vot, transportul, ambalarea și distribuirea materialelor, documentelor și a tipizatelor prevăzute de lege pentru desfășurarea procesului electoral, precum și plata indemnizațiilor membrilor birourilor electorale ale secțiilor de votare, ale birourilor electorale, plata personalului tehnic auxiliar al acestor birouri și a operatorilor de calculator din secțiile de votare se asigură din bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Afacerilor Interne, pentru instituțiile prefectului.

(2) Sumele necesare acoperirii cheltuielilor efectuate de către Ministerul Afacerilor Interne pentru plata hârtiei efectiv consumate la imprimarea buletinelor de vot și confecționarea ștampilelor cu mențiunea "VOTAT" și a timbrilor autocolante se asigură din bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Afacerilor Interne.

ART. 113

(1) Ministerul Afacerilor Interne, prin Administrația Națională a Rezervelor de Stat și Probleme Speciale, asigură hârtia necesară pentru imprimarea buletinelor de vot.

(2) Ministerul Afacerilor Interne repartizează, pe bază de proces-verbal, instituțiilor prefectului cantitățile de hârtie necesare imprimării buletinelor de vot.

(3) Cantitatea de hârtie aflată în ambalaje originale intacte, rămasă neutilizată, se restituie de către instituțiile prefectului unităților teritoriale ale Administrației Naționale a Rezervelor de Stat și Probleme Speciale de unde a fost ridicată, în termen de 10 zile de la publicarea rezultatelor alegerilor în Monitorul Oficial al României, Partea I, pe bază de proces-verbal de predare-preluare.

(4) Plata hârtiei efectiv consumate, după restituirea prevăzută la alin. (3), facturată la preț de înregistrare în contabilitate, se face de către Ministerul Afacerilor Interne, în termen de 30 de zile de la publicarea rezultatelor alegerilor în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(5) Instituțiile prefectului asigură imprimarea buletinelor de vot, în vederea garantării securității acestor documente.

ART. 114

(1) Odată cu data alegerilor, Guvernul stabilește, prin hotărâre, la propunerea Autorității Electorale Permanente și a Ministerului Afacerilor Interne, calendarul acțiunilor din cuprinsul perioadei electorale, cheltuielile necesare pregătirii și desfășurării în bune condiții a alegerilor și măsurile tehnice necesare bunei organizări și desfășurării a alegerilor. Hotărârea privind stabilirea datei alegerilor, hotărârea privind cheltuielile necesare pregătirii și desfășurării în bune condiții a alegerilor, hotărârea privind măsurile tehnice necesare bunei organizări și desfășurării a alegerilor și hotărârea pentru aprobarea programului calendaristic pentru realizarea acțiunilor necesare organizării și desfășurării în bune condiții a alegerilor se publică împreună în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(2) Modelul listei electorale permanente, modelul listei electorale suplimentare, modelul extrasului de pe lista electorală permanentă și suplimentară, precum și al ștampilelor birourilor electorale de circumscripție și ale Biroului Electoral Central, modelul buletinului de vot, modelul ștampilei de control și al ștampilei cu mențiunea "VOTAT", modelul timbrului autocolant, modelul proceselor-verbale pentru consemnarea rezultatului votării și modelul certificatului doveditor al alegerii sunt stabilite prin hotărâre a Autorității Electorale Permanente, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(3) Predarea și primirea formularelor, ștampilelor și celorlalte materiale necesare votării se fac pe bază de proces-verbal.

(4) Autoritatea Electorală Permanentă stabilește un set de condiții minimale pe care trebuie să le îndeplinească locațiile în care vor fi organizate secțiile de votare, precum și privind dotarea minimală a acestora.

(5) Ministerul Afacerilor Externe și Autoritatea Electorală Permanentă asigură informarea cetățenilor români cu domiciliul sau reședința în străinătate cu privire la înregistrarea în Registrul electoral, condițiile de votare în străinătate, precum și la locurile de desfășurare a votării în străinătate.

ART. 115

(1) Judecarea de către instanțe a întâmpinărilor, a contestațiilor sau a oricăror altor cereri privind procesul electoral se face potrivit regulilor stabilite de lege pentru ordonanța președințială, cu participarea obligatorie a procurorului.

(2) Împotriva hotărârilor definitive, pronunțate de instanțele judecătorești potrivit prezentei legi, nu există cale de atac.

(3) Hotărârile definitive ale instanțelor judecătorești, pronunțate ca urmare a întâmpinărilor, a contestațiilor sau a oricăror altor cereri privind procesul electoral, se comunică de îndată birourilor electorale interesate.

ART. 116

(1) Termenele pe zile, prevăzute de prezenta lege, se calculează din ziua când încep să curgă, care este luată în calcul, până inclusiv în ziua când se împlinesc, chiar dacă acestea nu sunt zile lucrătoare, până la ora 24,00 a zilei respective.

(2) Termenele pe ore prevăzute de prezenta lege încep să curgă de la ora 0,00 a zilei următoare.

(3) Pe întreaga perioadă a alegerilor, birourile electorale funcționează conform programului de lucru stabilit de Biroul Electoral Central, prin decizie. Instanțele judecătorești trebuie să asigure permanența activității în vederea exercitării de către cetățeni a drepturilor electorale. În ziua alegerilor, instanțele de judecată asigură permanența activității.

ART. 117

(1) Persoanele lipsite de drepturile electorale prin hotărâre judecătorească definitivă nu participă la vot și nu sunt avute în vedere la stabilirea numărului total al alegătorilor, pe întreaga durată stabilită prin hotărâre.

(2) Pentru persoanele reținute, deținute în baza unui mandat de arestare preventivă ori asupra cărora s-a dispus măsura preventivă a arestului la domiciliu sau persoanele care execută o pedeapsă privativă de libertate, dar care nu și-au pierdut drepturile electorale se aplică în mod corespunzător dispozițiile art. 85 alin. (11) și (12) privind urna specială, în măsura în care se solicită această modalitate de vot. Procedura de exercitare a dreptului de vot de către această categorie de alegători este stabilită prin decizie a Biroului Electoral Central.

(3) În condițiile alin. (2) votează numai persoanele care sunt înscrise în listele electorale permanente ale circumscripției electorale în care au loc alegeri.

ART. 118

(1) În sensul prezentei legi, prin competitori electorali se înțelege partidele politice, alianțele politice, alianțele electorale și organizațiile legal constituite ale cetățenilor aparținând unei minorități naționale reprezentate în Consiliul Minorităților Naționale, care participă la alegeri, precum și candidații independenți.

(2) În sensul prezentei legi, prin partide politice parlamentare se înțelege partidele și alte formațiuni politice care au grup parlamentar propriu în cel puțin una din Camerele Parlamentului și care au obținut în urma ultimelor alegeri pentru Parlamentul României mandate de deputați sau senatori pentru candidații înscrși pe listele acestora ori pe listele unei alianțe politice sau electorale din care au făcut parte partidele ori formațiunile politice respective, precum și alianțele politice sau electorale care au în componență astfel de partide ori formațiuni politice.

(3) În sensul prezentei legi, prin corpul experților electorali se înțelege evidența permanentă a persoanelor care pot deveni președinți ai birourilor electorale ale secțiilor de votare din țară sau locuitori ai acestora, înființată, gestionată și actualizată de către Autoritatea Electorală Permanentă.

(4) În sensul prezentei legi, prin corpul experților electorali din străinătate se înțelege evidența permanentă a persoanelor care pot deveni președinți ai birourilor electorale ale secțiilor de votare din străinătate sau locuitori ai acestora, înființată, gestionată și actualizată de către Autoritatea Electorală Permanentă.

ART. 119

În sensul prezentei legi, prin perioadă electorală se înțelege intervalul de timp care începe la data intrării în vigoare a hotărârii Guvernului privind stabilirea datei alegerilor și se încheie odată cu publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I, a rezultatului scrutinului. Perioada electorală cuprinde intervalul de timp dintre data intrării în vigoare a hotărârii Guvernului privind stabilirea datei alegerilor și data începerii campaniei electorale, campania electorală, desfășurarea efectivă a votării, numărarea și centralizarea voturilor, stabilirea rezultatului votării, atribuirea mandatelor și publicarea rezultatului alegerilor în Monitorul Oficial al României, Partea I.

ART. 120

Prevederile prezentei legi privind corpul experților electorali, secțiile de votare, Registrul electoral și listele electorale permanente se aplică în mod corespunzător alegerilor pentru Președintele României, alegerilor pentru autoritățile administrației publice locale, alegerilor pentru Parlamentul European, precum și referendumurilor naționale și locale.

ART. 121

(1) Buletinele de vot întrebuințate și listele electorale utilizate, precum și celelalte materiale deținute de către birourile electorale de circumscripție se predau de către birourile electorale de circumscripție prefectilor care le păstrează în arhivă, separat de celelalte documente, timp de 3 luni de la data publicării rezultatului alegerilor în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(2) După expirarea termenului prevăzut la alin. (1), prefectii predau buletinele de vot întrebuințate, listele electorale utilizate, buletinele de vot anulate și neutilizate, ștampilele și celelalte materiale deținute de către birourile electorale de circumscripție sau utilizate în desfășurarea votării pentru topire operatorilor economici specializați, pe bază de proces-verbal.

(3) Prevederile alin. (1) și (2) se aplică în mod corespunzător de către misiunile diplomatice și oficiile consulare.

(4) Arhiva Biroului Electoral Central este predată Autorității Electorale Permanente, care o păstrează conform Legii Arhivelor Naționale nr. 16/1996, republicată.

ART. 122

Guvernul asigură Autorității Electorale Permanente sediul și mijloacele materiale și financiare necesare bunei funcționări. În acest sens va prevedea, în proiectul legii bugetului de stat, bugetul necesar funcționării Autorității Electorale Permanente.

ART. 123

La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă Legea nr. 35/2008 pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului și pentru modificarea și completarea Legii nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, a Legii administrației publice locale nr. 215/2001 și a Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 196 din 13 martie 2008, cu modificările și completările ulterioare.

ANEXA 1

Denumirea, numerotarea și numărul de mandate aferent circumscripțiilor electorale

Numărul circumscripției electorale	Delimitarea teritorială a circumscripției electorale	Numărul de mandate de senatori pentru fiecare circumscripție electorală	Numărul de mandate de deputați pentru fiecare circumscripție electorală
Circumscripția electorală nr. 1	județul Alba	2	5
Circumscripția electorală nr. 2	județul Arad	3	7
Circumscripția electorală nr. 3	județul Argeș	4	9
Circumscripția electorală nr. 4	județul Bacău	4	10
Circumscripția electorală nr. 5	județul Bihor	4	9
Circumscripția electorală nr. 6	județul Bistrița-Năsăud	2	5
Circumscripția electorală nr. 7	județul Botoșani	3	6
Circumscripția electorală nr. 8	județul Brașov	4	9
Circumscripția electorală nr. 9	județul Brăila	2	5
Circumscripția electorală nr. 10	județul Buzău	3	7

Circumscripția electorală nr. 11	județul Caraș-Severin	2	5
Circumscripția electorală nr. 12	județul Călărași	2	4
Circumscripția electorală nr. 13	județul Cluj	4	10
Circumscripția electorală nr. 14	județul Constanța	5	11
Circumscripția electorală nr. 15	județul Covasna	2	4
Circumscripția electorală nr. 16	județul Dâmbovița	3	7
Circumscripția electorală nr. 17	județul Dolj	4	10
Circumscripția electorală nr. 18	județul Galați	4	9
Circumscripția electorală nr. 19	județul Giurgiu	2	4
Circumscripția electorală nr. 20	județul Gorj	2	5
Circumscripția electorală nr. 21	județul Harghita	2	5
Circumscripția electorală nr. 22	județul Hunedoara	3	6
Circumscripția electorală nr. 23	județul Ialomița	2	4
Circumscripția electorală nr. 24	județul Iași	5	12
Circumscripția electorală nr. 25	județul Ilfov	2	5
Circumscripția electorală nr. 26	județul Maramureș	3	7
Circumscripția electorală nr. 27	județul Mehedinți	2	4
Circumscripția electorală nr. 28	județul Mureș	4	8
Circumscripția electorală nr. 29	județul Neamț	3	8
Circumscripția electorală nr. 30	județul Olt	3	6
Circumscripția electorală nr. 31	județul Prahova	5	11
Circumscripția electorală nr. 32	județul Satu Mare	2	5
Circumscripția electorală nr. 33	județul Sălaj	2	4
Circumscripția electorală nr. 34	județul Sibiu	3	6
Circumscripția electorală nr. 35	județul Suceava	4	10
Circumscripția electorală nr. 36	județul Teleorman	2	5
Circumscripția electorală nr. 37	județul Timiș	4	10
Circumscripția electorală nr. 38	județul Tulcea	2	4
Circumscripția electorală nr. 39	județul Vaslui	3	7
Circumscripția electorală nr. 40	județul Vâlcea	2	6
Circumscripția electorală nr. 41	județul Vrancea	2	5
Circumscripția electorală nr. 42	municipiul București	13	29
Circumscripția electorală nr. 43	Circumscripția electorală pentru cetățenii români cu domiciliul în afara țării	2	4

ANEXA 2

Modelul listei susținătorilor

.....
Denumirea partidului politic sau alianței politice (ori mențiunea "Candidat independent", după caz)

Semnul electoral al partidului politic sau alianței politice

--

LISTA SUSȚINĂTORILOR pentru alegerea Senatului și a Camerei Deputaților

- ..... -

(data alegerilor)

Nr. crt.	Prenume	Nume	Data nașterii	Adresa	Act de identitate			Semnătura
					Denumire	Seria	Numărul	
1								
2								
3								
4								
5								
6								
7								
8								
9								
10								
11								
12								
13								
14								
15								

Subsemnatul, ..., domiciliat în ....., născut la data de ..... în comuna/orașul/municipiul ....., județul ....., posesor al C.I.(B.I.) seria ..... nr. ...., declar pe propria răspundere că toate datele și semnăturile cuprinse în prezenta listă, care are un număr de ..... poziții, corespund realității.

Data ..... Localitatea ..... Semnătura .....
